

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ

Διεύθυνση: Ερυθρού Σταυρού 28 & Καρυωτάκη, 22131 Τρίπολη
Τηλ.: 2710-230000, fax: 2710-230005

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Απόφαση 6α/17.01.2017 Συνεδρίαση 99η

Θέμα: επικαιροποίηση του μητρώου εσωτερικών και εξωτερικών μελών για κρίση εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης σε θέση Επίκουρου Καθηγητή και για κρίση εκλογής ή εξέλιξης σε θέση Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών στο γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία: Πρωτοβυζαντινή Εποχή»

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν. 4009/2011 (ΦΕΚ 195 Α') όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 70 του Ν. 4386/ 2016 (ΦΕΚ 83 Α') και τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 4405/2016 (ΦΕΚ 129 Α')
2. Την υπ' αριθμ. Φ.122.1/88/119483/Ζ2 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα: "Οδηγίες εφαρμογής του Ν.4369/2016 (Α' 27), του Ν. 4386/2016 (Α' 83) και του Ν. 4405/2016 (Α' 129)"
3. Το απόσπασμα πρακτικών της 41^{ης} συνεδρίασης της Κοσμητείας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών (13-12-2016)

Αποφασίζει

Εγκρίνει την επικαιροποίηση του μητρώου εσωτερικών και εξωτερικών μελών για κρίσεις εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης σε θέσεις Επίκουρων Καθηγητών και για κρίσεις εκλογής ή εξέλιξης σε θέσεις Αναπληρωτών Καθηγητών του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών στο γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία: Πρωτοβυζαντινή Εποχή ως ακολούθως:

Οι πίνακες μελών/κριτών που επισυνάπτονται αφορούν:

Α. Εσωτερικά μέλη του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Πίνακας Α). Σημειώνεται ότι στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, καθώς και στα λοιπά

τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, δεν υπηρετεί καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας.

Β. Εξωτερικά μέλη πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων της ημεδαπής, τα οποία περιλαμβάνονται στον ιστότοπο «Απέλλα» και στο μητρώο εξωτερικών μελών-κριτών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Πίνακας Β).

Γ. Εξωτερικά μέλη πανεπιστημίων της αλλοδαπής, τα οποία περιλαμβάνονται στον ιστότοπο «Απέλλα» και στο μητρώο εξωτερικών μελών-κριτών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Πίνακας Γ).

Α. Όσον αφορά τα εσωτερικά μέλη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, αυτά έχουν ταξινομηθεί σε δύο κατηγορίες, ως εξής:

A1. Η πρώτη κατηγορία (κριτές 1-2) σημειώνεται με την ένδειξη «Συνάφεια βάσει ΦΕΚ έμμεση και συνάφεια βάσει έργου άμεση». Πρόκειται για καθηγητές των δύο πρώτων βαθμίδων στο ΦΕΚ διορισμού των οποίων αναφέρονται οι αμέσως επόμενες σε συνάφεια προς τη «Βυζαντινή Αρχαιολογία» γνωστικές περιοχές, που είναι ο «Βυζαντινός Πολιτισμός», η «Βυζαντινή Νομισματική και Σιγίλλογραφία» και η «Βυζαντινή Ιστορία». Επιπλέον, το έργο (διδασκτικό-συγγραφικό-ερευνητικό) των εν λόγω κριτών εμπίπτει μερικώς στο γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία: Πρωτοβυζαντινή Εποχή».

A2. Η δεύτερη κατηγορία (κριτής 3) σημειώνεται με την ένδειξη «Συνάφεια βάσει ΦΕΚ έμμεση και συνάφεια βάσει έργου έμμεση». Πρόκειται για καθηγητή στο ΦΕΚ διορισμού του οποίου αναφέρεται η αμέσως επόμενη σε συνάφεια προς τη «Βυζαντινή Αρχαιολογία» γνωστική περιοχή, που είναι η «Βυζαντινή Ιστορία», και του οποίου το έργο (διδασκτικό-συγγραφικό-ερευνητικό) εμπίπτει στο γνωστικό αντικείμενο της «Βυζαντινής Ιστορίας».

Β. Όσον αφορά τα εξωτερικά μέλη πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων της ημεδαπής, αυτά έχουν ταξινομηθεί σε πέντε κατηγορίες, ως εξής:

B1. Η πρώτη κατηγορία (κριτές 1-6) σημειώνεται με την ένδειξη «Συνάφεια βάσει ΦΕΚ άμεση και συνάφεια βάσει έργου άμεση». Περιλαμβάνει Καθηγητές των δύο πρώτων βαθμίδων, καθώς και Μόνιμους Επίκουρους Καθηγητές της ημεδαπής, στο ΦΕΚ διορισμού των οποίων αναγράφεται το γνωστικό αντικείμενο της «Βυζαντινής Αρχαιολογίας» είτε χωρίς περαιτέρω χρονικούς προσδιορισμούς είτε με προσδιορισμούς που αφορούν την Παλαιοχριστιανική εποχή, η οποία θεωρείται ταυτόσημη της Πρωτοβυζαντινής. Το δε έργο τους έχει άμεση συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία: Πρωτοβυζαντινή εποχή».

B2. Η δεύτερη κατηγορία (κριτές 7-11) σημειώνεται με την ένδειξη «Συνάφεια βάσει ΦΕΚ άμεση και συνάφεια βάσει έργου έμμεση». Περιλαμβάνει Καθηγητές των δύο πρώτων βαθμίδων, καθώς και Μόνιμους Επίκουρους Καθηγητές της ημεδαπής, στο ΦΕΚ διορισμού των οποίων αναγράφεται το γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία», αλλά που το έργο τους αφορά κυριότατα εποχές του Βυζαντίου διάφορες της Πρωτοβυζαντινής.

B3. Η τρίτη κατηγορία (κριτής 12) σημειώνεται με την ένδειξη «Συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου άμεση και συνάφεια βάσει έργου άμεση». Περιλαμβάνει ερευνήτρια της ημεδαπής της οποίας το έργο (συγγραφικό-ερευνητικό) εμπίπτει στο γνωστικό αντικείμενο της «Βυζαντινής Αρχαιολογίας», μεγάλο μέρος δε αυτού αφορά την Πρωτοβυζαντινή εποχή.

B4. Η τέταρτη κατηγορία (κριτής 13) σημειώνεται με την ένδειξη «Συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου άμεση και συνάφεια βάσει έργου έμμεση». Περιλαμβάνει ερευνήτρια της ημεδαπής της οποίας το έργο (συγγραφικό-ερευνητικό) εμπίπτει μερικώς στο γνωστικό αντικείμενο της «Βυζαντινής Αρχαιολογίας», όχι όμως στην Πρωτοβυζαντινή εποχή.

B5. Η πέμπτη κατηγορία (κριτές 14-31) σημειώνεται με την ένδειξη «Συνάφεια βάσει ΦΕΚ/γνωστικού αντικειμένου έμμεση και συνάφεια βάσει έργου έμμεση». Περιλαμβάνει καθηγητές των δύο πρώτων βαθμίδων στο ΦΕΚ διορισμού των οποίων αναφέρεται η αμέσως επόμενη σε συνάφεια προς τη «Βυζαντινή Αρχαιολογία» γνωστική περιοχή που είναι η

«Βυζαντινή Ιστορία» (κριτές 14-20), καθώς και ερευνητές των οποίων το γνωστικό αντικείμενο και το έργο (συγγραφικό-ερευνητικό) εμπίπτει στο γνωστικό αντικείμενο της «Βυζαντινής Ιστορίας» (κριτές 21-31). Η αναζήτηση κριτών από τις αμέσως επόμενες σε συνάφεια γνωστικές περιοχές επιβάλλεται λόγω του μικρού αριθμού καθηγητών των δύο πρώτων βαθμίδων των οποίων το γνωστικό αντικείμενο είναι απολύτως συναφές με αυτό της «Βυζαντινής Αρχαιολογίας». Ας σημειωθεί, επίσης, ότι λόγω του Ειδικού Γνωστικού Αντικειμένου της θέσης («Πρωτοβυζαντινή Περίοδος»), το οποίο προσδιορίζει συγκεκριμένη ιστορική περίοδο, περιλαμβάνεται στο μητρώο και καθηγητής Ιστορίας (κριτής 14) του οποίου το γνωστικό αντικείμενο, μολονότι δεν αναφέρει τη «Βυζαντινή Ιστορία», αφορά αυτή τη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο («Ιστορία της Ύστερης Αρχαιότητας»). Μάλιστα το γνωστικό αντικείμενο και το διδακτικό και ερευνητικό έργο του συγκεκριμένου καθηγητή έχουν μεγαλύτερη συνάφεια με την προκηρυχθείσα θέση από ό,τι άλλα γνωστικά αντικείμενα, τα οποία με βάση τα αντίστοιχα ΦΕΚ, φέρουν το γενικόλογο προσδιορισμό «Βυζαντινή Ιστορία» ή ακόμη περιορίζονται στη «Μέση και Ύστερη Βυζαντινή Περίοδο».

Γ. Στα εξωτερικά μέλη πανεπιστημίων της αλλοδαπής περιλαμβάνονται Καθηγητές (Professors) και Αναπληρωτές Καθηγητές (Associate Professors) των οποίων το έργο έχει άμεση συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία: Πρωτοβυζαντινή Εποχή», όπως διαπιστώνεται από τα στοιχεία των βιογραφικών τους σημειωμάτων που παρατίθενται στις ιστοσελίδες των ιδρυμάτων που υπηρετούν.

Βιογραφικά σημειώματα των μελών/κριτών των Πινάκων Α-Γ παρατίθενται στις ιστοσελίδες των ιδρυμάτων που υπηρετούν. Για τους **εσωτερικούς κριτές** με άμεση συνάφεια βάσει έργου (κριτές 1-2), τους **εξωτερικούς κριτές της ημεδαπής** με άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ/γνωστικού αντικειμένου και άμεση συνάφεια βάσει έργου (κριτές 1-6, 10), για τους **εξωτερικούς κριτές της ημεδαπής** με άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ/γνωστικού αντικειμένου και έμμεση συνάφεια βάσει έργου (κριτές 7-16, 18), καθώς και για τους **εξωτερικούς κριτές της αλλοδαπής** (κριτές 1-6) ο βαθμός συνάφειας βάσει έργου τεκμηριώνεται με στοιχεία που παρατίθενται ενδεικτικά στη συνέχεια. Για τους **εξωτερικούς κριτές της ημεδαπής** με έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ/γνωστικού αντικειμένου και έμμεση συνάφεια βάσει έργου (κριτές 14-35) (δηλ. των οποίων το διδακτικό-ερευνητικό-συγγραφικό έργο εμπίπτει στο γνωστικό αντικείμενο της «Βυζαντινής Ιστορίας») παρατίθεται μόνον ο σύνδεσμος για τη σχετική ιστοσελίδα.

Α. Εσωτερικά μέλη του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

1. Βασιλική ΠΕΝΝΑ

Εμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ («Βυζαντινή Ιστορία, Βυζαντινή Νομισματική και Σιγιλλογραφία»), άμεση συνάφεια βάσει έργου (αρχαιολογικά κατάλοιπα, εικονογραφία)

<http://kalamata.uop.gr/~hamccd/departments/depart6/penna.pdf>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

- *Το Βυζαντινό Νόμισμα, Μέσο συναλλαγής και Έκφραση Αυτοκρατορικής Προπαγάνδας*, Λευκωσία 2002: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου
- *Χαλκούς ένεκα αλλαγής, Ο άγνωστος κόσμος των χάλκινων νομισμάτων*, Αθήνα 2006: Μουσείο Μπενάκη, Κ.Ι.Κ.Π.Ε. (Τίτλος αγγλικής έκδοσης *Chalkous, for Everyday Dealings. The Unknown World of Bronze Coinage*, Athens 2006)

Συλλογικοί τόμοι

- *Σύνταγμα Βυζαντινών «Θησαυρών» του Νομισματικού Μουσείου*, Αθήνα 2002 (συνδημοσίευση με Μ. Οικονομίδου, Ι. Τουράτσογλου, Μ. Γαλάνη-Κρίκου, Η. Τσούρτη-Υπουργείο Πολιτισμού, Νομισματικό Μουσείο)

Άρθρα

- «Θησαυρός νομισμάτων 6ου αι. μ.Χ. από την περιοχή Θηβών », *ΑΕ* 1979, σ. 200-213
- «Νομίσματα ανασκαφών Φιλίππων », *ΑΔ* 32 (1977), σ. 39-65
- «Ψηφιδωτό δάπεδο από τη Χίο », *Φιλοτεχνικός Σύλλογος, Χίος* 1983, σ. 5-15
- «Βυζαντινά νομίσματα από τη Χίο », *Περιηγητική Χίου, Χίος* 1983, σ. 3-14
- «Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή Χίος » στο: Τ. Μανδάλα (επιμ.), *Χίος. Ιστορία και Τέχνη*, Χίος 1988, σ. 51-78: Νομαρχία Χίου -Σύλλογος Φίλων του Αρχαιολογικού Μουσείου Χίου.
- «Θησαυρός χάλκινων υστερορωμαϊκών νομισμάτων από νεκροταφείο της Αθήνας » στο: *Η καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο (Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συμποσίου Αθήνα, 15-17/9/1988)*, Αθήνα 1989, σ. 261-277: ΚΒΕ/Ε.Ι.Ε.
- «Byzantine lead seals from Chios and Lesbos », *Studies in Byzantine Sigillography* 2 (1990), σ. 163-170
- «Το Βυζάντιο και οι λαοί της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης: Η νομισματική μαρτυρία (8ος - 11ος αι. μ.Χ.) », *Ιστορικογεωγραφικά* 3 (1989-1990), Θεσσαλονίκη 1991, σ. 51-97
- «Το νομισματοκοπείο της Θεσσαλονίκης στα Βυζαντινά Χρόνια » στο Α. Παλιούρας (επιμ.), *Μακεδονία: Αρχαιολογία - Πολιτισμός*, τ. 2, Αθήνα, 1993, σ. 157-175
- «The island of Oroni in the Argolid: Bishopric and administrative center », *Studies in Byzantine Sigillography* 4 (1995), σ. 163-173
- «Υστερορωμαϊκά νομίσματα από την περιοχή Σερρών», *Σερραϊκά Χρονικά* 12 (1996), σ. 77-84
- «Ανδρόνικος Α΄ Κομνηνός: Νομισματικά παραλείπόμενα», *Αφιέρωμα στη Μάντω Οικονομίδου, Χαρακτήρ*, Αθήνα 1996, σ. 231-242
- «Η ζωή στις Βυζαντινές πόλεις της Πελοποννήσου: η νομισματική μαρτυρία (8ος-12ος αι. μ.Χ.)», *Μνήμη Martin J. Price*, Αθήνα 1996, σ. 195-288: Ελληνική Νομισματική Εταιρεία
- «Η εκκλησία των Σερρών (11ος-12ος αι.): Η μαρτυρία των μολυβδόβουλλων », *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Οι Σερρες και η περιοχή τους. Από την Αρχαία στην Μεταβυζαντινή Κοινωνία, Σέρρες* 29 Σεπτ.-3 Οκτ. 1993, τ. 2, Σέρρες 1998, σ. 491-500
- «Εικονογραφικά βυζαντινών μολυβδοβούλλων: Ο αυτοκράτορας, η εκκλησία, η

- αριστοκρατία», ΔΧΑΕ, 1998 (Μνήμη Δ. Πάλλα), Αθήνα 1999, σ. 261-273
- «Κατάσχεση Κομοτηνής: μελέτη στην κοπή και στην κυκλοφορία των υπερπύρων του Ανδρονίκου Β΄» στο: Ο Μανουήλ Πανσέληνος και η εποχή του, Αθήνα 31 Οκτωβρίου – 1 Νοεμβρίου 1997, Αθήνα 1999, 159-176: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
  - «The Ayies Paraskies/1962 hoard », *Revue Numismatique* 154 (1999), σ. 195-210
  - «Η απεικόνιση της Θεοτόκου στα νομίσματα και τα μολυβδόβουλλα» στο: Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Μήτηρ Θεού. Απεικονίσεις της Παναγίας στη βυζαντινή τέχνη*, Αθήνα 2000, 209-217 (και σε αγγλική μτφρ.)
  - «Βυζαντινό νόμισμα και λατινικές απομιμήσεις», *Τεχνογνωσία στη Λατινοκρατούμενη Ελλάδα* (Πρακτικά Ημερίδας, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, 8 Φεβρουαρίου 1997), Αθήνα 2000, σ. 7-21
  - «Η απεικόνιση του Αγίου Δημητρίου σε νομισματικές εκδόσεις της Θεσσαλονίκης (11ος-14ος αι.) », *Οβολός* 4, Θεσσαλονίκη 2000, σ. 195-210
  - «Νομισματικές νύξεις για τη ζωή στις Κυκλάδες κατά τον 8ο και 9ο αι.», στο Ελ. Κουντουρά (επιμ.), *Οι Σκοτεινοί Αιώνες του Βυζαντίου (7ος-9ος αι.)*, Αθήνα 2001, 399-410: εκδ.ΕΙΕ/ΙΒΕ
  - «Νομισματική κυκλοφορία στην Ηλεία κατά τη Βυζαντινή περίοδο », στο Π. Θέμελης – Β. Κόντη (επιμ.), *Πρωτοβυζαντινή Μεσσήνη και Ολυμπία, Αστικός και αγροτικός χώρος στη Δυτική Πελοπόννησο* (Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου, Αθήνα 29-30 Μαΐου 1998), Αθήνα 2002, σ. 229-237
  - «Numismatic Circulation in Corinth from 976 to 1204 » στο: Α. Laiou (ed.), *The Economic History of Byzantium From the Seventh through the Fifteenth Century*, Dumbarton Oaks Research Library and Collection, Washington, D.C. 2002, σ. 655-658
  - «Ο θησαυρός Παλιοθεολόγου Μελιβόιας/1988: μελέτη της κυκλοφορίας χρυσών υπέρπυρων της δυναστείας των Κομνηνών στον ελλαδικό χώρο», *Οβολός* 7, Αθήνα 2004, σ. 363-408 (συνδημοσίευση με τον Ιω. Τουράτσογλου)
  - «Zoe's lead seal: female invocation to the Annunciation of the Virgin» στο Μ. Vassilaki (ed.), *Images of the Mother of God, Perceptions of the Theotokos in Byzantium*, Aldershot 2005, σ. 175-179
  - «Γλυπτά μεταβατικών χρόνων από τη βασιλική του θεάτρου της αρχαίας Μεσσήνης » στο Ch. Pennas, K. Vanderheyde (eds), *BCH Supplément 49, La Sculpture Byzantine VIIe – XIIIe siècles*, Αθήνα 2008, σ. 375-392: École Française d' Athènes (σε συνεργασία με Α. Λαμπροπούλου και Η. Αναγνωστάκη)
  - «Νομίσματα από το χώρο της βόρειας επέκτασης του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου», *Ηράκλειο. Η Αγνωστη Ιστορία της Αρχαίας Πόλης*, Ηράκλειο 2008, σ. 205-211
  - «Θησαυρός Πάρου/1999, επανεξέταση των πιστών απομιμήσεων», στο *Κερμάτια Φιλίας. Τιμητικός τόμος για τον Ιωάννη Τουράτσογλου*, τ. 1. Νομισματική - Σφραγιστική, Αθήνα 2009, σ. 507-515
  - «Μεσσηνία, Ιστορική Διαδρομή: από το Βυζάντιο στα Χρόνια της Εθνικής Ανεξαρτησίας », στο *Χριστιανική Μεσσηνία, Μνημεία και Ιστορία της Ιεράς Μητροπόλεως Μεσσηνίας*, Αθήνα 2010, σ. 31-77
  - «Κοινωνία και Οικονομία στο Αιγαίο κατά τους βυζαντινούς χρόνους (4ος-12ος αιώνας)», *Οβολός* 9, Αθήνα 2010, σ. 11-43
  - «Μικρός θησαυρός σολίδων Θεοδοσίου Β΄ από την πόλη της Χίου: Μελέτη για τη νομισματική κυκλοφορία στην περιοχή κατά τον 4ο και 5ο αιώνα μ.Χ.', *Οβολός* 9, Αθήνα 2010, σ. 45-60
  - «Reassessing the gold coinage of Basil I: the testimony of an unknown Byzantine "pattern" coin», στο *Mélanges Cécile Morrisson, Travaux et Mémoires* 16 (2010), σ. 663-673
  - «Χρήμα και αγορά στην Αχαΐα κατά τον δέκατο τρίτο αιώνα: η μαρτυρία των νομισματικών θησαυρών », στο Ε. Σαράντη (επιμ.), *Πρακτικά συνεδρίου Φραγκοκρατία - Βενετοκρατία - Α΄ Τουρκοκρατία*, Πάτρα 2012, σ. 87-111

- «Two rare Byzantine lead seals: a contribution to iconographic and administrative matters», στο J.-C. Cheynet & C. Sode (eds), *Studies in Byzantine Sigillography* 11 (2012), σ. 143-152
- «Glimpses of the Past: Coin Issues of the Illustrious Men » στο V. Penna (επιμ.), *Words and Coins, from Ancient Greece to Byzantium*, Gent 2012, 39-52. (Το άρθρο εμπεριέχεται και στην γαλλική έκδοση *Les mots et les monnaies, de la Grèce ancienne à Byzance* με τον τίτλο « Éclats du passé: les émissions monétaires des hommes illustres»)
- «Κύθηρα. Ο Άγιος Γεώργιος στο Βουνό, η μαρτυρία των νομισμάτων και των σφραγίδων», στο Ι. Σακελλαράκης (επιμ.), *Κύθηρα. Ο Άγιος Γεώργιος στο Βουνό* Αθήνα 2013, σ. 421-462
- «Οι Σέρρες και ο Ναός των Αγίων Θεοδώρων. Ιστορικά και Αρχαιολογικά Τεκμήρια (4ος-12ος αι.)», στο Β. Πέννα (επιμ.), *Ναός Περικαλλής. Ψηφίδες Ιστορίας και Ταυτότητας του Ναού των Αγίων Θεοδώρων Σερρών*, Σέρρες 2013, σ. 104-124
- «Μη θρησκευτικές παραστάσεις σε βυζαντινές μολύβδινες σφραγίδες (10ος αιώνας): Καταβολές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις » στο Γ. Ξανθάκη-Καραμάνου (επιμ.), *Η πρόσληψη της Αρχαιότητας στο Βυζάντιο, κυρίως κατά τους Παλαιολόγειους Χρόνους*, Αθήνα 2014, σ. 275-297

2. Ελένη ΣΑΡΑΝΤΗ

Εμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ («Βυζαντινή Ιστορία και Βυζαντινός Πολιτισμός»), άμεση συνάφεια βάσει έργου (πρωτοβυζαντινή πόλη: γραπτές μαρτυρίες και αρχαιολογικά κατάλοιπα)

<http://kalamata.uop.gr/~hamccd/departments/depart6/saradi.pdf>

Δημοσιεύσεις (επιλογή των σχετικών με το γενικό και το ειδικό γνωστικό αντικείμενο θέσης)

Μονογραφία

- *The Byzantine City in the Sixth Century: Literary Images and Historical Reality*, Monographs of Messenian Archaeological Studies, Athens, 2006 (ISBN 960-87555-1-4, σελ. 543 και παραρτήματα συντομογραφιών, σχεδίων και χαρτών).

Άρθρα

- Late Paganism and Christianization in Greece, *Late Antique Archaeology* (υπό έκδοση).
- Contrasting Images of the City in Byzantine Hagiography, στο *Byzantine Hagiography: A Handbook*, επιμ. St. Efthymiadis (υπό έκδοση, Ashgate).
- The Christianization of Pagan Temples from the Greek Hagiographical Texts (4th-6th C.), *From Temple to Church: Destruction and Renewal of Local Cultic Topography in Late Antiquity, Religions in the Graeco-Roman World*, Vol. 163, επιμ. J. Hahn, S. Emmel and U. Gotter, Leiden, Boston, 2008 (Brill, υπό έκδοση).
- Το πρωτοβυζαντινό Βουθρωτό, *Bouthrotos I. L'histoire, les inscriptions, les monnaies. Fondation Nationale de la Recherche Scientifique - Mission archeologique hellenique a Bouthrotos*, Αθήνα (υπό έκδοση).
- Beholding the City and the Church: The Early Byzantine Ekphraseis and Corresponding Archaeological Evidence, *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας* 24 (2003), 31-36.
- Από την καθημερινότητα του πρωτοβυζαντινού αριστοκράτη, *Βυζαντινό κράτος και κοινωνία. Σύγχρονες κατευθύνσεις της έρευνας*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 2003, 57-87.
- Perceptions and Literary Interpretations of Statues and the Image of Constantinople, *Βυζαντιακά* 20 (2000), 3-41.
- Aspects of Early Byzantine Urbanism in Albania, Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα *Οι Αλβανοί στο Μεσαίωνα*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών,

Διεθνή Συμπόσια 5, Αθήνα, 1998, 81-130.

- Privatization and Subdivision of Urban Properties in the Early Byzantine Centuries: Social and Cultural Implications, *The Bulletin of the American Society of Papyrologists*, 35.1-2 (1998), Special Thematic Issue: Topoi: Investigations into Some Social and Spiritual Geographies of Post-Pharaonic Egypt, Guest Editor: Thelma K. Thomas, 17-44.
- The Use of Ancient Spolia in Byzantine Monuments: The Archaeological and Literary Evidence, *International Journal of the Classical Tradition* (Πανεπιστήμιο Βοστώνης), 3/4 (1997), 395-423.
- Constantinople and its Saints (IVth-VIth c.): The Image of the City and Social Considerations, *Studi Medievali XXXVI* (1995), 87-110.
- The *Kallos* of the Byzantine City: The Development of a Rhetorical *Topos* and Historical Reality, *Gesta, The International Center of Medieval Art* 34/1 (1995), 37-56.
- The Dissolution of the Urban Space in the Early Byzantine Centuries: The Evidence of the Imperial Legislation, *Σύμμεικτα, Μνήμη Δ.Α. Ζακυθινού*, μέρος 2, επιμ. Ν. Γ. Μοσχονάς, Αθήνα, 1994, 295-308.
- Christian Attitudes toward Pagan Monuments in Late Antiquity and Their Legacy in Later Byzantine Centuries, *Dumbarton Oaks Papers* 44 (1990), 47-61.
- The Demise of the Ancient City and the Emergence of the Mediaeval City in the Eastern Roman Empire, *Echos du Monde Classique/Classical Views* (Καναδάς), XXXII, n.s. 7 (1988), 365-401.

3. Αλέξιος ΣΑΒΒΙΔΗΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://kalamata.uop.gr/~hamccd/departments/depart6/savvides.pdf>

1. Πλάτων ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, άμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://www.arch.uoa.gr/fileadmin/arch.uoa.gr/uploads/cvs/petridisgr.pdf>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

1. *La céramique protobyzantine de Delphes. Une production et son contexte*, École française d'Athènes, Fouilles de Delphes V, Monuments figurés 4, Paris – Athènes 2010. ISBN 9782869582033.

Το βιβλίο τιμήθηκε με το Prix GustaveMendel 2011 της Académie des Inscriptions et Belles Lettres.

2. *Delphes de l'Antiquité tardive. Secteur au Sud-est du Péribole*, École française d'Athènes, Fouilles de Delphes II, Topographie et Architecture 15, Paris-Athènes 2014 (με τους V. Déroche, A. Badie). ISBN 9782869582521.

3. *Πρωτοβυζαντινή Κεραμική του Ελλαδικού χώρου*, Εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2013. ISBN 9789600119563.

Διδακτικά εγχειρίδια

1. «Βυζαντινοί Χρόνοι » στο Π. ΠΕΤΡΙΔΗΣ, Δ. ΠΛΑΝΤΖΟΣ, Μ. ΠΥΡΓΑΚΗ, Αρχαιολογία στον Ελληνικό Χώρο τ. Β, Κύρια Αρχαιολογικά Πεδία στον Ελληνικό Χώρο και η Πολιτισμική Αξία τους, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα 2003, σ. 191-238.

2. Αρχαιολογία και Τέχνη της Οθωμανικής περιόδου και της Ενετοκρατίας. Ψηφιακές σημειώσεις για φοιτητές του μαθήματος ΙΑ 28 Εισαγωγή στη Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη. Πανεπιστήμιο Αθηνών (ψηφιακός δίσκος) 2009.

Επιμέλεια συλλογικού τόμου

1. Μέλος της Εκδοτικής Επιτροπής του τόμου Δασκάλα. Απόδοση τιμής στην καθηγήτρια Μαίρη Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου (με τη Β. Φωσκόλου, υπό εκτύπωση).

Άρθρα

1. «Les lampes corinthiennes de Kritika», BCH 116 (1992), σ. 649-671.

2. «Das frühchristliche Delphi. Die keramischen Zeugnisse» στο Μ. MAASS (επιμ.), Delphi, Orakel am Nabel der Welt, Sigmaringen – Karlsruhe 1996, σ. 121-124 και 208-209.

3. « Constantinopla/Estambul Constantinopolis, Byzantion », στο Μ. MAYER - Ι. RODÀ (επιμ.), Ciudades Antiguas del Mediterráneo, Barcelona 1998, σ. 202-205.

4. «Delphes dans l'Antiquité tardive: première approche topographique et céramologique», BCH 121 (1997), σ. 681-695.

5. «Les ateliers des potiers à Delphes à l'époque paléochrétienne», TOPOI 8 (1998), σ. 703-710.

6. «Échanges et imitations dans la production des lampes romaines et paléochrétiennes en Grèce Centrale», στο FR. BLONDE - A. MULLER (επιμ.), L'artisanat en Grèce ancienne ; les productions, les diffusions, Lille 2000, σ. 241-250.

7. «Εισαγωγές αττικής κεραμικής στους Δελφούς κατά την παλαιοχριστιανική περίοδο», Η' Επιστημονική Συνάντηση Νοτιοανατολικής Αττικής, Πρακτικά, Κερατέα 2001, σ. 279-295.

8α. «Ateliers de potiers protobyzantins à Delphes », στο Χ. ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ (επιμ.), 7ο Διεθνές Συνέδριο Μεσαιωνικής Κεραμικής της Μεσογείου, Θεσσαλονίκη 11-16 Οκτωβρίου 1999, Πρακτικά, Αθήνα 2003, σ. 443-446.

8β. «Delphes paléochrétienne », στο Μ. BONIFAY (επιμ.), Στρογγυλή τράπεζα «Από τη Ρώμη στο Βυζάντιο, από το Φοστάτ στην Κόρδοβα: εξέλιξη της φυσιογνωμίας των κεραμικών στη Μεσόγειο (5ος – 9ος αιώνας), στο Χ. ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ (επιμ.), 7ο Διεθνές Συνέδριο Μεσαιωνικής Κεραμικής της Μεσογείου, Θεσσαλονίκη 11-16 Οκτωβρίου 1999, Πρακτικά, Αθήνα 2003, σ. 534-536.

9. «Delphes, Castorion, Castri : l'histoire d'une évolution urbaine ou d'une confusion linguistique ?», *BCH* 127 (2003), σ. 301-310.
10. «Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις της πρώιμης βυζαντινής περιόδου στους Δελφούς», *Αρχαιολογικά Τεκμήρια Βιοτεχνικών Εγκαταστάσεων κατά τη Βυζαντινή Εποχή 5ος-15ος αιώνας*, Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία – Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2004, σ. 243-256.
11. «Un exemple d'architecture civile en Grèce : les maisons protobyzantines de Delphes (IVe-VIIe s.)», *Mélanges Jean-Pierre Sodini, Travaux et Mémoires* 15, Paris 2005, σ. 193-204.
12. «Από την Πυθία στην Αθνασία: οι Δελφοί της Ύστερης Αρχαιότητας υπό το φως των νέων ανασκαφικών δεδομένων», *Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Πρακτικά επιστημονικής συνάντησης, Βόλος 27.2 – 2.3.2003*, Βόλος 2006, σ. 1093-1103.
13. «Relations between pottery workshops in the Greek mainland during the Early Byzantine period », στο B.BÖHLENDORF-ARSLAN - A.O. UYSAL - J. WITTE-ORR (επιμ.), *Çanak. Late Antique and Medieval Pottery in Mediterranean Archaeological Contexts. Byzas* 7 (2007), σ. 43-54.
14. «Ancient DNA extraction and amplification of human bone samples from the area of Delphi: a pilot case study», στο Y. FAKORELLIS - N. ZACHARIAS - K. POLIKRETI (επιμ.), *Proceedings of the 4th Symposium of the Hellenic Society for Archaeometry, BAR IS 1746*, Oxford 2008, σ. 233-239. (Σε συνεργασία με τους Λ. Καραλή, Κ. Κονιαβίτου, Χρ. Κρούπη, Α. Καψάλη και Φ. Μαυρίδη).
15. «Παρατηρήσεις στις πόλεις και τις αστικές οικίες της Ύστερης Αρχαιότητας στον ελλαδικό χώρο», *ΔΧΑΕ ΚΘ'* (2008), σ. 247-258.
16. «Les productions protobyzantines de céramique peinte en Grèce Continentale et dans les îles» στο J. ZOZAYA - M. RETUERCE - M.A. HERVÁS - A. DE JUAN (επιμ.), *Actas del VIII Congreso Internacional de Cerámica Medieval en el Mediterráneo*, Ciudad Real 2009, tomo I, σ. 39-48.
17. «Μάργαρον ἔς χειρας τὰς ἑμὰς τῆ προτεραία ἑμπέπτωκεν : Η λεοπάρδαλη των Δελφών και τα αντικείμενα μικροτεχνίας από μάργαρο», στο Ο. ΓΚΡΑΤΖΙΟΥ – Χ. ΛΟΥΚΟΣ (επιμ.), *Ψηφίδες. Μελέτες Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Τέχνης στη μνήμη της Στέλλας Παπαδάκη-Oekland*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης – Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο 2009, σ. 73-84.
18. «A New Approach to an Old Archaeological Site: the Case of Delphi», στο J. BINTLIFF – H. STÖGER (επιμ.), *Medieval and Post-Medieval Greece: The Corfu Papers*, Oxford 2009, σ. 101-105.
19. «Ρωμαϊκά και πρωτοβυζαντινά εργαστήρια κεραμικής στον ελλαδικό χώρο», στο Δ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑ-ΜΠΑΚΙΡΤΖΗ – ΝΤ. ΚΟΥΣΟΥΛΑΚΟΥ (επιμ.), *Κεραμική της Ύστερης Αρχαιότητας από τον ελλαδικό χώρο (3ος -7ος αι. μ.Χ.)*, Θεσσαλονίκη 2010, σ. 81-96.
20. «La redécouverte de Delphes protobyzantine », (με την Κ. Δήμου) *Pallas* 87 (2011), σ. 267-281.
21. «La céramique au quotidien à Thasos de l'époque archaïque à l'époque protobyzantine», (με τους F. Blondé, J.-S. Gros), *Revue des Études Grecques* 124 (2011), σ. 193-204.
22. «D'un bout du golfe à l'autre. Les lampes corinthiennes découvertes à Delphes», *BCH* 135.1 (2011), σ. 313-349.
23. «Pottery and Society in the Ceramic Production Centre of Late Roman Delphi», *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 42, Bonn 2012, σ. 15-22.
24. «Holy Bread Stamps from Early Byzantine Delphi», στο B.BÖHLENDORF-ARSLAN, A. RICCI (επιμ.), *Byzantine Small Finds in Archaeological Contexts, Byzas* 15 (2012), σ. 81-89.
25. «Céramique protobyzantine intentionnellement ou accessoirement funéraire ?» στο S. GELICHI (επιμ.), *Atti del IXo Congresso Internazionale sulla Ceramica Medievale nel Mediterraneo*, Venezia, 2012, σ. 419-424.

2. Ναταλία-Φλώρα ΠΟΥΛΟΥ

Άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, άμεση συνάφεια βάσει έργου

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Επιμέλεια συλλογικών τόμων

- LRCW4. *Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean. Archaeology and archaeometry. The Mediterranean: a market without frontiers*, N. Poulou-Papadimitriou, E. Nodarou, V. Kilikoglou (eds.), BAR Int. Series (I-II), Oxford Archaeopress 2014, σσ. 1071

Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

- “Άγιος Γεώργιος στο Βουνό Κυθήρων: Η βυζαντινή και η πρώιμη ενετική περίοδος”, Γ. Σακελλαράκης (επιμ.), *Κύθηρα. Το Μινωικό ιερό κορυφής στον Άγιο Γεώργιο στο Βουνό*, 3: Τα ευρήματα, Βιβλιοθήκη της Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, αρ. 282, Αθήνα 2013, 26 – 266
- “Βυζαντινή κεραμική από την Ελεύθερνα: Η στέγνα της Αγίας Άννας” στο Θ. Καλπαξής, Ν. Πούλου και άλ., *Ελεύθερνα, Τομέας II. 3. Βυζαντινό σπίτι στην Αγία Άννα*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 2008, 25-187
- “Στιγμές από την ιστορία του Ηρακλείου. Από την πρωτοβυζαντινή εποχή έως την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (7ος – 19ος αι.)” στο Α. Καρέτσου, Στ. Μαρκουλάκη, Ν. Πούλου, Β. Πέννα (εκδ.), *Ηράκλειο. Η άγνωστη ιστορία της αρχαίας πόλης*, Ηράκλειο 2008, 149-201.

Άρθρα

- “Two Pottery Workshops of the Early Byzantine Period in the Island of Cos (Greece)”, στο Freddy Thuillier, Étienne Louis (eds.), *Tourner autour du pot... Les ateliers de potiers médiévaux du Ve au XIIe siècle dans l'espace européen*, Presses universitaires de Caen 2015, 401-418 (σε συνεργασία με την Σ. Ντιντιούμη) [με κριτές]
- “Θαλάσσιοι δρόμοι στο Αιγαίο κατά την πρωτοβυζαντινή περίοδο: η μαρτυρία της κεραμικής”, στο Ν. Ζάρρας - Ε. Στεφανάκης, (επιμ.), *Αρχαιολογία και Τέχνη στα Δωδεκάνησα κατά την Υστερη Αρχαιότητα*, *Ευλίμενη 2*, Μεσογειακή Αρχαιολογική Εταιρεία, Ρέθυμνο 2014, 127-152
- “Τεκμήρια υλικού πολιτισμού στη βυζαντινή Κρήτη: από τον 7ο έως το τέλος του 12ου αιώνα”, στο Ε. Καψωμένος, Μ. Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη, Μ. Ανδριανάκης (επιμ.), *Πεπραγμένα Ι΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου (Χανιά, 1-8 Οκτωβρίου 2006)*, τ. Α΄, Τμήμα Β΄, *Στρογγυλή Τράπεζα, 1. Μεσοβυζαντινή Κρήτη*, Χανιά 2013, 381-447 [με κριτές]
- “Λύχνοι της ύστερης αρχαιότητας και των πρώιμων βυζαντινών χρόνων από την Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης”, *Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και στη Θράκη*, 23, 2009, Θεσσαλονίκη 2013, 273-283 (σε συνεργασία με τους Γ. Βελένη και Στ. Ζαχαριάδη)
- “Pottery of the middle Byzantine period and the first centuries of the Venetian occupation from Petras, Siteia” στο Μ. Tsiropoulou (ed.), *Petras, Siteia, 25 years of Excavation and Studies*, Monographs of the Danish Institute at Athens, vol. 16, Athens 2012, 315-323 [με κριτές]
- “Τείχη/The Walls» στο *Αποτυπώματα: Η βυζαντινή Θεσσαλονίκη σε φωτογραφίες και σχέδια της Βρετανικής Σχολής Αθηνών (1888-1910)*, *Impressions: Byzantine Thessalonike through the photographs and drawings of the British School at Athens (1888-1910)*”, Θεσσαλονίκη 2012, 207-217
- “Burial practices in Early and Middle Byzantine Greece: Archaeological evidence and methodological problems for its interpretation”, στο Μ. Salamon, Μ. Woloszyn A. Musin, P. Špehar, Μ. Hardt, Μ.Ρ. Kruk, Α. Sulikowska-Gąska, (eds.) *Rome, Constantinople and Newly-Converted Europe: Archaeological and Historical Evidence. Frühzeit Ostmitteleuropas*, vol. I, Krakow-Leipzig-Rzeszów-Warszawa 2012, 377-428 (σε συνεργασία με Ε. Tzavella, J. Ott) [με κριτές]
- “Εισηγμένη κεραμική από περιοχές της βόρειας και κεντρικής Ιταλίας στον βενετοκρατούμενο ελληνικό χώρο”, στο Χρύσα Μαλτέζου (επ. διεύθ.) *Βενετοκρατούμενη*

Ελλάδα. Προσεγγίζοντας την ιστορία της, τόμ. α'. Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, Βιβλιοθήκη αρ. 30, Αθήνα – Βενετία 2010, 621-636.

- “Nouvelles données sur la production de l’atelier céramique protobyzantin à Kardamaina (Cos-Grèce)” στο S. Menchelli, S. Santoro, M. Pasquinucci, G. Guiducci (eds.) *LRCW 3. Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean. Archaeology and Archaeometry, Comparison between western and eastern Mediterranean*, BAR Int. Series 2185 (II), Archaeopress, Oxford 2010, 741-749 (σε συνεργασία με την Didoumi) [με κριτές]
- “La céramique protobyzantine de Pseira: la production locale et les importations” στο M. Bonifay, J.-C. Treglia (eds.) *LRCW 2. Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean. Archaeology and Archaeometry*, BAR Int. Ser. 1662 (II), Archaeopress, Oxford 2007, 755-766 (σε συνεργασία με την E. Nodarou) [με κριτές]
- “Middle Byzantine Pottery from Eleutherna: the Local Wares” στο E. Gavrilaki, G. Tzifopoulos (eds.), στο Ε. Γαβριλάκη, Γ. Τζιφόπουλος (επ. επιμ.) *Ο Μυλοπόταμος από την αρχαιότητα ως σήμερα, V: Βυζαντινοί Χρόνοι*, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνου, Ρέθυμνο 2006, 77-92 [με κριτές]
- “The Byzantine to Ottoman Pottery from the Survey”, Appendix J, *The Chrysokamino Metallurgy Workshop and its Territory, Hesperia Suppl.* 36, 2006, 393-394
- “Les plaques-boucles byzantines de l’île de Crète (fin VIe – IXe siècle)”, *Mélanges Jean-Pierre Sodini, Travaux et Mémoires* 15, Paris 2005, 687-704 [με κριτές].
- “The Site Data and Pottery”, dans Ph. P. Betancourt, C. Davaras and R. H. Simpson (eds.), *The Archaeological Survey of Pseira Island, Part 2. The Intensive Surface Survey*, INSTAP Academic Press, Philadelphia, Pennsylvania 2005, 7-244 (σε συνεργασία με τον Ph. P. Betancourt)
- “The Cove of Megali Ammos” dans Ph. P. Betancourt, C. Davaras and R. H. Simpson (eds.), *The Archaeological Survey of Pseira Island, Part 2. The Intensive Surface Survey*, INSTAP Academic Press, Philadelphia, Pennsylvania 2005, 267-268 (σε συνεργασία με τους S. German, Ph. P. Betancourt, R. H. Simpson)
- “Οι χάλκινες πόρπες” στο Π. Θέμελης (επιμ.), *Πρωτοβυζαντινή Ελεύθερνα- Τομέας I, α’ τόμος*, Αθήνα 2004, 231-252
- “Τα εφυαλωμένα αγγεία της Ελεύθερνας. Νέα στοιχεία για την εμφάνιση της εφύαλωσης στο Βυζάντιο” στο Π. Θέμελης (επιμ.), *Πρωτοβυζαντινή Ελεύθερνα- Τομέας I, τ. 1*, Αθήνα 2004, 209-221
- “Μεσοβυζαντινή κεραμική από την Κρήτη: 9ος – 12ος αιώνας», στο Χ. Μπακιρτζής (επιμ.), *Πρακτικά του 7ου Διεθνούς Συνεδρίου Μεσαιωνικής Κεραμικής της Μεσογείου, Θεσσαλονίκη, 11-16 Οκτωβρίου 1999*, Αθήνα 2003, 211-226 [με κριτές]
- “Βυζαντινή κεραμική από τον ελληνικό νησιωτικό χώρο και από την Πελοπόννησο (7ος - 9ος αι.) : μία πρώτη προσέγγιση”, στο Ε. Κουντούρα-Γαλάκη (εκδ.), *Οι σκοτεινοί αιώνες του Βυζαντίου (7ος – 9ος αι.)*, Διεθνή Συμπόσια 9, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, Αθήνα 2001, 231-266 [με κριτές]
- “La céramique montée à la main est-elle forcément barbare?”, *Dossiers d’Archéologie*, Septembre 2000, 35 [με κριτές].
- “Οι λύχνοι” στο P. P. Betancourt – N. Μαρινάτου, *Το σπήλαιο της Αμισού: η έρευνα του 1992*, *AE* 2000, 214-227 [με κριτές]
- “Παρατηρήσεις στη μορφή του τέμπλου και του άμβωνος της παλαιοχριστιανικής βασιλικής του Κάστρου”, *Πρακτικά Συνεδρίου « Η Σάμος από τα βυζαντινά χρόνια μέχρι σήμερα»*, Σάμος 1995, Αθήνα 1998, 53-80
- “Παλαιοχριστιανικά και μεσοβυζαντινά αρχιτεκτονικά γλυπτά από την Αναία”, *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου «Η Βυζαντινή Μικρά Ασία (6ος – 12ος αι.) Αθήνα, 8-11 Μαΐου 1997*, Αθήνα 1998, 339-383
- “Η πρωτοβυζαντινή Μεσσήνη (5ος -7ος αιώνας) και προβλήματα της χειροποίητης κεραμικής στην Πελοπόννησο”, *Σύμμεικτα* 11, 1997, 230-322 και ειδικότερα 242-291, (σε

συνεργασία με τον δρ. Η. Αναγνωστάκη) [με κριτές]

- “Le monastère byzantin à Pseira (Crète): la céramique”, στο *Akten des Internationalen Kongresses für christliche Archäologie, Bonn, 22- 28 September 1991*, v. 2, Münster 1995, 1119-1131 [με κριτές]
- “Ο κύκλος της ζωής του Αχιλλέα σε πήλινους υστερορωμαϊκούς δίσκους: τα θραύσματα της συλλογής του Μουσείου Μπενάκη”, *Θυμίαμα στη μνήμη της Λασκαρίνας Μπούρα*, Αθήνα 1994, 273-281 [με κριτές]
- “Les lampes paléochrétiennes de l’île de Samos: Examen Statistique”, *Les Cahiers de l’Analyse des Données* 19, 1994, 305-322 (σε συνεργασία με τον Ι. Athanassiadis) [με κριτές]
- “Church Complex at Pseira. Excavations at Pseira, 1987 and 1988” *Cretan Studies* 2, 1990, 1-9 (σε συνεργασία με την J. Albani)
- “Παλαιοχριστιανικό κιονόκρανο με άκανθα «πεταλούδα» από τη Σάμο” *Δελτίο Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, τ. ΙΔ, 1989, 250-257 [με κριτές]
- “Lampes paléochrétiennes de Samos”, *Bulletin de Correspondance Hellénique (BCH)* 110, 1986, 584-610 [με κριτές]
- “Βυζαντινά ελαϊκά μεταφορικά αγγεία 7ος – 14ος αι.” στο Η. Αναγνωστάκης – Ευ. Μπαλτά (επιμ.), *Ελιά και λάδι στην Α. Μεσόγειο από την προϊστορία στη βιομηχανική εποχή* (υπό δημοσίευση)
- “Transport amphorae and trade in the Aegean from the 7th to the 9th century AD: containers for wine or olive oil?” στο E. Margaritis, J. Renfrew and M. K. Jones (eds.) ‘*Wine confessions: production, trade and social significance of wine in ancient Greece and Cyprus*’, Occasional Wiener Laboratory Series, Hesperia [με κριτές] (υπό δημοσίευση).

3. Αριστοτέλης ΜΕΝΤΖΟΣ

Άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, άμεση συνάφεια βάσει έργου

http://auth.gr/sites/default/files/press/viografiko_mentzoy.pdf

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

- “Early Byzantine Architecture in Pieria” στο J. Burke and R. Scott, eds., *Byzantine Macedonia: Art, Architecture, Music and Hagiography*. Melbourne 2001, p. 7-12. “A Sketch of the History of Late Roman Dion” Δημοσιεύτηκε στο *Roman and Late Roman City, Acts of the International Conference held at Veliko Tirnovo, 26-30 July 2000*, Sofia 2002. p. 333-340.
- “Cathodoluminescence and isotopic analysis of Roman and Early Byzantine architectural decoration in the Rotonda Museum, Thessaloniki”, στο N. Herz and R. Newman, eds. *Interdisciplinary Studies on Ancient Stone (ASMOSIA 5)* London, 2002, p. 316-327.
- “Architectural Decoration and Marble from Thasos: Macedonia, Central Greece, Campania, and Provence” Δημοσιεύτηκε στο *ASMOSIA VI, Interdisciplinary Studies on Ancient Stone Proceedings of the Sixth International Conference*. Venice, June 15-18 2000. Padova 2002, p. 329-350.
- “Reflections on the interpretation and dating of the Rotonda of Thessaloniki”, *ΕΓΝΑΤΙΑ* 6, 2001-2002 (2003). p. 57-82.
- Η ιστορική τοιχογραφία του ναού του αγίου Δημητρίου *ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ* 34, 2003-2004 (2005), 209-227.
- Ο άγιος Ανδρέας και η εκκλησία της Θεσσαλονίκης, *ΕΓΝΑΤΙΑ* 8, 2004, σ. 303-321.
- «Ζητήματα τοπογραφίας των Χριστιανικών Φιλίππων» *ΕΓΝΑΤΙΑ* 9, 2005, p.101-156.
- Δυο κιονόκρανα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Δράμας, Πρακτικά της 4ης Επιστημονικής Συνάντησης, Η Δράμα και η περιοχή της (Δράμα 16-19/5/2002), *Drama* 2006, σ 157-167.
- “Bema and Altar Crypt of the Church of St Demetrius” Διεθνές Συμπόσιο, *The Cult of*

Martyrs and Relics and their veneration in East and West. Varna, 20-23/11/2003 Varna 2006, p. 214-226.

- «Πρώτες παρατηρήσεις για την εξέλιξη των πολιτικών θεσμών της Θεσσαλονίκης στη αυγή του Μεσαίωνα. Σχόλια στο 4ο Θαύμα της Ανώνυμης συλλογής των Θαυμάτων του αγίου Δημητρίου» Βυζαντινά 23, 2006, σ. 33-61.
- «Εργαστήριο γλυπτικής στη Θεσσαλονίκη στον 11ο αιώνα» La sculpture Byzantine, VIIe-XIIe siècles. Actes du colloque international organisé par la 2e Ephorie des antiquités byzantines et l'École française d'Athènes (6-8 septembre 2000). BCH Supplément 49, Paris 2008, 217-230.
- Ζητήματα της εικονογραφίας του αγίου Δημητρίου Βυζαντινά 28, 2008, 363-392. Santa Sofia di Salonicco: Il problema della prima fase, στο R. Farioli-Campanati, Cl. Rizzardi, P. Porta, A. Augenti, I. Baldini-Lippolis eds., Ideologia e cultura artistica tra Adriatico e Mediterraneo orientale (IV-X secolo). Atti del convegno Internazionale, Bologna-Ravenna, 26-29/11/2007, Bologna 2009, σ.87-98.
- Reflections on the Architectural History of the Tetrarchic Palace complex at Thessalonike, στο From Roman to Early Christian Thessalonike, Studies in Religion and Archaeology, Harvard University Press, 2010.
- Τα ψηφιδωτά της ανοικοδόμησης του ναού του Αγίου Δημητρίου στον 7ο αιώνα μ. Χ. ΚΒΕ, Βυζαντινά Κείμενα και Μελέτες 54, Θεσσαλονίκη 2010.
- Η νησίδα της Επισκοπικής Βασιλικής και οι δρόμοι του Δίου. Νάματα, Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Δημήτριο Παντερμαλή, Θεσσαλονίκη 2011, 423-432.
- Death and Rebirth, στο Transition from Paganism to Christianity, Τόμος για την ομώνυμη Έκθεση στη Νέα Υόρκη, 2011, 42-46.

4. Ιωάννης ΒΑΡΑΛΗΣ

Άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, άμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://www.ha.uth.gr/index.php?page=faculty.display&a=iovaralis>

Δημοσιεύσεις

Μονογραφία

1. Βαραλής, Ι.Δ., *Αντικείμενα αγάπης, εναύσματα διανόησης από τη Συλλογή Νικολάου Ι. Πανταζοπούλου*, Βόλος: Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης, 2009, ISBN 978-960-7764-16-4, 72 σελ.

Επιμέλειες συνεδρίων

1. Βαραλής, Ι.Δ., επιμ., *Προπλάσματα στη Μεσαιωνική Αρχιτεκτονική (Βυζάντιο, ΝΑ Ευρώπη, Ανατολία)*, Θεσσαλονίκη, Αρχαιολογικό Μουσείο, 1^η Ιουνίου 2007, Σεμινάριο 3^ο, Πρακτικά, ΑΙΜΟΣ. Κύκλος Σεμιναρίων II: Θεωρητικά Ζητήματα Μεσαιωνικής Αρχιτεκτονικής. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2009, ISBN 978-960-86059-4-7, 110 σελ.

2. Βαραλής, Ι.Δ., Πίκουλας, Γ.Α., επιμ., *Μνήμη Τασούλας Οικονόμου (1998-2008)*, Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα ΙΑΚΑ και Δήμοι Αργείων και Μυκηναίων, 2009, ISBN 978-960-89589-4-4, 224 σελ., 52 πίν.

Μελέτες σε Επιστημονικά Περιοδικά

1. «Εικόνα με ιδιότυπη παράσταση Ανάληψης», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας* 15 (1989-1990), *Αφιέρωμα στη μνήμη του αρχιτέκτονα-αρχαιολόγου Ιωάννη Τραυλού*, σ. 161-178.

2. «Un sceau paléochrétien de pain eucharistique de l'Agora d'Argos», *Bulletin de Correspondance Hellénique* 118 (1994), σ. 331-342.

3. «Παρατηρήσεις για τη θέση του Ευαγγελισμού στη μνημειακή ζωγραφική κατά τη

μεσοβυζαντινή περίοδο», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας* 19 (1996-1997), σ. 201-220.

4. «Σχόλιο σε μικρογραφία του κώδικα αρ. 11 στη Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων», *Report of the Department of Antiquities of Cyprus* 1998, σ. 233-245.

5. «Deux églises à chœur triconque de l'Illyricum oriental. Observations sur leur type architectural», *Bulletin de Correspondance Hellénique* 123 (1999), σ. 195-225.

6. «Ελεφαντοστέινο κτένι με τις προσωποποιήσεις της Ρώμης και της Κωνσταντινούπολης», *Μουσείο Μπενάκη* 2 (2002), σ. 71-87.

7. «Σχόλιο στην επωνυμία και το εικονογραφικό θέμα του Χριστού Εκδικητή, με αφορμή μια εικόνα από την Παρηγορήτισσα της Άρτας», *Ηπειρωτικά Χρονικά* 36 (2002), σ. 151-186.

8. «Βυζαντινό θωράκιο στην Πορταριά του Πηλίου», *Αρχαίον Θεσσαλικών Μελετών* 14 (2005), Αφιέρωμα στον Κίτσο Μακρή, σ. 251-262.

Άρθρα σε Συλλογικούς Τόμους και Πρακτικά Συνεδρίων

1. «Δύο εικόνες του 18ου αιώνα στο Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου», στο: *Ο Διονύσιος ο εκ Φουρνά και το έργο του, Καρπενήσιον, 11-14 Οκτωβρίου 1996, Πρακτικά, Αθήναι 2003*, σ. 411-431.

2. «Παρατηρήσεις στην παλαιοχριστιανική ναοδομία της Κρήτης», στο: *Creta romana e protobizantina. Atti del Congresso Internazionale (Iraklion, 23-30 settembre 2000)*, Padova 2004 [2005], σ. 813-838.

3. «Prothesis and Diakonikon: Searching the Original Concept of the Subsidiary Spaces of the Byzantine Sanctuary», στο: A. Lidon, επιμ., *Hierotopy. The Creation of Sacred Spaces in Byzantium and Medieval Russia*, Moscow 2006, σ. 282-298.

4. «Η πρόθεση και το διακονικό κατά την παλαιοχριστιανική περίοδο. Τα δεδομένα των πηγών», στο: Ε. Χατζητρούφωνος, Φ. Καραγιάννη, επιμ., *ΑΙΜΟΣ. Κύκλος σεμιναρίων: Μεσαιωνική αρχιτεκτονική και Λειτουργία, Σεμινάριο 1^ο: Βυζαντινή Αρχιτεκτονική και Λατρευτική πράξη, Πρακτικά, Θεσσαλονίκη 2006*, σ. 36-44.

5. «Η ναοδομία της Θεσσαλίας κατά την παλαιοχριστιανική περίοδο», στο: Α. Μαζαράκης Αινιάν, επιμ., *Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας 1 (2003), Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης, Βόλος 27.2 – 2.3.2003, τόμ. Ι, Βόλος 2006*, σ. 345-369.

6. «Τα χαρακτηριστικά της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής της Νικόπολης: παραλληλίες και διαφοροποιήσεις», στο: Κ. Ζάχος, επιμ., *Νικόπολις Β', Πρακτικά του Δευτέρου Διεθνούς Συμποσίου για τη Νικόπολη (11-15 Σεπτεμβρίου 2002)*, Πρέβεζα 2007, σ. 595-607.

7. «Reverend Prototypes? Constantinian Churches and Their Later Imitations in the Balkans», στο: M. Rakočija, επιμ., *Niš and Byzantium VI, Sixth Symposium, Niš, 3-5 June 2007, The Collection of Scientific Works, Niš 2008*, σ. 99-112.

8. «Τα προσκτίσματα των παλαιοχριστιανικών εκκλησιών», στο: Φ. Καραγιάννη, επιμ., *ΑΙΜΟΣ. Κύκλος σεμιναρίων: Μεσαιωνική αρχιτεκτονική και Λειτουργία, Σεμινάριο 2^ο: Τα προσκτίσματα των παλαιοχριστιανικών, βυζαντινών και μεταβυζαντινών ναών, Πρακτικά, Θεσσαλονίκη 2008*, σ. 70-83.

9. «Μεσοβυζαντινά γλυπτά από την Αργολίδα», στο: Ch. Pennas, C. Vanderheyde, επιμ., *La sculpture byzantine, VIIe –XIIe siècles, Actes du colloque international organisé par la 2ème Éphorie des antiquités byzantines et l'École française d'Athènes (6-8 septembre 2000)*, *Bulletin de Correspondance Hellénique Suppl.* 49, Athènes-Paris 2008, σ. 359-373 (σε συνεργασία με τον Γ. Τσεκέ).

10. «Δύο ανάγλυφες εικόνες από τη Θεσσαλία στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών», στο: Α. Μαζαράκης Αινιάν, επιμ., *Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας 2 (2006), Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης, Βόλος 16.3 – 19.3.2006, τόμ. Ι: Θεσσαλία, Βόλος 2009*, σ. 503-521.

11. «Εισαγωγή – επισκόπηση της έρευνας», στο: Ι.Δ. Βαραλής, επιμ., *Προπλάσματα στη Μεσαιωνική Αρχιτεκτονική (Βυζάντιο, ΝΑ Ευρώπη, Ανατολία), Θεσσαλονίκη, Αρχαιολογικό Μουσείο, 1^η Ιουνίου 2007, Σεμινάριο 3^ο, Πρακτικά, ΑΙΜΟΣ. Κύκλος Σεμιναρίων ΙΙ: Θεωρητικά*

Ζητήματα Μεσαιωνικής Αρχιτεκτονικής, Θεσσαλονίκη 2009, σ. 11-21.

12. «Μακέτες ή κτίρια; Μικρογραφικές απεικονίσεις εκκλησιών κατά την α' χιλιετία», στο: Ι.Δ. Βαραλής, επιμ., *Προπλάσματα στη Μεσαιωνική Αρχιτεκτονική (Βυζάντιο, ΝΑ Ευρώπη, Ανατολία)*, Θεσσαλονίκη, Αρχαιολογικό Μουσείο, 1^η Ιουνίου 2007, Σεμινάριο 3^ο, Πρακτικά, ΑΙΜΟΣ. Κύκλος Σεμιναρίων II: Θεωρητικά Ζητήματα Μεσαιωνικής Αρχιτεκτονικής, Θεσσαλονίκη 2009, σ. 22-32.

13. «Οι τοιχογραφίες του Ασκηταριού της Μονής Αβγού Αργολίδας», στο: Ι.Δ. Βαραλής, Γ.Α. Πίκουλας, επιμ., *Μνήμη Τασούλας Οικονόμου (1998-2008)*, Βόλος 2009, σ. 139-156.

14. «Αμπελοκαλλιέργεια και οινοπαραγωγή στη βυζαντινή Αργολίδα», στο: Γ.Α. Πίκουλας, επιμ., *Επιστημονικό συμπόσιο: Πολυστάφυλος Πελοπόννησος, Οίνον ιστορώ ΙΧ*, Αθήνα 2009, σ. 133-151.

5. Αθανάσιος ΣΕΜΟΓΛΟΥ

Άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, άμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://www.hist.auth.gr/sites/default/files/AΘ%20ΣΕΜΟΓΛΟΥ%20CV.pdf>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

1. Η Θέκλα στην αυτή του χριστιανισμού. Εικονογραφική μελέτη της πρώτης γυναίκας μάρτυρα στην τέχνη της Ύστερης Αρχαιότητας, συνδημοσίευση του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών & του Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλονίκη 2014

2. *Le Voyage outre tombe de la Vierge dans l'art byzantin. De la Descente aux enfers à la Montée au ciel* (προλογίζει το αντεπιστέλλον μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας, καθηγητής Claude Lepage), Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών, Θεσσαλονίκη 2003. Βιβλιοκρισίες από τις Tania VELMANS, *Cahiers Archéologiques* (Παρίσι) 51, 2003-2004, σ. 201-202. Nicole THIERRY, *Cahiers de Civilisation Médiévale* (Poitiers) 52, 2009, Ivanka GERGOVA, *Problemi na Izkustvoto* (Sofia) 2007, fasc. 1, σ. 57-58. Βιβλιοπαρουσίαση: Γ. Θ. Καλόφωνος, ΑΩ (ενημερωτικό Δελτίο). Σύνδεσμος Υποτρόφων Κοινοφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης, τεύχ. 24, Ιούνιος 2004, σ. 43.

3. *Le décor mural de la chapelle athonite de Saint-Nicolas (1560). Application d'un nouveau langage pictural par le peintre thébain Frangos Catellanos*, Presses Universitaires de Septentrion, Villeneuve d'Ascq 1999

Άρθρα

1. Le phénix de Saint-Georges (la Rotonde) à Thessalonique et l'Apocalypse grecque de Baruch. L'examen critique d'une source possible du décor mosaïque, *Jahrbuch für Antike und Christentum* (Βόννη) 57, 2014, σ. 106-116

2. I monti sacri dei luoghi santi e le loro teofanie nell'arte paleocristiana, *I Monti di Dio*, (επ. S. Castri), Torino 2014, σ. 31-41

3. La Vierge mère de la Lumière, la Vierge lieu de rafraîchissement: deux aspects de la Mère de Dieu dans l'art byzantin, *Iconographica* (Φλωρεντία) 13, 2014, σ. 65-79

4. Κλασικά στοιχεία στην εντοιχία ζωγραφική του καθολικού του οσίου Νικάνορα στη Ζάβορδα Γρεβενών και στο έργο του Φράγκου Κατελλάνου, *Grevena. Histoire, Art Culture, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου*, Γρεβενά 2014, 10 σελ. (υπό έκδοση).

5. La composition absidale à Balinesti (Moldavie) et ses composantes iconographiques mariales. Remarques sur un exemple prodromique, *Τόμος αφιερωμένος στον ακαδημαϊκό Παναγιώτη Βοκοτόπουλο*, Θεσσαλονίκη, σ. 491-502

6. Icônes italo-crétoises de l'Amhara, *Les trésors des églises de l'Amhara (Ethiopie)*, (Unesco, εκδ. Jacques Mercier), Παρίσι 2014, 10 σελ. (υπό έκδοση)

7. Η μεταβυζαντινή ζωγραφική των μνημείων του Πάρνωννα, *Τα Μνημεία του Πάρνωννα*, (εκδ.

Τράπεζας Πειραιώς), Αθήνα 2014, 12 σελ. (υπό έκδοση).

8. Η Χριστιανική και βυζαντινή συλλογή του Gabriel Millet. Η έμπνευση και τα πρώτα βήματα συγκρότησής της, *Το Άγιον Όρος στα χρόνια της απελευθέρωσης. Ζ' Διεθνές Επιστημονικό συνέδριο. Πρακτικά Συνεδρίου*, Θεσσαλονίκη 2013, σ. 371-375.

9. La Seconde Parousie et le cycle de la Création dans l'église de la Vierge à Evangelismos (Mouhtaroi) en Crète. L'application d'un modèle occidental, *Ars auro gemmisque prior, Mélanges en hommage à Jean-Pierre Caillet*, Zagreb 2013, σ. 499-506

10. Ο Ευαγγελισμός του βημοθύρου αρ. 91 του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Δράμας, *Η Δράμα και η περιοχή της. Ιστορία και πολιτισμός, Ε' Επιστημονική Συνάντηση*, Δράμα 2013, σ. 405-422 (σε συνεργασία με τον Δρα. Ν. Τριβυζαδάκη)

11. Οι εικόνες της Μονής του Αγίου Διονυσίου του εν τω Ολύμπω, *Η Μονή του οσίου Διονυσίου του εν Ολύμπω*, Θεσσαλονίκη 2013, σ. 77-93

12. Hagia Aikaterine, *Impressions. Byzantine Thessalonike through the photographs and drawings of the British School at Athens (1888-1910)*, Θεσσαλονίκη 2012, (δίγλωσση έκδοση στα ελληνικά και αγγλικά), σ. 158-165

13. Οι αθωνικοί χοροί, χώροι δογματικών διατυπώσεων: Νέοι εικονογραφικοί χειρισμοί κατά τον 16ο αιώνα και το ερμηνευτικό τους περιεχόμενο, Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου, *Το Άγιον Όρος στον 15ο και 16ο αιώνα*, Θεσσαλονίκη 25-27 Νοεμβρίου 2011, Θεσσαλονίκη 2012, σ. 345-365

14. La théophanie de Latôme et les exercices d'interprétation artistiques durant les 'renaissances' byzantines. Les nouveaux signifiants de (vision de) Dieu, *Byzantium and Renaissances. Dialogue of Cultures, Heritage of Antiquity - Tradition and Modernity, Warsaw, 19-21 october 2011, Actes du Congrès International*, Βαρσοβία 2012, σ. 231-239

15. La croix à cornes: survivance juive du sacrifice expiatoire dans l'art chrétien, *Le plaisir de l'art du Moyen Age. Commande, production et réception de l'œuvre d'art. Mélanges en hommage à Xavier Barral i Altet*, Παρίσι 2012, σ. 77-83

16. La mosaïque de Hosios David à Thessalonique. Une interprétation néotestamentaire, *Cahiers Archéologiques* (Παρίσι) 54, 2011-2012, σ. 5-16.

17. Η τέχνη του Αγίου Όρους κατά τον 15ο και 16ο αιώνα, *Το Άγιον Όρος κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Από την κρίση στην Αναγέννηση*, Θεσσαλονίκη 2011, σ. 171-249.

18. Συμπληρώσεις στην ανάγνωση του εικονογραφικού προγράμματος του ναού του Χριστού Βεροίας. Μια εικονογραφική επισήμανση, *Φιλοτιμία, τιμητικός τόμος αφιερωμένος στην ομότιμη καθηγήτρια Αλκμήνη Σταυρίδου-Ζαφράκα*, Θεσσαλονίκη 2011, σ. 573-585 (σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα Α. Παπαδόπουλο).

19. À propos du moule métallique des reliures des évangeliaires du Musée Archéologique National de Sofia, *Problemi na izkustvoto* (Σόφια) 2011 fasc. 2, σ. 39-41.

20. Η ζωγραφική των σπηλαιωδών ναών των Κυθήρων. Νέες ανακαλύψεις. Μια πρώτη παρουσίαση, *Speleological Program of Kythira. A prodrom rapport of researchers of ESE in Kythira*, [Παράρτημα Δελτίου Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας], Athens 2011, σ. 44-50.

21. Χριστός Εμμανουήλ και Χριστός ο της Μεγάλης Βουλής Άγγελος. Εικονογραφικοί και επιγραφικοί συμφυρμοί στη μεταβυζαντινή ζωγραφική, *Βυζαντινά* (Θεσσαλονίκη), σ. 379-391

22. L'éloquence au service d'archéologie. Les «enfants aimés» de Theodore Métochite et sa bibliothèque dans le monastère de Chora, στο *Towards Rewriting? New Approaches to Byzantine Archaeology and Art, Proceedings of the Symposium on Byzantine art and archaeology*, Cracovie, September 8-10, 2008, (εκδ. P. L. Grotowski, Sl. Skrzyniarz) *Series Byzantina* (Βαρσοβία) 8, 2010, σ. 45-65

23. La Transfiguration du Christ, une vision éminente: Représenter Philippe à la place de Jacques à l'église Betä Maryam à Lalibäla en Ethiopie, *Eastern Christian Art* (Leiden) 6, 2009, σ. 119-126.

24. Le combat des animaux dans le décor religieux après l'iconoclasme et sa référence eucharistique, *Ikona* (Rijeka, Κροατία) 2, 2009, σ. 117-126

25. Remarques sur certains archaïsmes iconographiques dans les peintures murales

byzantinisantes de la Pologne au XVe siècle, *Zograf* (Βελιγράδι) 32, 2008-2009, σ. 151-162.

26. Το ομοίωμα της Εκκλησίας του Χριστού στη Σύναξη των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου και η διαδικασία της «μετουσίωσης», *Σεμινάριο 3ο, Προπλάσματα στη Μεσαιωνική αρχιτεκτονική (Βυζάντιο, ΝΑ Ευρώπη, Ανατολία), Πρακτικά*, (εκδ. Ι. Βαραλής), Θεσσαλονίκη 2009, σ. 67-77

27. Notes sur la double déisis et ses implications doctrinales sur la croix-reliquaire pectorale du musée de la Bibliothèque Apostolique au Vatican (M.S. 1387), *Niš and Byzantium, 6th symposium*, Niš 3-5 June 2007, Niš 2008, σ. 185-192

28. The Collection of Icons of the Ecclesiastical Museum of the Holy Metropolis of Thessaloniki: Valuable Testimony to the Palaeogeon and post-Byzantine Religious Art of the City, *The Ecclesiastical Museum of the Metropolis of Thessaloniki. Orthodox Theology: Icons and Symbols*, (εκδ. Μ. Skaltsa, Ρ. Tzonos, Ρ. Nitsiou, Ε. Mamouri), Θεσσαλονίκη 2007, σ. 64-86

29. Από τον Gabriel Millet στον Μανόλη Χατζηδάκη και τους διαδόχους του. 100 χρόνια έρευνας της αγιορείτικης μνημειακής ζωγραφικής. Κριτική προσέγγιση και νέοι προσανατολισμοί, *Άγιον Όρος. Πνευματικότητα και Ορθοδοξία Τέχνη, Β' Διεθνές συμπόσιο*, Θεσσαλονίκη, 11-13 Νοεμβρίου 2005, Θεσσαλονίκη 2006, σ. 379-389

30. Le voile « miraculeux » de la Vierge Kykkotissa et l'icône du « miracle habituel » des Blachernes : Un cas d'assimilation dans l'iconographie byzantine, *Cahiers balkaniques* (Παρίσι) 34, 2006, σ. 15-29

31. Loi divine et sanction encourue dans une épigramme de la période byzantine tardive. Fonctions d'une formule juridique, *Δώρον στον Καθηγητή Νικονάνο*, Θεσσαλονίκη 2006, σ. 357-363.

32. L'EPHE et la formation des élites grecques en archéologie byzantine au XXe siècle, *Comptes rendus des inscriptions et belles lettres* 2005 (3e fasc.), (Παρίσι) σ. 37-44.

33. Η προσωποποίηση της καινής Διαθήκης στη μεταβυζαντινή ζωγραφική. Μια νέα εικαστική διατύπωση του σωτηριολογικού χρόνου, *Τιμητικός Τόμος αφιερωμένος στον Χρυσάνθο Χρήστου*, Θεσσαλονίκη 2006 σ. 135-143.

34. Ο άγιος Δημήτριος στην τέχνη του Αγίου Όρους. Τοιχογραφίες, *Ο άγιος Δημήτριος στην τέχνη του Αγίου Όρους*, Άγιον Όρος 2005, σ. 154-222.

35. Παρατηρήσεις στον διάκοσμο των πήλινων ευλογιών από το προσκύνημα του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στην Έφεσο, *Βυζαντινά* (Θεσσαλονίκη) 25, 2005, σ. 99-116

36. L'icône Sinaïte de la Crucifixion N. B 36 et son contenu « mosaïque ». La dialectique de la passion, *Iconographica* (Φλωρεντία) IV, 2005, σ. 11-21.

37. Le banquet parabolique dans l'iconographie tardive et post-byzantine. Forme et contenu, *Medieval Russian and Post-Byzantine Art. The second half of the 15th – beginning of the 16th c.*, Moscow, 2005, σ. 302-311.

38. Les images reliquaires de la Vierge de Sainte-Sophie d'Ohrid, *Meždunarodnaja naučna konferentsija Manastirskata kultura na Balkanite, Conférence scientifique internationale: la culture monastique dans les Balkans*, Annuaire de l'Université de Sofia «Saint Kliment Ohridski» 94, 2004, σ. 191-195

39. Les reliques de la Vraie Croix et du Chef de saint Jean Baptiste: Inventions et vénération dans l'art byzantin et post-byzantin, *Eastern Christian Relics*, Moscow 2004, σ. 217-233.

40. Παρατηρήσεις στον εντοίχιο διάκοσμο του καθολικού της μονής του Οσίου Νικάνορα στη Ζάβορδα Γρεβενών, *Τα Γρεβενά. Ιστορία-Τέχνη-Πολιτισμός, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου*, Γρεβενά 2004, σ. 143-147.

41. Παρατηρήσεις στο εικονογραφικό πρόγραμμα του κοιμητηριακού παρεκκλησίου της Μονής Διονυσίου στο Άγιον Όρος (1627), *From Stars to Earth and Culture. In honour of the memory of Professor Alexandros Tsioumis*, Θεσσαλονίκη 2003, σ. 87-97 (σε συνεργασία με τον αρχιτέκτονα-αρχαιολόγο Δρ. Πασχάλη Ανδρούδη).

42. Le cahier des dessins d'un peintre Bulgare: un témoignage de la création artistique dans le

monde post-byzantin, 4η Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδας και Κύπρου, Θεσσαλονίκη 2003, σ. 207-209 (σε συνεργασία με την Δρ. Albena Milanova)

43. Το πρόγραμμα του τρούλου της Παναγίας Κουντουριώτισσας στην Πιερία. Εικονογραφικά πρότυπα και παράλληλα, *Η Πιερία στα βυζαντινά και νεότερα χρόνια*, 2ο Επιστημονικό Συνέδριο, Πρακτικά, Κατερίνη 2002, σ. 707-723

44. Ο εντοίχιος διάκοσμος του καθολικού της Μονής Μυρτιάς στην Αιτωλία (φάση του 1539) και η θέση του στη ζωγραφική του α' μισού του 16ου αιώνα, *Εγνατία* (Θεσσαλονίκη) 6, 2001-2002, σ. 185-237

45. Voskresajichii Moisei. O redkoji ikonografitseskoji osobennosti stseni « Preobrazenija » v nastennoji monastirskoj zivopisi severo-zapadnoji Gretsii XVI veka. Issledovanie russkogo vlijanija (Η ανάσταση του προφήτη Μωυσή. Με αφομή ένα σπάνιο εικονογραφικό θέμα στη σκηνή της Μεταμόρφωσης στην εντοίχια μοναστική ζωγραφική της ΒΔ Ελλάδας κατά τον 16ο αιώνα), *Vizantijski Vremeni* (Μόσχα) 60, 2001 (στη ρωσική), σ. 174-17

46. Ο καλλιτεχνικός «δύισμός» στην εντοίχια εκκλησιαστική ζωγραφική του 16ου αιώνα στην Ελλάδα. Συμβολή στη μελέτη του γραπτού κοσμήματος, *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, περ. Δ, τ. KB (Αθήνα) 2001, σ. 287-296

47. Saint Cyriaque et la Vraie Croix. Essai d'interprétation d'une icône crétoise du Louvre, *Revue du Louvre* (Παρίσι) 2001/5 (Δεκέμβριος), σ. 35-40

48. Portraits chypriotes de donateurs et le triomphe de l'élégance. Questions posées par l'étude des vêtements du XIVe au XVIe siècle. Notes additives sur un matériel publié, *Αφιέρωμα στη μνήμη του Σωτήρη Κίτσα*, Θεσσαλονίκη 2001, σ. 485-509

49. Le portrait de Saint Lazare le Galésiotte aux Saints-Apôtres de Thessalonique: Un nouveau témoignage sur la datation des peintures murales de l'église, *Βυζαντινά* (Θεσσαλονίκη) 21, 2000, σ. 617-628

50. L'Annonciation de Deir es-Souriani en Égypte. Recherches sur l'origine iconographique des préfigurations de la Vierge, *Cahiers archéologiques* (Παρίσι) 48, 2000, σ. 35-43

51. Notes sur les peintures murales de la chapelle sud (Saint-Paul) du catholicon du monastère des Vlattades à Thessalonique, *Βυζαντινά* (Θεσσαλονίκη) 20, 2000, σ. 351-359

52. Η Μονή Βαρλαάμ των Μετεώρων. Ενδιάμεσος σταθμός στην καλλιτεχνική πορεία του Φράγγου Κατελλάνου, *Θεσσαλικό Ημερολόγιο* (Λάρισα) 33, 1998, σ. 185-192

53. Άγνωστο τρίπτυχο του ζωγράφου Αθανασίου ιεροδιακόνου του κρητός. Ζωγραφική και ιδιωτική λατρεία κατά τον 18ο αιώνα, *Από τη Μεταβυζαντινή τέχνη στη Σύγχρονη. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου*, Θεσσαλονίκη 1998, σ. 341-353.

54. Questions iconographiques de la période tardo- et post-byzantine. Notes critiques sur la littérature scientifique de l'art post-byzantin, *Annuaire de l'EPHE* (Παρίσι) 106, 1998, σ. 379-384.

55. Les trois inventions du chef de saint Jean Baptiste. Une hypothèse sur l'origine et l'histoire de ses types iconographiques, *Cahiers balkaniques* (Παρίσι) 27, 1997, σ. 25-37.

56. La pendaison de Judas, Essai d'interprétation de la scène aux XVe et XVIe siècles et la littérature extra-canonique, *Cahiers balkaniques* (Παρίσι) 27, 1997, σ. 13-23.

57. Les dons et le pardon: Les équivoques dans l'iconographie monastique de la Descente du Christ aux enfers en Grèce du nord-ouest au XVIe siècle, *Εγνατία* (Θεσσαλονίκη) 5, 1995-2000, σ. 103-116.

58. Contribution à l'étude du portrait funéraire dans le monde byzantin (14e-16e siècle), *Zograf* (Βελιγράδι) 24, 1995, σ. 5-11.

59. Le Christ Vengeur. Remarques sur un sujet iconographique rare, *Cahiers archéologiques* (Παρίσι) 42, 1994, σ. 159-166.

60. Καλλιτέχνης και εκκλησία κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, *Ανιχνεύσεις* (Θεσσαλονίκη) 7, 1994, σ. 57-60.

61. Le décor mural de la chapelle athonite de Saint-Nicolas (1560). Application d'un nouveau langage pictural par le peintre thébain Frangos Catellanos, *Annuaire de l'EPHE* (Παρίσι) 103, 1994-

6. Κωνσταντίνος ΤΣΟΥΡΗΣ

Άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, άμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://helit.duth.gr/staff/dep/Tsouris.shtml>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

- Ο κεραμοπλαστικός διάκοσμος των υστεροβυζαντινών μνημείων της βορειοδυτικής Ελλάδος, Διδακτορική Διατριβή, Καβάλα, 1988.
- Το φρούριο του Πυθίου και το έργο της αποκαταστάσεώς του. Προκαταρκτική ανακοίνωση, Καβάλα 2002. Σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα.
- Η οχύρωση του Διδυμοτείχου, Καβάλα 2015 (ηλεκτρονική έκδοση).

Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

- Η ναοδομία στην ανατολική Μακεδονία και τη δυτική Θράκη από τον 7ο μέχρι τον 15ο αιώνα, στο: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Έρευνας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης, Ευρετήριο Βυζαντινών Τοιχογραφιών Ελλάδος, υπό τη διεύθυνση του ακαδημαϊκού ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Λ. ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή, Ανατολική Μακεδονία και Δυτική Θράκη. Υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημιών, υπό έκδοσιν.
- Διάγραμμα ιστορίας της ανατολικής Μακεδονίας και της δυτικής Θράκης από τον 7ο μέχρι τον 15ο αιώνα, στο: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Έρευνας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης, Ευρετήριο Βυζαντινών Τοιχογραφιών Ελλάδος, υπό τη διεύθυνση του ακαδημαϊκού ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Λ. ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή, Ανατολική Μακεδονία και Δυτική Θράκη. Υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημιών, υπό έκδοσιν.
- Ο κεραμοπλαστικός διάκοσμος της Βλαχέρνας, στο: Β. Παπαδοπούλου (επιμ.), Η Βλαχέρνα της Άρτας, Άρτα 2015, σ. 66-73.

Άρθρα

- Άμβωνας από την Τραϊανούπολη, ΑΔ 32 Α' (1977), Αθήναι 1982, σ. 234-251.
- Γιαννιώτικη κεραμική του τέλους του 18ου αιώνα, Ηπειρωτικά Χρονικά 24 (1982), σ. 267-281.
- Η βυζαντινή οχύρωση των Ιωαννίνων, Ηπειρωτικά Χρονικά 25 (1983), σ. 133- 157.
- Έκθεση ανασκαφικής έρευνας στο Διδυμότειχο, ΑΑΑ ΧΧ (1987), Αθήνα 1991, σ. 43-65.
- Σωστική ανασκαφή στο οικόπεδο της οδού Ι. Δραγούμη 21 στις Σέρρες, Μακεδονικά ΚΗ' (1992), σ. 325-354. Σε συνεργασία με την Α. Στρατή.
- Τα κινητά ευρήματα της ανασκαφής δύο βυζαντινών σπιτιών στην Άρτα και το Διδυμότειχο. Πρώτη προσέγγιση, Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο "Το Δεσποτάτο της Ηπείρου", Άρτα, 27-31 Μαΐου 1990, Πρακτικά, Άρτα, 1992, σ. 495-504.
- Late Byzantine Ceramics from Arta: some Examples, Atti del Seminario "La ceramica nel mondo bizantino tra XI e XV secolo e i suoi rapporti con l' Italia", Certosa di Pontignano (Siena), 11-13 marzo 1991, Firenze 1993, σ. 241-261. Σε συνεργασία με την Β. Παπαδοπούλου.
- Νέα ευρήματα από το Διδυμότειχο, ΑΑΑ ΧΧΙΙ (1989), Αθήνα 1995, σ. 89-110.
- Glazed Bowls in the Late Byzantine Churches of North-Western Greece, Archeologia Medievale, ΧΧΙΙΙ (1996), σ. 603-624.
- Παλαιολόγειο "μονύδριο" στο κάστρο Διδυμοτείχου, ΑΔ 44-46 (1987-1991) Α', Αθήνα 1996, σ. 163-178. Σε συνεργασία με την Ε. Παπαθεοφάνους - Τσουρή.

- Δύο βυζαντινές εκκλησίες στη Μεσσηνία, ΑΔ 47-48 (1992-1993) Α΄, Αθήνα 1997, σ. 269-292. Σε συνεργασία με την Α. Καββαδία – Σπονδύλη.
- A Bowl Embedded in the Wall of the Chapel of the Hagioi Anargyroi in Vatopedi Monastery, *Balkan Studies* 39,1 (1998), σ. 5-14.
- Η Μονή του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου Καρέα, *Κληρονομία* 30 (1998), Θεσσαλονίκη 1999, σ. 261-309.
- Σωστική ανασκαφή στην “Αγία Ειρήνη” Λιμένος Θάσου, *ΑΑΑ XXIX-XXXI* (1996-1998), Αθήνα 2000, σ. 57-66.
- Νεότερες ενεπίγραφες πλάκες αγίας τράπεζας από τον Έβρο, ΑΔ 51-52 (1996-1997) Α΄, Αθήνα 2000, σ. 257-268. Σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα.
- Το κάστρο στο Παλιό Πυλί και ο όσιος Χριστόδουλος ο Λατρινός, Α΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Ιστορία-Τέχνη-Αρχαιολογία της Κω», Κως, 2-4 Μαΐου 1997, Αθήνα 2001, σ. 365-378.
- Παρατηρήσεις στη χρονολόγηση της οχυρώσεως της Δράμας, Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση “Η Δράμα και η περιοχή της. Ιστορία και Πολιτισμός”, Δράμα 22-24 Μαΐου 1998, Δράμα 2002, σ. 113-118.
- Νεάπολις-Χριστούπολις-Καβάλα. Διορθώσεις-προσθήκες-παρατηρήσεις στην οχύρωση και την ύδρευση, ΑΔ 53 (1998), *Μελέτες*, Αθήνα 2002, σ. 387-454.
- Σπαράγματα παλαιολογικών τοιχογραφιών από ναΐσκο του Διδυμοτείχου, Λαμπηδών, Αφιέρωμα στη μνήμη της Ντούλας Μουρίκη, τ. 2, Αθήνα 2003, σ. 869-880. Σε συνεργασία με την Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή.
- Τέσσερις μεταβυζαντινές εκκλησίες του Βορείου Έβρου, *Κληρονομία* 35 (2003), σ. 211-241. Σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα.
- Η ύδρευση του οικισμού των Φερών κατά την Τουρκοκρατία, 3ο Διεθνές Συμπόσιο Θρακικών Σπουδών, «Μεταβυζαντινή Θράκη (ΙΕ΄-ΙΘ΄ αι.)», Κομοτηνή, 25-30 Μαΐου 1998, Πρακτικά, Κομοτηνή 2005, σ. 549-569. Σε συνεργασία με τον Δ. Κουντουράκη.
- Οχυρώσεις στις παρυφές της ευρύτερης πεδιάδας των Φιλίππων, Δ΄ Επιστημονική συνάντηση «Η Δράμα και η περιοχή της. Ιστορία και πολιτισμός», Δράμα, 16-19 Μαΐου 2002, Δράμα 2006, σ. 117-136. Σε συνεργασία με τους Στ. Δαδάκη και Μ. Λυχούνα.
- Βυζαντινές οχυρώσεις στον Έβρο. Ι. Μεσημβρία – Ποταμός – Άβας – Τραϊανούπολις – Φέρες, *Βυζαντινά* 26 (2006), σ. 153-209. Σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα.
- Υστεροβυζαντινός ναός στην Τραϊανούπολη, *ΔΧΑΕ ΚΗ΄* (2007), σ. 67-74.
- Οι τοιχοποιίες των βυζαντινών μνημείων της Θράκης 4ος-15ος αιώνας, Ν. Μπάρκας (επιμ.), Πρακτικά Α΄ Εθνικού Συνεδρίου «Ιστορία των δομικών κατασκευών», Ξάνθη, 29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2007, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΔΠΘ, Ψηφιακή έκδοση 06/2009.
- Η αμυντική οργάνωση των Θρακικών και Μακεδονικών ακτών από τον 9ο μέχρι τον 15ο αιώνα, στο: Π. Δαμούλος (επιμ.), Συνέδριο «Η Οχυρωματική Αρχιτεκτονική στο Αιγαίο και ο Μεσαιωνικός Οικισμός Αναβάτου Χίου», Χίος, 26-28 Σεπτεμβρίου 2008, Πρακτικά, Χίος 2012, σ. 561-588.
- Οχυρωματικά έργα επί ανανεωσίμων πηγών υδάτων (9ος-15ος αιώνας), *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 22 (2012), σ. 293-339.
- Η χρονολόγηση της Παλαιάς Μητροπόλεως Σερρών, στο: Β. Κατσαρός – Α. Τούρτα (επιστημ. επιμ.), Αφιέρωμα στον Ακαδημαϊκό Παναγιώτη Λ. Βοκοτόπουλο, Αθήνα 2015, σ. 95-104.
- Βυζαντινές επεμβάσεις στην οχύρωση της Σπάρτης, στο: 25η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Πρακτικά Συνεδρίου «Οχυρωματική αρχιτεκτονική στην Πελοπόννησο (5ος– 15ος αιώνας)», Αρχαία Κόρινθος, 2007, υπό έκδοση.
- Δημόσια υδραγωγεία στη βυζαντινή περιφέρεια (9ος–15ος αιώνας), στον τόμο προς τιμήν του καθηγητή Χ. Μπούρα, υπό έκδοση.

7. Ιωάννα ΣΤΟΥΦΗ-ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΥ

Αμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου (κυριότατα μεσοβυζαντινή, υστεροβυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη)

<http://www.theol.uoa.gr/tomeis-kai-proswpiko/ka8hghtes-melh-dep/alfabhtika/cv-stoyfi.html>

Μονογραφίες – Διδακτικά εγχειρίδια

1. Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη, Αθήνα, 2011.
2. Από τους Ναζαρηνούς στο Φώτη Κόντογλου. Θέματα νεοελληνικής εκκλησιαστικής ζωγραφικής, Αθήνα, 2008.
3. Βυζαντινές εκκλησίες στον Κάμπο των Μεγάρων, Αθήνα, 2008.
4. Ιερά Μονή Πετράκη. Ιστορία – Αρχιτεκτονική – Γλυπτός διάκοσμος, Αθήνα, 2003.

Άρθρα σε περιοδικά

1. «Ο Άγιος Νικόλαος στο νησί, στη Ζάκυνθο: Μια άγνωστη παλαιοχριστιανική βασιλική», *Δελτίον Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 14, 1987-88, 267-276.
2. «Ο ναός της Αγίας Θέκλης Βολιμών Ζακύνθου και η παλαιότερη φάση των τοιχογραφιών του», *Δελτίον Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 19, 1996-97, 221-236.
3. «Ο ναός του Αγίου Αθανασίου στον Κάμπο Μεγάρων», *Δελτίον Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 26, 2005, 73-84.
4. «Παρατηρήσεις στο καθολικό της Μονής Αστερίου», *Δελτίον Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 30, 2009, 109-118.
5. «Χριστιανισμός και αρχαία τέχνη. Ρήξη ή σχέση διαλεκτική;», *Θεολογία* 3, 2009, 187-215.

Λήμματα

1. «Θεοτόκος, βυζαντινή και μεταβυζαντινή εικονογραφία», *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια*, τ. 8, 240-250.

(Δεν βρέθηκε άλλη εργογραφία της)

8. Γλυκερία ΧΑΤΖΟΥΛΗ

Αμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου (μεσοβυζαντινή, υστεροβυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη)

<https://qa.auth.gr/el/cv/glychatz>

Μονογραφία

1. **Hatzouli Glykeria** (2006). *L' epitaphios du monastere de la Vierge Olympiotissa a Ellassona oeuvre de Christophe Zefar contribution a la broderie religieuse en or post-byzantine des ateliers de Vienne du 18eme siecle*. Thessalonique-Paris.

Άρθρα σε περιοδικά

1. **Χατζούλη Γλυκερία** (2007). *Εικονογραφικές παραστάσεις κτιτόρων από την οργανωμένη μοναστική παρουσία των Μετεώρων*. Τρικαλινά. Τρίκαλα. τ. 27 σ.277-320.
2. **Χατζούλη Γλυκερία** (2004). *Πρώτη προσέγγιση στην εικονογραφία του αγίου Οικουμενίου, επισκόπου Τρίκκης (4ος αι.)*. Τρικαλινά. Τρίκαλα. τ. 24 σ.133-160.

Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

1. **Χατζούλη Γλυκερία** (2011). *Φυσικό περιβάλλον και περιβαλλοντική καταστροφή: Παρατηρήσεις σε παραστάσεις της μεταβυζαντινής ζωγραφικής του 16ου αι.* Θεός - Κτίση - Άνθρωπος. Θεσσαλονίκη. Κορνηλία Σφακιανάκη. σ.319-351.

2. **Χατζούλη Γλυκερία** (2009). *Παραστάσεις οικογενειακών μαρτυριών στη μεταβυζαντινή ζωγραφική του 16ου αιώνα. Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου "Η οικογένεια: Παύλεια Θεολογία και σύγχρονη θεώρηση. Βέροια. σ.295-320.*
3. **Χατζούλη Γλυκερία** (2009). *Εικονογραφικές παραστάσεις του μεγαλομάρτυρα αγίου Γεωργίου στη μοναστηριακή τέχνη της Μετεωρίτικης μοναχοπολιτείας των Σταγών. Η Καλαμπάκα μέσα από την Ιστορία της. Γ' Ιστορικό Συνέδριο Καλαμπάκας. Καλαμπάκα. Καλαμπάκα. σ.375-414.*
4. **Χατζούλη Γλυκερία** (2006). *Αρχαιοελληνικές επιδράσεις στη βυζαντινή τέχνη του 10ου αιώνα. Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου "Παύλεια Θεολογία και σύγχρονη ειδωλολατρία. Βέροια. σ.277-305.*
5. **Χατζούλη Γλυκερία** (2005). *Η εικόνα της Άκρας Ταπείνωσης του Εμμανουήλ Τζάνε από τη συλλογή του Νέου Σκευοφυλακίου της Ι. Μ. Αγίου Στεφάνου. Β' Ιστορικό Συνέδριο Καλαμπάκας. Καλαμπάκα. Καλαμπάκα. σ.325-376.*
6. **Χατζούλη Γλυκερία** (2004). *Ο κεντητός επιτάφιος "πόνος Μαριώρας" από τη Μονή της Παναγίας Αμπελακιώτισσας Ναυπακτίας. Β' Διεθνές Ιστορικό και Αρχαιολογικό Συνέδριο Αιτωλοακαρνανίας. Αγρίνιο. σ.641-659.*
7. **Χατζούλη Γλυκερία** (2003). *Οι εικονογραφικοί κύκλοι των αγίων της λιτής του καθολικού της μονής Βαρλαάμ Μετεώρων. Δ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου. Θεσσαλονίκη. σ.237-238.*
8. **Χατζούλη Γλυκερία** (2003). *Η Εικόνα του αρχαγγέλου Μιχαήλ έργο Εμμανουήλ Τζανέ από την εκκλησιαστική συλλογή της Ι. Μητροπόλεως Ιωαννίνων. Κατηχητική Διακονία. Τιμητικός τόμος για τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Φράγκο. Θεσσαλονίκη. σ.245-276.*

9. Μαρία ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΙΛΙΔΟΥ

Αμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου (υστεροβυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη)

http://www.arch.uoa.gr/fileadmin/arch.uoa.gr/uploads/cvs/konstantoudaki_gr.pdf

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

- «Οι ζωγράφοι του Χάνδακος κατά το πρώτον ήμισυ του 16^{ου} αιώνας οι μαρτυρούμενοι εκ των νοταριακών αρχείων», *Θησαυρίσματα*, τόμ. 10 (1973), σελ. 291-380 και πίν. ΙΒ'-ΙΓ' (και ιταλ. περίλ.).
- «Στοιχεία από ιταλικές χαλκογραφίες σε εικόνα του Κρητικού ζωγράφου Γεωργίου Σωτήρχου», *Θησαυρίσματα*, τόμ. 11 (1974), σελ. 240-250 και πίν. ΛΒ'-ΛΣΤ' (και ιταλ. περίλ.).
- «Μαρτυρίες ζωγραφικών έργων στο Χάνδακα σε έγγραφα του 16^{ου} και 17^{ου} αιώνα», *Θησαυρίσματα*, τόμ. 12 (1975), 35-136 (και ιταλ. περίλ.).
- "Dominicos Théotocopoulos de Candie à Venise. Documents inédits (1566-1568)", *Θησαυρίσματα*, τόμ. 12 (1975), σελ. 292-308 (και ιταλ. περίλ.). Αναδημοσίευση: «Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος (El Greco) από τον Χάνδακα στη Βενετία. Ανέκδοτα έγγραφα (1566-1568)», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, τόμ. Η' (1975-1976), σελ. 55-71 (και αγγλ. περίλ.). Φωτομυχ. ανατύπ. του αρχικού γαλλικού άρθρου περιλήφθηκε στον τόμο *Δομήνικος Θεοτοκόπουλος: Τεκμήρια για τη ζωή και το έργο του* (επιμ. Ν. Χατζηνικολάου), Ρέθυμνο (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης) 1990, σελ. 32-41.
- «Ανέκδοτα έγγραφα για τον ζωγράφο του 16^{ου} αιώνα Ιωάννη Γριπιώτη», *Θησαυρίσματα*, τόμ. 13 (1976), σελ. 284-296 (και ιταλ. περίλ.).
- «Νέα έγγραφα για ζωγράφους του Χάνδακα από τα αρχεία του Δούκα και των Νοταρίων της Κρήτης», *Θησαυρίσματα*, τόμ. 14 (1977), σελ. 284-296 (και ιταλ. περίλ.).

- «Ο ζωγράφος Ματθαίος Βιτζαμάνος και η διακοσμητική ζωγραφική με Εβραίους παραγγελιοδότες στον Χάνδακα τον 16^ο αιώνα», *Θησαυρίσματα*, τόμ. 15 (1978), σελ. 127-136 (και ιταλ. περίλ.).
- «Ειδήσεις για τη συντεχνία των ζωγράφων του Χάνδακα τον 16^ο αιώνα», *Πεπραγμένα του Δ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Ηράκλειο 1976), τόμ. Β', Αθήνα 1981, σελ. 123-145 και πίν. 53.
- «Τρίπτυχο με σκηνές από το Πάθος του Χριστού στη Δημοτική Πινακοθήκη της Ραβέννας», *Θησαυρίσματα*, τόμ. 18 (1981), σελ. 145-176 και πίν. Α'-Γ' (και ιταλ. περίλ.).
- "A Fifteenth-Century Byzantine Icon-Painter Working on Mosaics in Venice. Unpublished Documents", XVI. *Internationaler Byzantinistenkongress. Akten*, II/5 (=Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik, 32/5), Wien 1982, σελ. 265-272.
- «Το συγγραφικό και εικαστικό έργο του Άγγλου περιηγητή William Haygarth. Υδατογραφίες (lavis) και σχέδια του William Haygarth από την Ελλάδα (1810-1811). Χαλκογραφίες του Charles Turner από το βιβλίο του William Haygarth "Greece, A Poem in Three Parts" (London 1814) και από την έκδοση του Robert Walpole "Memoirs Relating to European and Asiatic Turkey and Other Countries of the East" (London 1817¹, 1818²). Λιθογραφίες του A. Joly Από το βιβλίο "Vues de la Grèce moderne" (Paris 1824)», στο: *Τόπος και εικόνα. Χαρακτικά ξένων περιηγητών για την Ελλάδα*, τόμ. Δ', 19^ο αι., Αθήνα 1982, σελ. 147-181 και πίν. 182-245.
- «Έρευνα στην Επίδαυρο Λιμυρά», με Ν. Β. Δρανδάκη, Ν. Γκιολέ, Ε. Δωρή, Σ. Καλοπίση, Β. Κέπετζη, Χ. Κωνσταντινίδη, Μ. Παναγιωτίδη, *Πρακτικά της Αρχαιολογικής Εταιρείας*, Αθήνα 1982, σελ. 349-466 και πίν. 223-248.
- «Τρίπτυχο του Γεωργίου Κλόντζα (;) άλλοτε σε ξένη ιδιωτική συλλογή», *Πεπραγμένα του Ε' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Άγιος Νικόλαος, 1981), τόμ. Β', Ηράκλειο Κρήτης 1986, σελ. 209-249 και πίν. ΛΖ'-ΝΗ' (Α'-ΚΒ').
- «Οι Κρητικοί ζωγράφοι και το κοινό τους: Η αντιμετώπιση της τέχνης τους στη Βενετοκρατία», *Κρητικά Χρονικά*, τόμ. κστ' (1986), σελ. 246-261 και πίν. ΝΔ'-ΕΓ' (Α'-Γ').
- "Taste and the Market in Cretan Icons in the Fifteenth and Sixteenth Centuries", *From Byzantium to El Greco. Greek Frescoes and Icons*, Κατάλογος έκθεσης, London, Royal Academy of Arts, 27 Μαρτ.-21 Ιουνίου 1987, σελ. 51-53. Αναδημοσίευση: *Holy Image, Holy Space. Icons and frescoes from Greece*, The Walters Art Gallery, Baltimore, Maryland, 21 Αυγ.-16 Οκτ. 1988, σελ. 51-53.
- *Μιχαήλ Δαμασκηνός (1530/35-1592/93). Συμβολή στη μελέτη της ζωγραφικής του*, Διδ. διατρ., Αθήνα (Πανεπιστήμιο Αθηνών) 1989, τόμ. Α'-Γ', σελ. 626 και 278 πίνακες.
- *Κείμενα για έργα του Δ. Θεοτοκόπουλου και του Μ. Δαμασκηνού στον κατάλογο της έκθεσης Δομήνικος Θεοτοκόπουλος Κρης -El Greco of Crete*, επιμ. Ν. Χατζηνικολάου, Ηράκλειο 1990, σελ. 128-135, 146-155, 186-191 (και σε αγγλ. μετάφρ., σελ. 321-326, 331-337, 350-353).
- «Εικόνα του Μιχαήλ Δαμασκηνού με τη Γέννηση της Παναγίας και οι ιταλικές πηγές της», *Πεπραγμένα του ΣΤ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Χανιά 1986), τόμ. Β', Χανιά 1991, σελ. 239-254 και πίν. 84-92.
- «Ο Θεοφάνης, ο Marcantonio Raimondi, θέματα all'antica και grottesche», *Ευφρόσυνον. Αφιέρωμα στον Μανόλη Χατζηδάκη*, Αθήνα 1991, σελ. 271-281 και πίν. 132-140 (και αγγλ. περίλ.).
- *Έρευνα στην Κάτω Μάνη* (με Ν. Β. Δρανδάκη, Ε. Δωρή και Β. Κέπετζη), Αθήνα (Βιβλιοθήκη της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, αρ. 130) 1993, 242 σελ. και 50 πίνακες.
- *Κείμενα για έξι έργα του Μιχαήλ Δαμασκηνού στον κατάλογο της έκθεσης Εικόνες της κρητικής τέχνης. Από τον Χάνδακα ως την Μόσχα και την Αγία Πετρούπολη*, επιμ. Μ. Μπορμπουδάκης, Ηράκλειο 1993, αρ. 96-101, σελ. 449-461 και πίν. έγχρ. 96-101.

- «Ένθρονη Βρεφοκρατούσα και άγιοι, σύνθετο έργο ιταλοκρητικής τέχνης», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, περίοδος Δ', τόμ. ΙΖ' (1993-1994), σελ. 285-301 (και αγγλ. περιλ.).
- «Ο Μιχαήλ Δαμασκηνός ως συλλέκτης σχεδίων Ιταλών καλλιτεχνών», *Αντίφωνον. Αφιέρωμα στον καθηγητή Νικόλαο Β. Δρανδάκη*, Θεσσαλονίκη 1994, σελ. 486-495 (και γαλλ. περιλ.).
- «Χριστός Παντοκράτωρ στηθαίος, πρώιμη κρητική εικόνα», *Ροδωνιά, Τιμή στον Μ. Ι. Μανούσακα*, τόμ. Α', Ρέθυμνο (Πανεπιστήμιο Κρήτης) 1994, σελ. 253-265 και εικ. Α'-ΙΒ' (με αγγλ. περιλ.).
- «Έργα "σκουλτόρων" και "μουράρων": Γλυπτική και αρχιτεκτονική στην Κρήτη τον δέκατο έκτο αιώνα με βάση αρχειακές πηγές», *Πεπραγμένα του Ζ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Ρέθυμνο 1991), τόμ. Β1 (= *Νέα Χριστιανική Κρήτη*, έτη ΣΤ'-Ζ', 1994-1995), Ρέθυμνο 1995, σελ. 361-403.
- «Italian Influences in El Greco's Early Work. Some New Observations», *El Greco of Crete. Proceedings of the International Symposium* (Iraklion, Crete, 1990), επιμ. Ν. Hadjinicolaou, Iraklion 1995, σελ. 97-118.
- «Ο Άγιος Ιερώνυμος με τον λέοντα σε εικόνες κρητικής τέχνης. Το θέμα και οι συμβολισμοί του», *"Άνθη χαρίτων". Μελετήματα εόρτια (...)*, επιμ. Ν. Μ. Παναγιωτάκης, Βενετία 1998, σελ. 193-226 (και ιταλ. περιλ.).
- «La pittura di icone a Creta veneziana (secoli XV e XVI). Questioni di mecenatismo, iconografia e preferenze estetiche», *Venezia e Creta. Atti del Convegno Internazionale di Studi* (Iraklion-Chania, 1997), επιμ. G. Ortalli, Venezia (Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti) 1998, σελ. 459-507.
- «Άγνωστο τρίπτυχο του Γεωργίου Κλόντζα και ο αποδέκτης του», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, περίοδος Δ', τόμ. Κ' (1998), Αθήνα 1999, σελ. 335-343.
- «Η ζωγραφική στην Κρήτη κατά τον δέκατο πέμπτο και δέκατο έκτο αιώνα. Ο μακρύς δρόμος προς τον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο και η πρώιμη παραγωγή του», και κείμενα υπ'άρ. I-IX (κρητικές εικόνες) και 2-6.6 (πρώιμα έργα του Θεοτοκόπουλου) *El Greco. Ταυτότητα και μεταμόρφωση. Κρήτη - Ιταλία - Ισπανία*, Κατάλογος έκθεσης (επιμ. J. Álvarez Lopera), Μαδρίτη (Museo Thyssen - Bornemisza, Φεβρ. - Μάιος 1999), Ρώμη (Palazzo delle Esposizioni, Ιούν. - Σεπτ. 1999), Αθήνα (Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, Οκτ. 1999 - Ιαν. 2000), Μιλάνο 1999, σελ. 89-99 και 345-356, 359-373 (της ελλ. έκδ., με επιμ. Ν. Χατζηνικολάου). Κυκλοφόρησε και σε ισπαν., αγγλ. και ιταλ. έκδοση.
- «The Bologna Last Supper. A Reconsideration», *El Greco in Italy and Italian Art. Proceedings of the International Symposium* (Rethymno, Crete, 1995), επιμ. Ν. Hadjinicolaou, Rethymno 1999, σελ. 109-123.
- *L'arte dei pittori greci a Venezia nel Cinquecento*, στη σειρά *La pittura nel Veneto. Il Cinquecento*, τόμ. III, επιμ. Mauro Lucco, Milano (Electa editrice) 1999, σελ. 1203-1261.
- «Ασήμι λαβωράδο και χρυσάφι φίνον: Αρχειακές μαρτυρίες για την αργυροχοΐα και τη χρυσοχοΐα στην Κρήτη της βενετικής περιόδου», *Πεπραγμένα του Η' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Ηράκλειο 1996), Ηράκλειο (Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών) 2000, σελ. 365-380.
- «Conducere apothecam, in qua exercere artem nostram: Το εργαστήριο ενός Βυζαντινού και ενός Βενετού ζωγράφου στην Κρήτη», *Σύμμεικτα* (Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών), τόμ.14 (2001), σελ. 291-298 (και γαλλ. περιλ.).
- «Εικόνα Οδηγήτριας με δύο αγίους στον ναό του Αρχαγγέλου Μιχαήλ Τρυπιώτη στη Λευκωσία. Το έργο και τα νοήματά του», *Πεπραγμένα του Τρίτου Διεθνούς Κυπρολογικού Συνεδρίου* (Λευκωσία 1996), τόμος Β' (Μεσαιωνικό τμήμα), Λευκωσία 2001, σελ. 385-409.

- “Damaskinos, Theotokopulos e la sfida veneziana”, *Il contributo veneziano nella formazione del gusto dei Greci (XV-XVII sec.)*. Atti del Convegno (Venezia 2000), επιμ. Ch. Maltezos, Βενετία 2001, σελ. 49-59 και εικ. 17-34 και πίν. V-VIII.
- “Le icone e l’arte dei pittori greci a Venezia. Maestri in rapporto con la Confraternita greca”, *I greci a Venezia. Atti del Convegno Internazionale di Studio* (Venezia 1998), επιμ. Maria Francesca Tiepolo, E. Tonetti, Venezia (Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti) 2002, σελ. 569-641.
- «Ο Άγιος Λουκάς του Θεοτοκόπουλου του Μουσείου Μπενάκη. Νέες επισημάνσεις», *Ζητήματα Μεταβυζαντινής Ζωγραφικής. Στη μνήμη του Μανόλη Χατζηδάκη. Πρακτικά επιστημονικού διημέρου* (Αθήνα 1999), επιμ. Ευγενία Δρακοπούλου, Αθήνα (Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών-Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία) 2002, σελ. 271-279, εικ. 1-6 (με γαλλ. περίλ.).
- “Aspetti della committenza artistica a Creta veneziana secondo documenti d’archivio (pittura, argenteria, oreficeria)”, *Economia e arte, secc. XIII-XVIII. Atti della Trentatreesima Settimana di Studi* (Prato 2001), επιμ. S. Cavaciocchi, Prato (Istituto Internazionale di Storia Economica F. Datini) 2002, σελ. 603-610.
- «Κύπριοι ζωγράφοι στη Βενετία στα τέλη του 16ου αιώνα. Αρχαιακές μαρτυρίες και καλλιτεχνική παραγωγή», *Κύπρος-Βενετία. Κοινές ιστορικές τύχες – Cipro-Venezia. Comuni sorti storiche* (Αθήνα 2001), επιμ. Χ. Α. Μαλτέζου, Βενετία (Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών) 2002, σελ. 353-368, πίν. 1-12.
- “La Huida a Egipto y la producción juvenil de El Greco”, *El Greco*, εισαγ. F. Calvo Serraller, Madrid-Barcelona (Fundación Amigos del Museo del Prado) 2003, σελ. 21-36 και πίν. I-XII.
- «Από το Ρέθυμνο στη Βενετία : Ο ζωγράφος Κωνσταντίνος Τζάνες Μπουνιαλής και η εξέλιξη της τέχνης του», *Της Βενετίας το Ρέθυμνο: Πρακτικά Συμποσίου – Rethymno veneziano. Atti del Simposio* (Ρέθυμνο 2002), επιμ. Χ. Μαλτέζου, Α. Παπαδάκη, Βενετία (Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών) 2003, σελ. 415-434 και πίν. 1α-10β.
- *Pinacoteca Civica di Vicenza. Dipinti dal XIV al XVI secolo. Catalogo scientifico delle collezioni I*, επιμ. M. E. Avagnina, M. Binotto και G. C. F. Villa, Cinisello Balsamo, Milano 2003, αρ. 72-77, 201, 302, σελ. 218-223, 372, 474.
- «Παραγγελίες πινάκων, εργαστήριο, κυκλοφορία σχεδίων του Μιχαήλ Δαμασκηνού στον Χάνδακα. Ανέκδοτα έγγραφα (1585-1593)», *Θησαυρίσματα*, τόμ. 34 (2004) : *Μνημόσυνο Μανούσου Ι. Μανούσακα*, Βενετία 2004, σελ. 253-271 και πίν. 1-4 (με ιταλική περίληψη, σελ. 271-272).
- «Πολυτελή έργα μικροτεχνίας στην Κρήτη της Βενετικής περιόδου: Ανέκδοτα ευρετήρια του 15ου αιώνα από τη μονή του Αγίου Φραγκίσκου του Χάνδακα», *Πεπραγμένα Θ’ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Ελούντα 2001) τόμ. Β2, Ηράκλειο (Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών) 2004, σελ. 315-325 και εικ. 1-9.
- “Notes on El Greco’s Resurrection in Santo Domingo el Antiguo”, *El Greco. The First Twenty Years in Spain. Proceedings of the International Symposium (Rethymno, Crete 1999)*, επιμ. N. Hadjinicolaou, Rethymno (University of Crete) 2005, σελ. 37-52, με εικ. 1-19b.
- *Οι ναοί της Παναγίας Ποδύθου και της Θεοτόκου (ή του Αρχαγγέλου) στη Γαλάτα, Λευκωσία* (Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου, Ιερά Μητρόπολις Μόρφου, Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου) 2005 (συνεργασία.: Δ. Μυριανθούς).
- «Άτλαντες, προσωπεία, λέοντες: Γλυπτά της βενετικής περιόδου από τη Μονή Αγκαράθου», *Γλυπτική και λιθοξοϊκή στη Λατινική Ανατολή, 13ος-17ος αιώνας* (Πρακτικά Συμποσίου, Ρέθυμνο 2002), επιμ. Ό. Γκράτζιου, Ηράκλειο 2007, σελ.114-137 (και αγγλ. περίλ. στις σελ. 138-139).
- *The Churches of the Virgin Podythou and of the Theotokos (or of the Archangel) in Galata*, Nicosia 2007. - *Die Kirchen der Panagia Podythou und der Theotokos (oder des Erzengels) in Galata*, Lefkosia 2007 (αγγλ. και γερμ. έκδ. του βιβλίου που εκδόθηκε στα ελληνικά το 2005).

- “Cretan Painters and Their Workshops in Sixteenth Century Candia: Early El Greco’s Professional Environment”, *El Greco’s Studio. Proceedings of the International Symposium (Rethymnon, Crete 2005)*, επιμ. Ν. Χατζηνικολάου, Ρέθυμνο (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης) 2007, σελ. 1-29, εικ. 1-32.
- «Εργαστήρια καλλιτεχνών στην Κρήτη του Θεοτοκόπουλου», *Ο Γκρέκο και το εργαστήριό του – “Talleres artísticos en la Creta de Theotokopoulos”*, *El Greco y su taller*, επιμ. Ν. Χατζηνικολάου, Αθήνα (Sociedad Estatal para la Acción Cultural Exterior de España και Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης) 2007, σελ. 41-67 (έκδοση ελλην. και ισπαν.).
- “Viaggi di pittori tra Costantinopoli e Candia. Documenti d’archivio e influssi sull’arte (XIV-XV sec.)”, *I Greci durante la Venetocrazia: Uomini, spazio, idee (XIII-XVIII sec.). Atti del Convegno Internazionale di Studi, Venezia, 3-7 dicembre 2007*, a cura di Ch. Maltezos – A. Tzavara – D. Vlassi, Venezia 2009, σελ. 709-723, 826-831.
- «Όψεις της ζωγραφικής εικόνων στην Κύπρο κατά τη βενετική περίοδο και οι σχέσεις με τη Βενετία» / “Aspects of Icon Painting in Venetian Cyprus and Relations with Venice”, *Η Γαληνοτάτη και η Ευγενεστάτη / La Serenissima and La Nobilissima*, επιμ. Άγγελ Νικολάου-Κονναρή / edited by Angel Nicolaou-Konnari, Λευκωσία (Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου) 2009 / Nicosia (Bank of Cyprus Cultural Foundation) 2009, σελ. 157-193.
- «Η Isabelle de Lusignan Καντακουζηνή και τα τιμαλφή της από τον Μυστρά στην Κρήτη», *Επιστημονικό Συμπόσιο στη μνήμη Νικολάου Β. Δρανδάκη για τη Βυζαντινή Μάνη (Καραβοστάσι Οιτύλου, 21-22 Ιουνίου 2008)*, *Πρακτικά*, επιμ. Ε. Π. Ελευθερίου - Α. Μέξια, Σπάρτη 2008-2009 [2010], σελ. 161-170.
- “The Venetian Experience of Two Cretan Icon Painters and Its Impact on Their Work: Michael Damaskinos and Domenikos Theotokopoulos”, *Πρακτικά του Συνεδρίου Griechische Ikonen, Symposium in Marburg vom 26.-29.6.2000*, ed. E. Gerousis, G. Koch, Athen 2010, σελ. 59-80.
- «Τάσεις και κυριότεροι εκπρόσωποι της ζωγραφικής εικόνων στην Κρήτη, την Κύπρο και τα Επτάνησα μετά την Άλωση», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα. Προσεγγίζοντας την ιστορία της*, τόμ. Α', επιστημ. διεύθ. Χ. Μαλτέζου, Αθήνα-Βενετία (Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, Βιβλιοθήκη, αρ. 30) 2010, σελ. 493-534 (με εικ. 1-7).
- «Ο Άγιος Ιερώνυμος ως πατέρας της Εκκλησίας και ως ερημίτης σε εικόνες της κρητικής τέχνης. Εικονογραφικές και εικονολογικές παρατηρήσεις», *Πεπραγμένα του I Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου (Χανιά, 1-8 Οκτωβρίου 2006)*, επιμ. Μ. Ανδριανάκης, τόμ. Β2, Χανιά 2011, σελ. 331-378 (με εικ. 1-35).
- «Η Κρητική ζωγραφική του 15^{ου} και 16^{ου} αιώνα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο της εποχής», *Πεπραγμένα του I Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου (Χανιά, 1-8 Οκτωβρίου 2006)*, τόμ. Α (Στρογγυλές τράπεζες), επιμ. Μ. Ανδριανάκης, Χανιά 2011, σελ. 349-366.
- «In apotheca aurificum: Εργαστήρια, παραγγελίες και χρήσεις έργων αργυροχρυσοχοΐας στον Χάνδακα (14^{ος}-15^{ος} αι.). Έγγραφα από τα Κρατικά Αρχεία Βενετίας», *Θησαυρίσματα* 41/42 (2011/2012), σελ. 361-384 (ιταλ. περίλ. σ. 385) και εικ. 1-10.
- “The Man of Sorrows from Byzantium to Venetian Crete. Some Observations on Iconography and Function”, *New Perspectives on the Man of Sorrows*, eds. C. R. Puglisi and W. H. Barcham, Medieval Institute Publications, W. Michigan University, Kalamazoo, 2013, σελ.147-190.
- «Παρατηρήσεις στις τοιχογραφίες του ναού του Σωτήρος στα Ακούμια Ρεθύμνης: Εικονογραφία και νοήματα», *Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου: Η επαρχία Αγίου Βασιλείου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα*, (Σπήλι-Πλακιάς, 2008), τ. Β' (Βυζαντινοί Χρόνοι- Βενετοκρατία), Ρέθυμνο 2014, σελ. 51-110.
- «Όψεις του σιναϊτικού τοπίου από το Βυζάντιο στον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο», *Ο Δ. Θεοτοκόπουλος μεταξύ Βενετίας και Ρώμης*, επιμ. Ν. Χατζηνικολάου, κατάλ. έκθ. με εισαγωγικά δοκίμια, Ηράκλειο-Αθήνα 2014, σελ. 1-43 (δίγλωσση έκδ., ελλην.-αγγλ.).

- Εισαγωγικό κείμενο «Μιχαήλ Δαμασκηνός» και λήμματα έξι έργων του (υπ' αρ. 6-11) στον επιστημονικό κατάλογο: *Μουσείο Αγίας Αικατερίνης*, επιμ. Β. Συθιακάκη, Ηράκλειο 2014, σελ. 44-47 και 76-87 αντίστοιχα.
- “El joven Greco: la espinosa cuestión de su etapa veneciana y el estado actual de la investigación”, *Fundacion El Greco 2014, Toledo – Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid. Simposio Internacional El Greco 2014 (Mayo 21-24, 2014)*, διεύθ. συνεδρ. Fernando Marías, επιμ.έκδ. A. Moreno, L. de Cos (Museo Thyssen-Bornemisza), Madrid 2015, σελ. 4-20.

10. Μαρία ΒΑΣΙΛΑΚΗ

Αμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου (υστεροβυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη)

<http://www.ha.uth.gr/index.php?page=faculty.display&a=mvas>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

- M. Vassilakis-Mavrakakis, *The Church of the Virgin Gouverniotissa at Potamies, Crete*, PhD dissertation, Courtauld Institute of Art, University of London, Λονδίνο 1986.
- Μ. Βασιλάκη, *Από τους εικονογραφικούς οδηγούς στα σχέδια εργασίας των μεταβυζαντινών ζωγράφων. Το τεχνολογικό υπόβαθρο της βυζαντινής εικονογραφίας*, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, Αθήνα 1995.
- Μ. Βασιλάκη, Γ. Ταβλάκης, Ευθ. Τσιγαρίδας, *Εικόνες Ιεράς Μονής Αγίου Παύλου, Άγιον Όρος* 1998.
- Μ. Βασιλάκη κ.ά., *Κειμήλια Πρωτάτου, Άγιον Όρος* 2004.
- M. Vassilaki, *The Painter Angelos and Icon-Painting in Venetian Crete*, Ashgate Variorum Series, Aldershot 2008.
- Μ. Βασιλάκη, *Οι εικόνες του αρχοντικού Τοσίτσα. Η συλλογή του Ευάγγελου Αβέρωφ*, Ίδρυμα Βαρόνου Μιχαήλ Τοσίτσα, Αθήνα 2012.
- Μ. Βασιλάκη, *Σχέδια εργασίας των ζωγράφων μετά την Αλωση. Ο φάκελος Ανδρέα Ευγγόπουλου του Μουσείου Μπενάκη*, Αθήνα 2015.
- M. Vassilaki, *Working Drawings of Icon-Painters after the Fall of Constantinople. The Andreas Xyngoroulos Portfolio at the Benaki Museum*, Athens 2015.

Επιμέλειες τόμων και καταλόγων εκθέσεων

- Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Το πορτραίτο του καλλιτέχνη στο Βυζάντιο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1997(1), 2000(2)
- M. Vassilaki (ed.), *Mother of God. Representations of the Virgin in Byzantine Art*, exhibition catalogue, Skira-Benaki Museum, Μιλάνο 2000.
- Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Μήτηρ Θεού. Απεικονίσεις της Παναγίας στη Βυζαντινή Τέχνη*, κατάλογος εκθέσεως, Μουσείο Μπενάκη Αθήνα 2000.
- Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Βυζαντινές εικόνες : τέχνη, τεχνική και τεχνολογία*, Πρακτικά Συμποσίου, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη - Αθήνα 1998, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2002.
- M. Vassilaki (ed.), *Images of the Mother of God. Perceptions of the Theotokos in Byzantium*, Ashgate & Benaki Museum, Aldershot 2005.
- R. Cormack & M. Vassilaki (επιμ.), *Byzantium: 330-1453*, exhibition catalogue, Royal Academy of Arts, London 2008.
- Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Βυζάντιο 330-1453*, Μουσείο Μπενάκη 2009.
- Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Χειρ Αγγέλου. Ένας ζωγράφος εικόνων στη βενετοκρατούμενη Κρήτη*, Μουσείο Μπενάκη & Lund Humphries, Αθήνα & Λονδίνο 2010.

- M. Vassilaki (ed.), *The Hand of Angelos. An Icon Painter in Venetian Crete*, Benaki Museum & Lund Humphries, Athens & London 2010.
- Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Δομήνικος Θεοτοκόπουλος: από τον Χάνδακα στη Βενετία. Στα βήματα μιας ευρωπαϊκής διαδρομής*, κατ. εκθ., Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, Λευκωσία 2012.

Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους

- "Saint Phanourios: Cult and Iconography", *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, περ. Δ', 10 (1980-81), σσ. 223-238.
- "Ο ζωγράφος Ξένος Διγενής και η εκκλησία των Αγίων Πατέρων στα Απάνω Φλώρια Σελίνου της Κρήτης", *Πεπραγμένα του Δ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Ηράκλειο 1976), τ. 2, Αθήνα 1981, σσ. 550-570.
- "Ο ζωγράφος Άγγελος Ακοτάντος: το έργο και η διαθήκη του (1436)", *Θησαυρίσματα*, 18(1981), σσ. 290-298.
- "Western Influences on the Fourteenth-Century Art of Crete", *XVI. Internationaler Byzantinistenkongress, Akten II/5. Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik*, 32/5(1982), σσ. 302-306.
- "Εικόνα του Γεωργίου Κλόντζα στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο της Αθήνας: η Ναυμαχία της Ναυπάκτου", *Αρχαιολογία*, 15(Μάιος 1985), σ. 100.
- "Οι παραστάσεις των κολαζομένων γυναικών στις εκκλησίες της Κρήτης", *Αρχαιολογία*, 21 (Νοέμβριος 1986), σσ. 41-46.
- "The Icons of Candia", *RA (The Magazine for the Friends of the Royal Academy)*, 15(Summer 1987), σσ. 24-25.
- "Εικονογραφικοί κύκλοι από τη ζωή του Μ. Κωνσταντίνου σε εκκλησίες της Κρήτης", *Κρητική Εστία*, περ. Δ', 1(1987), σσ. 60-84.
- "Εικόνα του αγίου Χαραλάμπους", *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, περ. Δ', 13(1985-86), σσ. 247-260.
- "A Cretan Icon of Saint George", *The Burlington Magazine*, CXXXI(March 1989), σσ. 208-214.
- "A Cretan Icon in the Ashmolean: the Embrace of Peter and Paul", *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 40(1990), σσ. 405-422.
- "Some Cretan Icons in the Walters Art Gallery", *Journal of the Walters Art Gallery* 48(1990), σσ. 75-92.
- «Παρατηρήσεις για τη ζωγραφική στην Κρήτη τον πρώιμο 15^ο αι.», *Ευφρόσυνον. Αφιέρωμα στον Μανόλη Χατζηδάκη*, τ. Α', Αθήνα 1991, σσ. 65-75.
- «Εικόνα του ζωγράφου Αγγέλου με τον άγιο Γεώργιο καβαλάρη δρακοντοκτόνο: ένα νέο απόκτημα του Μουσείου Μπενάκη», *Πεπραγμένα του ΣΤ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Χανιά 1986), τ. 2 (Χανιά 1991), σσ. 41-49.
- "Cretan Icons", στο D. Buckton (επιμ.), *Byzantium. Treasures of Byzantine Art and Culture from British Collections*, Λονδίνο 1995, σσ. 22-24.
- «Μεταβυζαντινή εικόνα του αγίου Νικολάου», *Αντίφωνον. Αφιέρωμα στον καθηγητή Ν.Β. Δρανδάκη*, Θεσσαλονίκη 1994, σσ. 229-245.
- «Νεώτερα στοιχεία για το ζωγράφο Άγγελο Ακοτάντο», *Ροδωνιά. Τιμή στον Μ.Ι. Μανούσακα*, Ρέθυμνο 1994, τ. 1, σσ. 87-96.
- «Η αποκατάσταση ενός τριπτύχου», *Θυμίαμα στη μνήμη της Λασκαρίνας Μπούρα*, Αθήνα 1994, σσ. 325-336.
- "An Icon of the Entry into Jerusalem and a Question of Archetypes, Prototypes and Copies in Late- and Post-Byzantine Icon-Painting", *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας* (Τόμος αφιερωμένος στη μνήμη της Ντούλας Μουρίκη), 17(1994), σσ. 271-284.
- "Three Questions on the Modena Triptych", *Proceedings of the International Conference on El Greco* (Ηράκλειο 1990), Ηράκλειο 1995, σσ. 119-132.
- «Από τον 'ανώνυμο' Βυζαντινό καλλιτέχνη στον 'επώνυμο' Κρητικό ζωγράφο του 15^{ου}

αιώνα», στο Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Το πορτραίτο του καλλιτέχνη στο Βυζάντιο*, Ηράκλειο 1997, σσ. 161-209.

- «Οι πλούσιοι πάνε στην Κόλαση;», *Πεπραγμένα του Διεθνούς Συμποσίου «Πλούσιοι και Φτωχοί στις χώρες της Λατινοκρατούμενης Ανατολής»* Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1997, έκδ. του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών, Βενετία 1998, σσ. 473-482.
- «Υπήρξε Μανουήλ Πανσέληνος;», *Πεπραγμένα του Διεθνούς Συμποσίου "Ο Μανουήλ Πανσέληνος και η εποχή του"* Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα 1997), Αθήνα 1999, σσ. 39-51.
- «Καθημερινή ζωή και πραγματικότητα στη βενετοκρατούμενη Κρήτη: η μαρτυρία των τοιχογραφημένων εκκλησιών», *Ενθύμησις Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη*, Ηράκλειο 2000, σσ. 57-80.
- «Παρατηρήσεις γύρω από τη θέση του ζωγράφου στην κρητική κοινωνία του 15^{ου} αιώνα», *Πεπραγμένα του Η' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Ηράκλειο 1996), Ηράκλειο 2000, σσ. 71-79.
- «Γύρω από την τεχνολογία των μεταβυζαντινών εικόνων», *Πεπραγμένα του Διεθνούς Συμποσίου "Η Τεχνογνωσία στη Λατινοκρατούμενη Ελλάδα"*, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, (Αθήνα 1997), Αθήνα 2000, σσ. 195-206.
- Μ. Βασιλάκη & Ν. Τσιρώνη, «Απεικονίσεις της Παναγίας και η σχέση τους με το Πάθος», στο Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Μήτηρ Θεού. Απεικονίσεις της Παναγίας στη Βυζαντινή Τέχνη*, Μιλάνο & Αθήνα 2000, σσ. 453-463.
- "Painting and Painters in Venetian Crete", *Πεπραγμένα του Διεθνούς Συμποσίου The Howard Gillman International Conferences II: "Mediterranean Cultural Interaction"* (Ρέθυμνο 1997), Tel Aviv 2000, σσ. 147-162.
- "Workshop Practices and Working Drawings of Icon-Painters", στο E. Haustein-Bartsch & N. Chatzidakis (eds), *Greek Icons. Proceedings of the Symposium in memory of Manolis Chatzidakis* (Recklinghausen 1998), Αθήνα 2001, σσ. 71-75.
- "Working Drawings: Research and Study Programme", *Benaki Museum Journal* 1(2001), 79-86.
- «Η συμβολή των σχεδίων εργασίας των ζωγράφων στη μελέτη των μεταβυζαντινών εικόνων», *Θέματα μεταβυζαντινής ζωγραφικής στη μνήμη του Μανόλη Χατζηδάκη*, Πρακτικά Επιστημονικού Διημέρου 28-29 Μαΐου 1999, Αθήνα 2002, σσ. 307-318.
- "Η εικόνα της Παναγίας Γλυκοφιλούσας του Μουσείου Μπενάκη (αφ. εισ. 2972): προβλήματα της έρευνας", στο Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Βυζαντινές εικόνες: τέχνη, τεχνική, τεχνολογία*, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Αθήνα 1998), Αθήνα 2002, σσ. 201-210.
- "Bleeding Icons", στο A. Eastmond & L. James (επιμ.), *Icon and Word. The Power of Images in Byzantium. Studies presented to Robin Cormack*, Ashgate, Aldershot 2003, σσ. 121-133.
- "A Painting of St Kollouthos" στο C. Entwistle (επιμ.), *Through A Glass Brightly. Studies in Byzantine and Medieval Art and Archaeology presented to David Buckton*, Oxford 2003, σσ. 57-63.
- "Praying for the Salvation of the Empire?", στο M. Vassilaki (επιμ.), *Images of the Mother of God. Perceptions of the Theotokos in Byzantium*, Aldershot 2005, σσ. 263-274.
- M. Vassilaki & R. Cormack, "Domenikos Theotokopoulos: the Baptism of Christ. A recent acquisition of the Municipality of Heraklion", *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας* (Τόμος αφιερωμένος στη μνήμη του Γ. Γαλάβαρη), 26(2005), σσ. 227-239.
- R. Cormack & M. Vassilaki, "The Baptism of Christ. New Light on Early El Greco", *Apollo* (August 2005), σσ. 34-41.
- Μ. Βασιλάκη & R. Cormack, «Το νέο απόκτημα του Δήμου Ηρακλείου: Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, Η Βάπτιση του Χριστού», *Μουσείο Μπενάκη* 5(2005), σσ. 55-70.
- "San Nicola nella pittura di icone postbizantine", στο M. Bacci (επιμ.), *San Nichola. Splendori d'arte d'Oriente e d'Occidente*, Γενεύη & Μιλάνο 2006, σσ. 71-76.
- "The Portrait of the Artist in Byzantium revisited", *L' artista a Bisanzio e nel mondo cristiano-*

orientale, Scuola Normale Superiore, Pisa 2007, σσ. 1-10.

- «Η Κρήτη υπό βενετική κυριαρχία. Η μαρτυρία των μνημείων του 13^{ου} αιώνα», Π.Λ. Βοκοτόπουλος (επιμ.), *Η Βυζαντινή Τέχνη μετά την Τέταρτη Σταυροφορία. Η Τέταρτη Σταυροφορία και οι επιπτώσεις της*, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2007, σσ. 31-41.
- «Απεικονίσεις του φόβου στη βυζαντινή τέχνη», *Ο φόβος στην τέχνη και τη ζωή*. Πρακτικά Συμποσίου (Μέτσοβο 30 Ιουνίου-2 Ιουλίου 2006), Αθήνα 2007, σσ. 76-85.
- “Religious Art under Foreign Rule: the Case of the Painter”, P. Kitromilides and D. Arvanitakis (επιμ.), *The Greek World under Ottoman and Western Domination: 15th-19th Centuries*, Proceedings of the International Conference in conjunction with the exhibition “From Byzantium to Modern Greece: Hellenic Art in Adversity, 1453-1830” December 15, 2005-May 6, 2006, Onassis Cultural Center, New York, N. Υόρκη 2008, σσ. 80-92.
- “Icons”, στο *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, E. Jeffreys με J. Haldon & R. Cormack (επιμ.), Oxford University Press 2008, σσ. 758-769.
- “Commissioning art in fifteenth-century Venetian Crete: the case of Sinai”, στο *I Greci durante la venetocrazia: Uomini, spazio,idee (XIII-XVIII sec.)*, *Atti del Convegno Internazionale di Studi, Venezia 3-7 dicembre 2007*, C. Maltezou, A. Tzavara, D. Vlassi (επιμ.), Βενετία 2009, σσ. 741-748.
- “Female piety, devotion and patronage: Maria Angelina Doukaina Palaiologina of Ioannina and Helena Uglješa of Serres”, στο J.-M. Spieser, E. Yota (επιμ.), *Donation et donateurs dans la société et l'art byzantin (Université de Fribourg)*, Παρίσι 2012, σσ. 221-234.
- «Δομήνικος Θεοτοκόπουλος: από τον Χάνδακα στη Βενετία», στο Μ. Βασιλάκη (επιμ.), *Δομήνικος Θεοτοκόπουλος. Από τον Χάνδακα στο Τολέδο. Στα βήματα μιας ευρωπαϊκής διαδρομής*, Λευκωσία 2012, σσ. 20-37.
- “Learning Lessons: from the *Mother of God to Byzantium*. 330-1453 exhibition”, στο T. Eastmond & L. James (επιμ.), *Wonderful Things. Byzantium through its Art*, Farnham 2013, σσ. 7-18.
- “Exhibiting Authority”, στο P. Armstrong (επιμ.), *Authority in Byzantium. Papers presented to Judith Herrin at her retirement*, King’s College London, Farnham 2013, σσ. 299-323.
- “The Absence of Glass. Talking about the Mosaics at Porta Panagia in Thessaly, Greece”, στο C. Entwistle & L. James (επιμ.), *New Light on Old Glass: Recent Research on Byzantine Mosaics and Glass*, The British Museum, Λονδίνο 2013, σσ. 229-233.
- “Le icone cretese di Roma e del Lazio: riflessioni e acquisizioni », στο G. Leone (επιμ.), *Icône di Roma e del Lazio*, Ρώμη 2013, τ. 1, σσ. 13-17.
- “Byzantine icon-painting around 1400: Constantinople or Crete?”, στο L. Jones (επιμ.), *The Afterlife of Images*, Ashgate, Farnham 2014, σσ. 169-179.

11. Μαρία-Μελίτα EMMANOYHA

Άμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου (υστεροβυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη)

https://www.arch.ntua.gr/sites/default/files/person_cv/epistimoniki_drastiriotita_2014.pdf

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

- *Η Μονή της Παντάνασσας στο Μυστρά. Οι τοιχογραφίες του 15ου αιώνα*, Έκδοση Εμπορικής Τραπέζης, Αθήνα 2005 (συνεργασία με την Μαίρη Ασπρά-Βαρδαβάκη).
- *Η Ιστορία των εικαστικών τεχνών στην Ευρώπη κατά τον 19ο και 20ο αιώνα*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο-Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών. Θεματική Ενότητα: Η ιστορία των τεχνών στην Ευρώπη, τόμος Β: «Εικαστικές τέχνες στην Ευρώπη από τον 18ο ως τον

20ο αιώνα, Πάτρα 2002, σ. 17-148 και Β΄ έκδοση, επικαιροποιημένη, Πάτρα 2008, σ. 19-180.

- Χρώμα και εικόνα. Εικοσιπέντε χρόνια εικαστικής δημιουργίας της Alice Τουρνικιώτη, Έκδοση υπό την αιγίδα του Μουσείου Βορρέ, Αθήνα 2005.
- Ιστορία της Τέχνης από το 1945 σε πέντε ενότητες, Εκδόσεις ΚΑΠΟΝ, Αθήνα 2013.
- Οι άγιες γυναίκες, οι πρώτοι αναχωρητές (μοναχοί, στυλίτες, δενδρίτες, σαλοί), οι ιαματικοί άγιοι, τρία κεφάλαια για το βιβλίο με θέμα τους «Αγίους της Ορθόδοξης Εκκλησίας, ιστορία και τέχνη», σελίδες 100, υπό δημοσίευση στην έκδοση για τους Αγίους της Ορθόδοξης Εκκλησίας (Εκδόσεις Καπόν).

Άρθρα

- Η Αγία Σοφία του Μυστρά. Παρατηρήσεις στις τοιχογραφίες και στο εικονογραφικό πρόγραμμα, Αφιέρωμα στον Μίλτο Γαρίδη (1926-1996), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τομέας Αρχαιολογίας, Ιωάννινα 2003, σ. 153-198.
- *Funerary Iconographic Programmes in the Chapels of Mystras*, περιοδικό *Δρεβhepυcckoe Nckycctbo*, Αγία Πετρούπολη 2002, σ. 218-229.
- *The Holy Mandylion and Its Place in the Iconographic Programmes of the Churches at Mystras*, στο *Eastern Christian Relics*, έκδοση του *Research Center for Eastern Christian Culture*, επιμ. Α.Λιδου, Μόσχα 2003, σ. 291-304.
- Ο ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Αλιβέρι, «Αρχείον Ευβοϊκών Μελετών», τόμος ΛΕ (2003-2004), σ. 167-188 και 24 σελίδες πίνακες.
- Παράδοση και ανανέωση στην ελληνική ζωγραφική την εποχή του Ελευθερίου Βενιζέλου, στο «Ελευθέριος Βενιζέλος και ελληνική πόλη. Πολεοδομικές πολιτικές και κοινωνικοπολιτικές ανακατατάξεις», Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα 2005, σ. 335-357
- *Some Notes on the Iconographic Programmes of two Mystra Churches: Peribleptos and Hagia Sophia*, Πρακτικά του Συνεδρίου με τίτλο «*The artistic Life of Medieval Pskov and Late Byzantine Culture*», *Δρεβhepυcckoe Nckycctbo*, Μόσχα 2008, σ. 457-468.
- *Religious Imagery in Mystra. Donors and Iconographic Programmes*, στο *Material Culture and Well-Being in Byzantium (400-1453)*, *Proceedings of the International Conference, Osterreichische Akademie der Wissenschaften, Veröffentlichungen zur Byzanzforschung Band XI*, Wien 2007, σ. 119-127.
- *Der Philhellenismus in der Kunst*, στο «*Ausdrucksformen des Europäischen und Internationalen Philhellenismus vom 17.-19. Jahrhundert* (επιμ. Ε. Konstantinou), Würzburg 2007, σ. 331-357.
- Η γλυπτική του Μανόλη Τζομπανάκη, Εισαγωγικό κείμενο στον Κατάλογο της έκθεσης, Μανόλης Τζομπανάκης. Γλυπτά και Σχέδια 1963-2008, Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων, Χανιά 2009.
- Η γλυπτική του Μανόλη Τζομπανάκη, Πεπραγμένα του Γ΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου, Χανιά 1-8 Οκτωβρίου 2006, τόμος Γ6, Χανιά 2011, σ. 201-218.
- Η γυναικεία κόμμωση στα χρόνια του Βυζαντίου, στο Μ. Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου (επιστημονική επιμέλεια), «*Η γυναίκα στο Βυζάντιο. Λατρεία και Τέχνη*», Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία και Πολιτιστικό Ίδρυμα Πειραιώς, Αθήνα 2012, σ. 161-170, 204, 211, 212.
- 10. The Alexander the Great Romance Miniatures in Codex No.5 of the Hellenic Institute of Venice στο *Russian Medieval Art. Art of Mediaval Rus' and Byzantium during the Epoch of Andrey Roubliov. The 600th anniversary of the Fresco Painting in the Dormition Cathedral in Vladimir, Papers of the International Symposium*, Moscow 2013, σ. 233-238.
- Νίκος Εγγονόπουλος «Το μόνο που με παρηγορεί είναι τα χρώματα και οι λέξεις» και Γιάννης Τσαρούχης. Θρησκευτικές μνήμες στο έργο του, στο *Ιστορώντας την υπέρβαση. Από την παράδοση του Βυζαντίου στη Νεώτερη τέχνη*, Κατάλογος έκθεσης, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Άνδρος 2013, σ. 214-231 και 248-263.
- Το εικονογραφικό πρόγραμμα του καθολικού της Μονής Περιβλέπτου στον Μυστρά και ο κτήτορας, άρθρο υπό δημοσίευση στον τιμητικό τόμο του Ακαδημαϊκού Παναγιώτη

12. Αναστασία ΓΙΑΓΚΑΚΗ

Αμεση συνάφεια βάσει έργου (πρωτοβυζαντινή αρχαιολογία)

<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-yangaki-gr.pdf>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

- La céramique des IVe-VIIIe siècles ap. J.-C. d'Eleutherna [διδασκατορική διατριβή], Εκδόσεις Πανεπιστημίου Κρήτης: Αθήνα 2005.
- Εφυαλωμένη κεραμική από την Ακροναυπλία (11ος-17ος αι. μ.Χ.), (ΠΕ/ΕΙΕ, Ερευνητική Βιβλιοθήκη 7), Αθήνα 2012.

Επιμέλεια Εκδόσεων

- Εκπαιδευτική Συλλογή Μεσαιωνικής και Νεότερης Κεραμικής. Κατάλογος, [σε συνεργασία με την Ο. Γκράτζιου], (Πανεπιστήμιο Κρήτης, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας), Ρέθυμνο 2012.

Άρθρα σε Επιστημονικά Περιοδικά, Συλλογικούς Τόμους και Πρακτικά Συνεδρίων

- «Οι τάφοι», στο: Πέτρος Γ. Θέμελης (επιμ.), Πρωτοβυζαντινή Ελεύθερνα, τομέας Ι, πρώτος τόμος, Αθήνα 2004, σ. 115-183.
- «Amphores crétoises: le cas d'Eleutherna, en Crète», Bulletin de Correspondance Hellénique, τεύχος 128-129 (2004-2005), σ. 503-523.
- «Γραπτή εφυαλωμένη κεραμική από την ανασκαφή της αρχαίας Μεσσήνης», Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας 27 (2006), σ. 435-444.
- «Παρατηρήσεις στη χρήση των υστερορωμαϊκών πήλινων ενσφράγιστων «ιγδίων»: η περίπτωση των ιγδίων από τη Βόρειο Συρία» [Observations on the use of late roman impressed clay mortars: the case of North-Syrian mortaria], Βυζαντινά Σύμμεικτα 18 (2008), pp. 33-73.
- «Amphores crétoises de forme globulaire : remarques préliminaires», στο: LRCW2. Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean, Archaeology and Archaeometry, vol. II, M. Bonifay, J.-C. Treglia (επιμ.), BAR Int.Ser., 1662 (Oxford 2007), σ. 767-774.
- «Η κεραμική από το βυζαντινό κτήριο στο Πυργί της Ελεύθερνας», στο: Α. Καλπαξής (επιμ.), Ελεύθερνα, τομέας ΙΙ, 3. Το Βυζαντινό σπίτι στην Αγία Άννα, Ρέθυμνο 2008, 189-307.
- «Imported and local pottery in eastern Mediterranean sites during the early byzantine period: the case of Eleutherna, Crete» (σε συνεργασία με τους: E. Aloupi, V. Kilikoglou, A. Tsolakidou, P. Themelis), στο: Y. Facorellis, N. Zacharias, K. Polikreti (επιμ.), Proceedings of the 4th Symposium of the Hellenic Society for Archaeometry, National Hellenic Research Foundation, Athens 28- 31 May 2003, BAR Int.Ser. 1746 (Oxford 2008), 313-325.
- «Ave Maria Gra[tia] Plena: A Spanish Lustreware plate from the church of Panagia Eleousa, Crete», Θησαυρίσματα 38 (2008), σ. 213-224.
- «North-Syrian Mortaria and other Late Roman Personal and Utility Objects bearing Inscriptions of Good Luck», Βυζαντινά Σύμμεικτα 19 (2009), σ. 247- 287.
- «Εντοιχισμένα πινάκια σε εκκλησίες της Κρήτης: μια ερευνητική πρόταση», στο: Μ. Ανδριανάκης, Ι. Τζαχίλη (επιμ.), Αρχαιολογικό Έργο Κρήτης 1, Πρακτικά της 1ης συνάντησης, Ρέθυμνο, 28-30 Νοεμβρίου 2008, Ρέθυμνο 2010, σ. 827- 840.
- «The Scene of the "Holy Women at the Tomb" on a Ring from Ancient Messene and other Rings bearing the same Representation» στο: F. Daim, J. Drauschke (επιμ.), Byzanz – das

Römerreich im Mittelalter, Teil 1, Welt der Ideen, Welt der Dinge, Mainz 2010, σ. 267-282.

- «Immured Vessels in the Church of Agios Georgios at Theriso (Crete)», στο: *Archeologia Medievale* 39 (2012), σ. 361-370.
- «A Byzantine Signet-ring from ancient Messene bearing the inscription "Κ(ΥΡ)ΙΕ <B>ΟΗΘΗ ΑΝΑ": A contribution to a group of rings with the same inscription», μελέτη στο: Ε. Π. Σιουμπάρα, Κ. Ψαρουδάκης (επιμ.), ΘΕΜΕΛΙΟΝ. 24 μελέτες για τον Δάσκαλο ΠΕΤΡΟ ΘΕΜΕΛΗ από τους μαθητές και τους συνεργάτες του, Αθήνα 2013, σ. 281-303.
- «A First Overview on Late Medieval Pottery from the Iberian peninsula in Greece», *Viator* (Λος Άντζελες) 44.1 (2013), σ. 287-326.
- «Immured vessels in churches on Crete: Preliminary observations on material from the prefecture of Rethymnon», *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 34 (2013), σ. 375-384.

13. Ευγενία ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Εμμεση συνάφεια βάσει έργου (μεσοβυζαντινή/υστεροβυζαντινή, μεταβυζαντινή τέχνη)

<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/inr/cvs/cv-drakopoulou-gr.pdf>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες και επιμέλεια συλλογικών τόμων

- Η χριστιανική Καστοριά με βάση τις επιγραφές των ναών της (12ος- 16ος αι.), τ. Α', Β', Διδακτορική διατριβή, Αθήνα 1991 (σελ.493, πιν. 3, εικ.70).
- Η πόλη της Καστοριάς τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή εποχή, Τετράδια Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης αρ.5, Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία, Αθήνα 1997 (σελ. 190, εικ. 118).
- Έλληνες Ζωγράφοι μετά την Άλωση (1450-1830), τ.2 (Καβαλλάρος- Ψαθόπουλος), ΚΝΕ/ΕΙΕ, αρ.62, Αθήνα 1997, σελ. 468, εικ. 371 (με τον Μανόλη Χατζηδάκη)
- Ευγενία Δρακοπούλου, *Αναλυτικοί Πίνακες των Ελλήνων Ζωγράφων και των έργων τους (1450-1850)*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2008 (σελ. 404)
- Ευγενία Δρακοπούλου (επιμ.), *Ζητήματα Μεταβυζαντινής Ζωγραφικής στη μνήμη του Μανόλη Χατζηδάκη*, Πρακτικά Επιστημονικού Δημέρου (28-29 Μαΐου 1999), Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών/Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών-Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία, Αθήνα 2002 (σελ. 342)

Άρθρα και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

- «Η πόλη της Καστοριάς την εποχή των Κομνηνών», *Δελτίον Χριστιανικής και Αρχαιολογικής Εταιρείας*, περ. Δ', τ. ΙΔ', 1987-88, Αθήνα 1989, σ. 307-314 (γαλλική περίληψη) (κριτική από τον Ch. Delvoye, *Chronique Archéologique, Byzantion, Revue International des Etudes Byzantines* LX (1990), 520-521).
- «Ανέκδοτη Επιστολή του Γρηγορίου Αντιόχου προς τον επίσκοπο Καστοριάς στα τέλη του 12ου αιώνα. Παρατηρήσεις στην εκκλησιαστική ιστορία της πόλης», *Βυζαντικά* 9, Θεσσαλονίκη 1989, σ. 121- 137 (με την Μαρίνα Λουκάκη).
- «Μεταβυζαντινοί ζωγράφοι. Επεξεργασία σε ηλεκτρονικό υπολογιστή", *Ενημερωτικό Δελτίο Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών*, 1, Νοέμβριος 1991, σ. 1-4.
- Κατάλογος εκθέσεως Μάνη Πολιτιστικό Οδοιπορικό, Περιηγητές στη Μάνη, πρόλογος και λήμματα περιηγητών 18ου αιώνα, ΚΝΕ, Υπουργείο πολιτισμού- Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού, Αθήνα 1994 (ελληνικά-αγγλικά).
- Η εικονογράφηση των περιηγητικών εκδόσεων. Πρόγραμμα καταγραφής του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών, *Τετράδια Εργασίας* 17, Περιηγητικά Θέματα Υποδομή και

Προσεγγίσεις, ΚΝΕ, Αθήνα 1993, σ. 427-440 (αγγλική περίληψη).

- «Η σερβική παρουσία στην Καστοριά τις παραμονές της τουρκικής κατάκτησης», Πρακτικά Συνεδρίου Βυζάντιο και Σερβία κατά τον ΙΔ΄ αιώνα, ΙΒΕ, Διεθνή Συμπόσια 3, Αθήνα 1996, σ. 89-97.
- «Η πρόσληψη της δυτικής εικόνας στην ανατολή», Πρακτικά Β΄ Συμποσίου Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 1999, σ. 55-69, εικ. 10.
- «Τρεις ημέρες ενός μαθητευόμενου ζωγράφου στο Χάνδακα», Έργα και ημέρες στην Κρήτη, Από την προϊστορία στο Μεσοπόλεμο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Αθήνα 2000, σ. 317-347, 486-489.
- «Τα μοναστήρια της πόλης και του νομού Καστοριάς», Πολιτιστικός-Τουριστικός Οδηγός των μονών της Ελλάδας, Δρόμοι του Ορθόδοξου Μοναχισμού ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ Πολιτιστικός-Τουριστικός Οδηγός 1. Ήπειρος -Δυτική Μακεδονία - Νότια Αλβανία Έκδοση του Μορφωτικού Τμήματος του ΥΠΠΟ, Αθήνα 2000, σ. 88 -113 (αγγλική μετάφραση).
- «Ο φόβος της τιμωρίας στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή ζωγραφική», Οι Συλλογικοί Φόβοι στην ιστορία, "Επιστήμη Κοινωνία" Ειδικές Μορφωτικές Εκδηλώσεις του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 2000, σ. 93-110, εικ. 32.
- «Υπογραφές μεταβυζαντινών ζωγράφων, ανίχνευση προσωπικών και καλλιτεχνικών μαρτυριών», Δελτίον Χριστιανικής και Αρχαιολογικής Εταιρείας, περ. Δ΄, τ. ΚΒ΄, Αθήνα 2001, σ. 129-134 (γαλλική περίληψη).
- «Ζωγράφοι από τον ελληνικό στον βαλκανικό χώρο΄ οι όροι της υποδοχής και της αποδοχής», Ζητήματα Μεταβυζαντινής Ζωγραφικής στη μνήμη του Μανόλη Χατζηδάκη, επιμέλεια Ευγενία Δρακοπούλου, Πρακτικά Επιστημονικού Δημέρου 28-29 Μαΐου 1999, Αθήνα 2002, σ. 101-125.
- "Les «honorables archontes», donateurs à Kastoria post-byzantine", Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας περίοδος Δ΄ τόμος ΚΔ΄ 2003, Αθήνα 2003, σ. 267-274.
- «Αρχιτεκτονική-Ζωγραφική, Η θρησκευτική και η κοσμική τέχνη (1770- 1821)», Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000, Η Οθωμανική κυριαρχία, 1770-1821, τ.2, τχ.1, Αθήνα 2003, σ. 239-266.
- «Remarques sur la peinture post-byzantine dans les Pays roumains. Les peintres provenant de l'environnement grec», *Relations gréco-roumaines. Interculturalité et identité nationale*, sous la direction de P. M. Kitromilidès et Anna Tabaki, Athènes 2004, p.149-163.
- "Στοιχεία για το ταξίδι ζωγράφων και εικόνων από την Κρήτη στα νησιά του Ιονίου (16ος- 18ος αι.)", Πρακτικά ΣΤ' Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου, τ. 4, Τέχνες- Φιλολογία, Αθήνα 2004, σ. 413-427.
- «Représentations de Constantinople après la chute: Prolongements idéologiques», *THE HISTORICAL REVIEW*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών. vol. I (2004), σ. 89-112.
- «Τα ταξίδια των ζωγράφων στο Αιγαίο και η παρουσία της Βενετίας», Βενετία και Αιγαίο. Συνέργειες λαών και πολιτισμών Η περίπτωση της Άνδρου, επιμέλεια έκδοσης Μαργ. Δρίτσα, Αθήνα 2005, σ. 173-186.
- «Inscriptions de la ville de Kastoria (Macédoine) du 16ème au 18ème siècle : tradition et adaptation», *Revue des Etudes Byzantines* 63, 2005, σ. 5-40.
- «Δρόμοι της θρησκευτικής τέχνης στο Βορειοανατολικό Αιγαίο (16ος- 18ος αι.)», Πρακτικά Ε΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Μυτιλήνη και Αίβαλι (Κυδωνίες) Μία αμφίδρομη σχέση στο Βορειοανατολικό Αιγαίο. Πρακτικά Ε΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας ΙΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2007, σ. 381-391.
- "The Itineraries of the Orthodox Painters in the Eighteenth Century: The Common Aesthetics in South-East Europe", *The Historical Review /La Revue Historique*, 5 (2008), σ. 21-40.
- «British School at Athens research into Byzantine Attica», *Scholars, Travels, Archives : Greek*

History and Culture through the British School at

- *Athens*, ed. by M. L. Smith, P. M. Kitromilides and El. Kalligas, British School at Athens 2009, Studies 17, 145-152, fig. 13.1- 13.7, pl. XIV-XVIII.
- «Στοιχεία για τη θρησκευτική ζωγραφική στη Μύκονο από το έργο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών «Έλληνες Ζωγράφοι μετά την Άλωση» Πρακτικά Συμποσίου Μελέτες και Έρευνες για τη Μύκονο στις Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Μύκονος 2009, σ. 63-73, εικ. 11.
- «Εικόνα του Αγίου Δημητρίου με απεικόνιση της Θεσσαλονίκης», στο: Η Αρχιτεκτονική ως Εικόνα, Πρόσληψη και Αναπαράσταση της Αρχιτεκτονικής στη Βυζαντινή Τέχνη, επιστ. επιμ. Ευαγγ. Χατζητρούφωνος και Slobodan Ćurčić, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Θεσσαλονίκη 2009, αρ.35.
- "Υποδοχή και αφομοίωση της δυτικής τέχνης στην ζωγραφική των ορθοδόξων κατά τον 18ο αιώνα", ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ 52, Ιουν. 2010, σελ. 133-148.
- «Το έργο του Μανόλη Χατζηδάκη και η δραστηριότητα των μεταβυζαντινών ζωγράφων», Τριακοστό Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Αθήνα 2010, σελ. 37-39.

14. Δημήτριος ΚΥΡΤΑΤΑΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://www.ha.uth.gr/index.php?page=faculty.display&a=kyrtatas>

15. Παναγιώτης ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://users.uoi.gr/gramisar/prosopiko/antonopoulos/cv.pdf>

16. Αντωνία ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://www.history-archaeology.uoc.gr/el/staff/dep/Kiousopoulou.html>

17. Πολύμνια ΚΑΤΣΩΝΗ

Έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://www.hist.auth.gr/sites/default/files/Πι.%20ΚΑΤΣΩΝΗ%20CV.pdf>

18. Χρήστος ΣΤΑΥΡΑΚΟΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου

<http://users.uoi.gr/gramisar/prosopiko/stavrakos/>

19. Ειρήνη ΧΡΗΣΤΟΥ

Έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
http://www.arch.uoa.gr/fileadmin/arch.uoa.gr/uploads/cvs/chrestou_gr.pdf

20. Αικατερίνη ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Έμμεση συνάφεια βάσει ΦΕΚ, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://users.uoa.gr/~anikolaou/nikolaou%20gr.pdf>

21. Άννα ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-lambropoulou-gr.pdf>

22. Ηλίας ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-anagnostakis-gr.pdf>

23. Μαρία ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-leontsini-gr.pdf>

24. Ταξιάρχης ΚΟΛΙΑΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-kolias-gr.pdf>

25. Βασιλική ΒΛΥΣΣΙΔΟΥ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-vlyssidou-gr.pdf>

26. Χαράλαμπος ΓΑΣΠΑΡΗΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-gasparis-gr.pdf>

27. Μαρία ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΥ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-gerolymatou-gr.pdf>

28. Ελεωνόρα ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ-ΓΑΛΑΚΗ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-kountoura-gr.pdf>

29. Στυλιανός ΛΑΜΠΑΚΗΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-lampakis-gr.pdf>

30. Γεώργιος ΚΑΡΔΑΡΑΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-kardaras-gr.pdf>

31. Ζήσης ΜΕΛΙΣΣΑΚΗΣ

Έμμεση συνάφεια βάσει γνωστικού αντικειμένου, έμμεση συνάφεια βάσει έργου
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/cvs/cv-melissakis-gr.pdf>

1. Μαρία ΠΑΡΑΝΗ

Άμεση συνάφεια βάσει έργου (πρωτοβυζαντινή και βυζαντινή αρχαιολογία)

<http://ucy.ac.cy/dir/el/component/comprofiler/userprofile/mparani>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Βιβλία

- L. Bouras† και M. G. Parani, *Lighting in Early Byzantium* (Washington D.C.: Dumbarton Oaks Research Library and Collection, 2008)
- *Reconstructing the Reality of Images: Byzantine Material Culture and Religious Iconography (11th-15th centuries)*, *The Medieval Mediterranean* 41 (Leiden και Βοστώνη: Brill Academic Publishers, 2003).

Επιμέλεια συλλογικών τόμων

- με τον D. Michaelides, *The Archaeology of Late Antique and Byzantine Cyprus (4th–12th centuries AD)*. *Conference in Honour of Athanasios Papageorgiou = Cahiers du Centre d' Études Chypriotes* 43 (2013), 11-328.
- με τους A. Beihammer και S. Constantinou, *Court Ceremonies and Rituals of Power in Byzantium and the Medieval Mediterranean. Comparative Perspectives*, *The Medieval Mediterranean* 98 (Leiden και Βοστώνη: Brill Academic Publishers, 2013)
- με τους A. D. Beihammer και C. D. Schabel, *Diplomatics in the Eastern Mediterranean, 1000-1500: Aspects of Cross-Cultural Communication*, *The Medieval Mediterranean* 74 (Leiden και Βοστώνη: Brill Academic Publishers, 2008).

Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά

- «Byzantine Cutlery: An Overview», *Δελτίον Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, Περ. Δ', 31 (2010), 139-164.
- «Cultural Identity and Dress: The Case of Late Byzantine Court Costume», *Jarbuch der Osterreichischen Byzantinistik* 57 (2007), 95-134.
- «Representations of Glass Objects as a Source on Byzantine Glass. How useful are they?», *Dumbarton Oaks Papers* 59 (2005), σσ. 147-171.
- σε συνεργασία με τους B. Pitarakis και J.-M. Spieser, «Un exemple d'inventaire d'objets liturgiques. Le Testament d'Eustathios Boilas (Avril 1059)», *Revue des Etudes Byzantines* 61 (2003), 143-165.
- «The Romanos Ivory and the New Tokali Kilise: Imperial Costume as a Tool for Dating Byzantine Art», *Cahiers Archeologiques* 49 (2001), 15-28.

Άρθρα σε πρακτικά συνεδρίων

- «Living in a Sweet Land: The Material Culture of Daily Life on Cyprus, 13th-14th centuries», στο *Medieval Cyprus. A Place of Cultural Encounter*, επιμ. S. Rogge και M. Grünbart (Münster, 2015), 219-244.
- «The Stuff of Life: The Material Culture of Everyday Living on Middle Byzantine Cyprus (11th-12th centuries)», στο *Cyprus and the Balance of Empires. Art and Archaeology from Justinian I to the Coeur de Lion*, επιμ. Ch. A. Stewart, T. W. Davis και A. Weyl Carr (Βοστώνη, 2014), 153-163.
- «Look like an Angel: The Attire of Eunuchs and Its Significance within the Context of Middle Byzantine Court Ceremonial», στο *Court Ceremonies and Rituals of Power in Byzantium and the Medieval Mediterranean. Comparative Perspectives*, επιμ. A. Beihammer, S. Constantinou και M. G. Parani, *The Medieval Mediterranean* 98 (Leiden: Brill Academic Publishers, 2013), 433-463.

- «Artisanal Production in Late Antique Cyprus», στο *The Insular System of the Early Byzantine Mediterranean. Archaeology and History*, επιμ. D. Michaelides, Ph. Pergola και E. Zanini, BAR International Series 2523 (Οξφόρδη, 2013), 131-138.
- «'Rise like the sun, the God-inspired kingship': Light-symbolism and the Uses of Light in Middle and Late Byzantine Imperial Ceremonials», στο *Hierotopy of Light and Fire in the Culture of the Byzantine World*, επιμ. A. Lidov (Μόσχα: Theoria Publishing House, 2013), 159-184.
- «Dressed to Kill: Middle Byzantine Military Ceremonial Attire», στο *The Byzantine Court: Source of Power and Culture. Papers from the Second International Sevgi Gonul Byzantine Studies Symposium, Istanbul 21-23 June 2010*, επιμ. A. Odekan, N. Necipoglu, και E. Akyurek (Κωνσταντινούπολη: Koc University Press, 2013), 145-156.
- «Encounters in the Realm of Dress: Attitudes towards Western Styles in the Greek East», in *Renaissance Encounters: Greek East – Latin West*, ed. M. S. Brownlee and D. H. Gondicas (Leiden and Boston, 2013), 263-301.
- «Byzantine Jewellery: The Evidence from Byzantine Legal Documents», στο "Intelligible Beauty": Recent Research on Byzantine Jewellery (British Museum Research Publication 178), επιμ. Ch. Entwistle και N. Adams (Λονδίνο, 2010), 186-192.
- «Defining Personal Space: Dress and Accessories in Late Antiquity» στο *Objects in Context, Objects in Use. Material Spatiality in Late Antiquity. (Late Antique Archaeology 5 - 2007)*, επιμ. L. Lavan, E. Swift και T. Putzeys (Leiden και Βοστώνη), 497-529.
- «Byzantine Material Culture and Religious Iconography», στο *Material Culture and Well-Being in Byzantium (400-1453)*, Proceedings of the International Conference (Cambridge, 8-10 September 2001), επιμ. M. Grunbart, E. Kislinger, A. Muthesius και D. Stathakopoulos (Βιέννη, 2007), 181-192.

Άρθρα σε τιμητικούς τόμους

- «Optional extras or necessary elements? Middle and Late Byzantine male dress accessories», στο *Δασκάλα. Απόδοση τιμής στην Καθηγήτρια Μαίρη Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου*, επιμ. Πλ. Πετρίδης και Β. Φωσκόλου (Αθήνα, 2015), 407-435.
- «Το αρχιτεκτονικό βάθος στο έργο του ζωγράφου Φιλίππου Γουλ: μερικές σκέψεις», στο *Ανταπόδοση. Μελέτες βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης προς τιμήν της Καθηγήτριας Ελένη Δεληγιάννη-Δωρή*, επιμ. Σμ. Ι. Αρβανίτη κ. ά. (Αθήνα, 2010), 341-368.
- «On the Personal Life of Objects in Medieval Byzantium», στο *The Material and the Ideal. Essays in Medieval Art and Archaeology in Honour of Jean-Michel Spieser*, επιμ. A. Cutler και A. Papaconstantinou (Leiden και Βοστώνη: Brill Academic Publishers, 2007), 157-176.
- «Byzantine Bridal Costume» στο *Δώρημα. A Tribute to the A. G. Leventis Foundation on the Occasion of Its 20th Anniversary* (Λευκωσία, 2000), 185-216.

2. Enrico ZANINI

Άμεση συνάφεια βάσει έργου (πρωτοβυζαντινή αρχαιολογία)

<http://www.dssbc.unisi.it/it/dipartimento/persona/docenti/enrico-zanini>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

1. *Introduzione all' archeologia bizantina*, Roma 1994
2. *Le Italie bizantine. Territorio, insediamenti ed economia nella provincia bizantina d'Italia (VI-VIII secolo)*, Bari 1998

Επιμέλεια συλλογικών τόμων

1. *Arte profana e arte sacra a Bisanzio*, Roma 1995 (in collaborazione con A. Iacobini)

2. *Il mondo dell'archeologia. Storia, metodi, protagonisti*, Roma 2002 (in collaborazione con D. Manacorda ed altri)
3. *Technology in Transition (AD 300-650)*, (Late Antique Archeology 4), Leiden-Boston 2007 (in collaborazione con L. Lavan e A. Sarantis)

Δημοσιεύσεις σε πολυμέσα

1. *Lo scavo archeologico*, software didattico prodotto per conto del Min. BB.CC.AA. e del Min. del Lavoro, Torino 1989
2. *Dalla Villa Publica a Via delle Botteghe Oscure*, CDRom interattivo prodotto per conto del Ministero per i Beni e le Attività Culturali – Soprintendenza Archeologica di Roma ed esposto nel Museo Nazionale Romano – Crypta Balbi, Roma 2000
3. *L'anfora e i suoi miti*, prodotto multimediale interattivo per il Museo archeologico di Populonia e del territorio (Piombino – LI), Piombino 2001
4. *Il culto di Mitra a Roma*, filmato scientifico-didattico per il Museo Nazionale Romano – Crypta Balbi, Roma 2001
5. *Populonia: gli uomini, il mare, i metalli*, filmato scientifico-didattico per il Museo archeologico di Populonia e del territorio (Piombino – LI), Piombino 2004 (in collaborazione con L. Bertini)
6. *Il Museo Archeologico del Territorio di Populonia*, filmato scientifico-didattico per il Museo archeologico di Populonia e del territorio (Piombino – LI), Piombino 2004 (in collaborazione con L. Bertini)

Άρθρα

1. *Graffiti sulle maioliche*, in *Crypta Balbi 3. Il Giardino del Conservatorio di S. Caterina della Rosa*, a cura di D. Manacorda, Firenze 1984, pp. 425-438 (in collaborazione con L. Tesei).
2. *La cinta muraria di Diyarbakir: qualche proposta per un riesame della problematica*, in *The 17th International Byzantine Congress. Abstracts of short papers*, Washington 1986, pp. 394-395.
3. *Confine e frontiera: il limes danubiano nel VI secolo*, in *Milion I. Studi e ricerche d'arte bizantina*, Roma 1988, pp. 257-271.
4. *Lo scavo archeologico. Dalle origini a oggi*, dossier in *Archeo* 35, 1988 (in collaborazione con D. Manacorda).
5. *Maiolica rinascimentale*, in *Crypta Balbi 4. Il Giardino del Conservatorio di S. Caterina della Rosa. Supplemento*, a cura di A. Gabucci, L. Tesei, Firenze 1989, pp. 114-155 (in collaborazione con L. Tesei).
6. *The First Millennium A.D. in Rome: From the Porticus Minucia to the Via delle Botteghe Oscure*, in *The birth of Europe. Archaeology and social development in the first millenium A.D.* (Analecta Romana Instituti Danici, supp. XVI), a cura di K. Randsborg, Roma 1989, pp. 25-32 (in collaborazione con D. Manacorda).
7. *La cinta muraria di Dara. Materiali per un'analisi stratigrafica*, in *Costantinopoli e l'arte delle province orientali* (Milion. Studi e ricerche d'arte bizantina, 2), Roma 1990, pp. 229-264.
8. *L'edizione degli scavi archeologici urbani nell'esperienza della Crypta Balbi a Roma*, in *Lo scavo dalla diagnosi all'edizione. III Ciclo di Lezioni sulla Ricerca applicata in Archeologia* (Certosa di Pontignano - SI, 1989, Firenze 1990, pp. 461-502. (in collaborazione con D. Manacorda e L. Sagui).
9. *Recenti ricerche sulle mura di Palmira*, in *XVIIth International Congress of Byzantine Studies - Summaries of Communications*, II, Moscow 1991, pp. 1271- 1272.
10. *I Bizantini in Italia*, *Archeo* 97, 1993, pp. 55-111 (in collaborazione con M. Bonfioli, A. Iacobini)
11. *Sul paesaggio urbano di Roma nell'alto Medioevo*, in *La storia dell'alto Medioevo italiano (VI-X secolo) alla luce dell'archeologia*, Atti del convegno (Siena, dicembre 1992), Firenze 1994, pp. 635-657 (in collaborazione con D. Manacorda, F. Marazzi).
12. *Il restauro giustiniano delle mura di Palmira*, in *Arte profana e arte sacra a Bisanzio* (Milion. Studi e ricerche d'arte bizantina, 3), Roma 1995, pp. 65-103.
13. *Ricognizione archeologica in Siria: il sito di Hawwarin*, in C. Barsanti, M. della Valle, A. Guiglia Guidobaldi, A. Iacobini, C. Pantanella, A. Paribeni (edd.), *Bisanzio e l'Occidente: arte, archeologia,*

storia. *Studi in onore di Fernanda de' Maffei*, Roma 1996, pp. 147-160.

14. *Un'archeologia per il mondo bizantino. Problemi e prospettive*, in *Byzantium. Identity, Image, Influence* (XIX International Congress of Byzantine Studies, Copenhagen 1996, Major Papers), Copenhagen 1996, pp. 437-441.

15. *Ricontando la Terra Sigillata Africana*, *Archeologia Medievale* 23, 1996, pp. 677-689.

16. *Archeologia bizantina in Italia. Stato della questione*, Atti del I Congresso Naz.le di Archeologia Medievale (Pisa 1997), Firenze 1997, pp. 20-24

17. *Il tempio di Via delle Botteghe Oscure*, in *Forma Urbis*, anno II, 3, marzo 1997, pp. 13-17 (in collaborazione con D. Manacorda)

18. *Il tempio di Via delle Botteghe Oscure : indagini stratigrafiche*, *Ostraka*, VI, 2, 1997, pp. 249-293 (in collaborazione con D. Manacorda)

19. *Intervento*, in *I materiali residui nello scavo archeologico*, a c. di. F. Guidobaldi, C. Pavolini, P. Pergola, Roma 1998, pp. 293-295

20. *Tra Prima Iustiniana e Costantinopoli. Centri urbani e territorio nell'Epiro bizantino*, in *Arte d'Occidente, temi e metodi. Studi in onore di Angiola Maria Romanini*, Roma 1999, pp. 7-15

21. *La ceramica bizantina in Italia tra VI e VIII secolo: aspetti della produzione e della circolazione*, in *Pré-actes du VIIe Congrès International sur la Céramique Médiévale en Méditerranée* (Thessaloniki, 11-16 ottobre 1999), Thessaloniki 1999, pp. 54-56

22. *Materiali e tecniche costruttive degli edifici costantinopolitani in età paleologa: un approccio archeologico*, in *L'arte bizantina nel tempo dei Paleologi* (Milion. Studi e ricerche d'arte bizantina, 4), Roma 1999, pp. 301-320

23. *Alla ricerca di un linguaggio comune: un prodotto multimediale per il Museo della Crypta Balbi*, in *Crypta Balbi – Fori Imperiali. Archeologia urbana a Roma e interventi di restauro nell'anno del Grande Giubileo*, a c. di S. Baiani, M. Ghilardi, Roma 2000, pp. 53-56

24. *Indagini archeologiche nell'area del 'quartiere bizantino' di Gortina (campagna 2001)*, *Annuario della Scuola Archeologica Italiana di Atene LXXIX*, 2001, pp. 379-381

25. *Indagini archeologiche nell'area del 'quartiere bizantino' di Gortina: prima relazione preliminare (campagna 2002)*, *Annuario della Scuola Archeologica Italiana di Atene LXXX*, 2002, pp. 918-938 (in collaborazione con E. Giorgi)

26. *Scavi sull'acropoli di Populonia: prima relazione preliminare sulle campagne 1998-2000*, in *Materiali per Populonia*, Firenze 2002, pp. 73-104 (in collaborazione con S. Camaiani, E. Giorgi, F. Minacci, C. Rizzitelli)

27. *La ceramica bizantina in Italia tra VI e VIII secolo. Un sistema informativo territoriale per lo studio della distribuzione e del consumo*, in *VIIe Congrès International sur la Céramique Médiévale en Méditerranée*, Thessaloniki 2003, pp. 381-394

28. *The Urban Ideal and Urban Planning in Byzantine New Cities of the Sixth Century A.D.*, in *Theory and Practice in Late Antique Archaeology*, Leiden 2003, pp. 196-223

29. *Il Vignale ritrovato*, in *Materiali per Populonia 2*, Firenze 2003, pp. 281- 313 (in collaborazione con A. Patera, E.J. Shepherd, L. Dallai)

30. *Lo scavo nel "quartiere bizantino" di Gortina. Il contesto metodologico dell'avvio di una ricerca*, in *Bisanzio, la Grecia e l'Italia, Atti della giornata di studi in onore di Mara Bonfioli* (Roma 22/11/2002), Roma 2004, pp. 145-159

31. *Indagini archeologiche nell'area del 'quartiere bizantino' di Gortina: seconda relazione preliminare (campagna 2003)*, *Annuario della Scuola Archeologica Italiana di Atene LXXXI*, 2003, 913-945 (in collaborazione con E. Giorgi)

32. *Artisans and Traders in the Early Byzantine City: Exploring the Limits of Archaeological Evidence*, in W. Bowden, A. Gutteridge, C. Machado (edd.), *Social and Political Life in Late Antiquity*, Leiden 2006, pp. 373-412

33. *Scrivere per il multimediale: alcune riflessioni di un non-specialista, a partire da un'esperienza recente*, *Archeologia e Calcolatori* 15, 2004, 63-80

34. *Il sito del Vignale tra storia, ricerca e valorizzazione*, in *I segni dell'uomo*, Atti del Convegno (Livorno 2004), Pisa 2005, pp. 115-127 (in collaborazione con E. Giorgi, A. Patera)
35. *Il Vignale in età romana e tardoantica: avvio di un progetto di ricerca*, in G. Bartoloni (a c. di), *Un pool di università per Populonia*, Roma 2006 (Sc. Ant. 12, 2004-2005), pp. 113-122
36. *Technology and ideas: architects and master-builders in early Byzantine world*, in L. Lavan, E. Zanini, A. Sarantis (edd.), *Technology in Transition (AD 300-650)*, (Late Antique Archeology 4), Leiden-Boston 2007, pp. 381-405.
37. *Archeologia dello status sociale nell'Italia bizantina: tracce, segni e modelli interpretativi*, in G.P. Brogiolo, A. Chavarria (a c. di), *Archeologia delle strutture sociali nell'Italia altomedievale (V-IX secolo)*, Padova 2007, pp. 17-41.
38. *Indagini archeologiche nell'area del quartiere bizantino del Pythion di Gortina: terza relazione preliminare (campagna 2004)*, *Annuario della Scuola Archeologica Italiana di Atene LXXXII*, 2004 (2006), 751-768.
39. *Organizzare il processo conoscitivo nell'indagine archeologica: riflessioni metodologiche ed esperimenti digitali*, *Archeologia e Calcolatori* 17, 2006, 241- 264 (in collaborazione con S. Costa)
40. *L'insediamento romano e tardoantico del Vignale (Piombino – LI). Primi dati sulla campagna di scavo 2005*, *Notiziario della Soprintendenza per i Beni Archeologici della Toscana*, 2006, pp. 123-125 (in collaborazione con E. Giorgi, A. Patera)
41. *Ceramica da scavo e modelli economici per il Mediterraneo occidentale protobizantino: una riflessione a partire da alcuni casi di studio*, in *Uomini merci e commerci nel Mediterraneo da Giustiniano all'Islam (VI-X sec.)*, Bordighera c.s.
42. *Beyond the GIS: a place for ideas*, in *Archäologie und Computer. Workshop 11 - Kulturelles Erbe und Neue Technologien*, Wien 2006 (pubbl. su CD-Rom ISBN 978-3-901232-87-9) (in collaborazione con S. Costa)
43. *Piombino (LI). L'insediamento romano e tardoantico del Vignale: la campagna di scavo 2006*, *Notiziario della Soprintendenza per i Beni Archeologici della Toscana*, 2007, pp. 274-276 (in collaborazione con E. Giorgi, A. Patera).
44. *Monasteri, territorio e società sulla frontiera orientale dell'impero bizantino*, in J. Lopez Quiroga, A.M. Martinez Tejera, J. Morin de Pablos (edd.), *Monasteria et Territoria. Elites, edilizia y territorio en el Mediterraneo medieval (siglos V-XI)*, Oxford 2007, pp. 429-454.
45. *La sicurezza sui cantieri archeologici: dall'applicazione delle norme alla cultura della progettazione*, in A. Ciacci (ed.), *Scavare in sicurezza. Norme e buone pratiche per la prevenzione degli infortuni, la salvaguardia della salute e della sicurezza e l'accessibilità ai disabili nei cantieri archeologici*, Siena 2007, pp. 17-30.
46. *The Byz quarter of the Pythion*, *Archaeological Reports* 54, 2008, pp. 106.
47. *Piombino (LI). L'insediamento romano e tardoantico del Vignale: la campagna di scavo 2007*, *Notiziario della Soprintendenza per i Beni Archeologici della Toscana*, 2008, pp. 387-391 (in collaborazione con E. Giorgi, A. Patera).
48. *Indagini archeologiche al Vignale (Piombino-LI). Aggiornamento sulle campagne 2005-2006*, in V. Acconcia, C. Rizzitelli (a cura di), *Materiali per Populonia 7*, Pisa 2008, pp. 275-286 (in collaborazione con E. Giorgi, A. Patera).
49. *Indagini archeologiche nell'area del quartiere bizantino del Pythion di Gortyna: quarta relazione preliminare (campagne 2005-2006)*, *Annuario della Scuola Archeologica Italiana di Atene LXXXIV*, 2006 (2008), pp. 889-914 (in collaborazione con E. Giorgi, E. Vattimo).
50. *Rileggere Nino Lamboglia una generazione dopo*, *Ligures* 6, 2008, pp. 182- 190.
51. *Indagini archeologiche al Vignale (Piombino-LI). Aggiornamento sulle campagne 2007-2008*, in F. Ghizzani, C. Megale (a cura di), *Materiali per Populonia 8*, Pisa 2009, pp. 209-220 (in collaborazione con E. Giorgi, A. Patera).
52. *Sharing Knowledge in Archaeology: Looking Forward the Decade(s)*, in M. Tsipopoulou (a cura di), *Digital Heritage in the New Knowledge Environment: shared spaces & open paths to cultural content*,

Athens 2009, pp. 69-72 (in collaborazione con S. Costa).

53 *Piombino (LI). L'insediamento romano e tardoantico di Vignale: la campagna di scavo 2008*, Notiziario della Soprintendenza per i Beni Archeologici della Toscana 4, 2008, pp. 254-258 (in collaborazione con E. Giorgi, A. Patera).

54. *Città, microterritorio e macroterritorio (e mobilità degli uomini) nel Mediterraneo proto-bizantino: il caso di Gortina di Creta*, in G. Macchi (a cura di), *Geografie del popolamento: casi di studio, metodi, teorie*, Siena 2009, pp. 111-122.

55 *La ceramica del Quartiere Bizantino del Pythion di Gortina (Creta): qualche appunto per un approccio riflessivo*, *Facta* 3, 2009, pp. 75-88.

56. *The Byzantine quarter of the Pythion*, *Archaeological Reports* 55, 2009, pp. 92-93.

57. *Uomini e "cocchi": i contesti ceramologici del Quartiere Bizantino del Pythion in una prospettiva antropologica*, *Lanx. Rivista della Scuola di Specializzazione in Archeologia - Università degli Studi di Milano* 4, 2009, pp. 44-72.

58. *Le città dell'Italia bizantina: qualche appunto per un'agenda della ricerca*, *Reti Medievali - Rivista*, XI - 2010, 2, url: <<http://www.rivista.retimedievali.it/>>, pp. 1-22.

59. *Intervento in "La caduta di Roma: «fine della civiltà» o fine del tardoantico? Una discussione con Bryan Ward-Perkins"*, *Storica* 47, 2010, pp. 103-122.

60. *"Un gruppo di (povere) case di tarda epoca": centoquattro anni di letture di una testimonianza archeologica gortinia*, *Annuario della Scuola Archeologica Italiana di Atene LXXXVII*, 1, 2009 (2010), pp. 679-686.

61. *Forma delle anfore e forme del commercio tardoantico: spunti per una riflessione*, in S. Menchelli, M. Pasquinucci, S. Santoro, G. Guiducci (a cura di), *LRCW3 - Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean . Archaeology and archaeometry . Comparison between western and eastern Mediterranean*, Oxford 2010, pp. 139-148.

62. *Storici dell'arte, esploratori, antropologi, archeologi: le missioni lungo il limes orientale (1982-1992)*, in *La Sapienza bizantina: un secolo di ricerche sulla civiltà di Bisanzio all'Università di Roma*, Roma 2012, pp. 100-118.

63. *Vescovi e monaci nell'Oriente tardoantico e protobizantino: una riflessione metodologica*, in *Atti del XV Congresso Internazionale di Archeologia Cristiana*, Roma c.s.

64. *Pottery vs deposits in the Byzantine District of Gortyn (Crete): in search of "complexity" in dating*, M.A. Cau, P. Reynolds, M. Bonifay (a cura di), *LRFW1 – Solving problems of typology and chronology. A review of the evidence, debate and new contexts*, Oxford 2011, pp. 33-44 (in collaborazione con S. Costa).

65. *L'arte di costruire presso i Bizantini. L'apporto delle fonti scritte alla conoscenza dei processi costruttivi*, in S. Camporeale, H. Dessales, A. Pizzo (a cura di), *Arquelogía de la construcción II. Los procesos constructivos en el mundo romano: Italia y provincias orientales*, Madrid-Mérida 2010, pp. 265- 280.

66. *Creta in età protobizantina: un quadro di sintesi regionale*, in D. Michaelides, Ph. Pergola, E. Zanini (a cura di), *The Insular System in Early Byzantine Mediterranean: archaeology and history*, Oxford, c.s.

67. *Vignale 2004-2010. Ridefinizioni progressive di un progetto di ricerca archeologica*, in G. Facchin, M. Milletti (a cura di), *Materiali per Populonia 10*, Pisa 2011, pp. 263-275.

68. *Piombino (LI). L'insediamento romano e tardoantico di Vignale: le campagne di scavo 2009-2010*, Notiziario della Soprintendenza per i Beni Archeologici della Toscana 6, 2010, pp. 369-374 (in collaborazione con E. Giorgi).

69. *Indagini archeologiche nell'area del quartiere bizantino del Pythion di Gortyna: quinta relazione preliminare (campagne 2007-2010)*, *Annuario della Scuola Archeologica Italiana di Atene* 87, 2, 2009 (2011), pp. 1099-1129 (in collaborazione con S. Costa, E. Giorgi, E. Triolo).

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Architektur:

- Die Basilika in Byzanz. Gestalt, Ausstattung und Funktion sowie das Verhältnis zur Kreuzkuppelkirche (= Millennium-Studien 42), Berlin 2013 (Habilitationsschrift)

Architektur und Theologie (Liturgie):

- Zur Bedeutung der byzantinischen Bausymbolik, *Hermeneia* 9 (1993) 222-235
- Überlegungen zum Synthronos der Hagia Sophia von Iznik/Nikaia, *Byzantinische Zeitschrift* 92 (1999) 448-454
- Bothros oder Thalassa und die Frage nach der Funktion der Apsisnebenräume, *Orthodoxes Forum* 14 (2000) 63-71
- Beobachtungen zu Synthronoi und Kathedren in byzantinischen Kirchen Griechenlands, *Bulletin de correspondance hellénique* 124 (2000) 377-412
- Michael Altripp - Claudia Nauerth (Hrsg.), *Architektur und Liturgie. Akten des Kolloquiums vom 25. bis 27. Juli 2003 in Greifswald, Wiesbaden 2006*
- Ernst Badstübner, *Der „Wegebau“ in kunstgeschichtlicher und liturgischer Sicht*, hrsg. v. M. Altripp für den Förderverein Dom St. Nikolai zu Greifswald e.V., 2012
- Albert Gerhards (Autor), *"Attollite portas!" - liturgische Funktion und theologische Bedeutung der Eingangssituationen mittelalterlicher Kirchen*, hrsg. v. M. Altripp für den Förderverein Dom St. Nikolai zu Greifswald e.V. (in Vorbereitung)

Taufe:

- Die Piscina im Baptisterium der Ekatonapyliane auf Paros, *Orthodoxes Forum* 10 (1997) 193-200
- Taufe und Tauforte in Byzanz, *Ostkirchliche Studien* 55 (2006) 259-289

Bildprogramme und Ikonographie:

- Die Prothesis und ihre Bildausstattung in Byzanz unter besonderer Berücksichtigung der Denkmäler Griechenlands (= Studien und Texte zur Byzantinistik, 4), Frankfurt - Berlin - New York 1998 (Dissertation)
- Beobachtungen zum Bildprogramm der Prothesis, in: G. Koch (Hrsg.), *Byzantinische Malerei. Bildprogramme - Ikonographie - Stil. Symposium in Marburg vom 25.-29.7.1997*, Wiesbaden 2000, 25-40
- Liturgie und Bild in byzantinischen Kirchen. Korrespondenzen und Divergenzen, in R. Warland (Hrsg.), *Bildlichkeit und Bildorte von Liturgie. Schauplätze in Spätantike, Byzanz und Mittelalter*, Kolloquium Freiburg 6./7.11.1998, Wiesbaden 2002, 115-124
- Beitrag in: *Chi Rho, Anleitung für die Lehrer in der Schule*, hrsg. u.a. von R. Rosenstock, 2011
- Bildende Kunst als Thema christlicher Theologie - konfessionsvergleichende Perspektiven, in: B. Schröder - H. Behr - D. Krochmalnik (Hrsg.), *„Du sollst Dir kein Bildnis machen...“*. Bilderverbot und Bilddidaktik im jüdischen, christlichen und islamischen Religionsunterricht, 2013, 91-117
- Hierarchies or direct relation to God: a new interpretation of Byzantine churches and their décor, in: *Zbornik radova bizantološkog instituta* 50 (2013) 969-985 (= *Mélanges Ljubomir Maksimović*) (2015 erschienen)
- Die Bindung des Isaak in der frühchristlichen, jüdischen und byzantinischen Ikonographie: neue Beobachtungen, *Deltion tes christianikes archaiologikes etaireias* 4.36 (2015) 35-48
- „Der übersetzte Gott“: Anmerkungen zu dem Einfluss synodaler Beschlüsse auf die Bildkunst im Allgemeinen und die Darstellung Gottes im Besonderen in Spätantike und Mittelalter, in: Melanie Lange - Martin Rösel (Hrsg.), *Der Übersetzte Gott*, 2015, 69-86

Bauplastik:

- Beobachtungen zur Polychromie byzantinischer Bauplastik, Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik 52 (2002) 259-270
- Geknotete Säulen in der byzantinischen und romanischen Architektur, Mediaevistik 19 (2006) 9-19
- Michael Altripp - Yannis Baralis - Georgios Tsekas, Η μεσοβυζαντινά γλυπτά στην Αργολίδα (in Vorbereitung [Wegen einer größeren Zahl an Neufunden wurde die Publikation, die für 2011 vorgesehen war, verschoben.]

Kulturtransfer zwischen Byzanz und dem Westen:

- Aspekte der Bedeutung spätantiker und byzantinischer Kultur für den Wissenschaftsstandort Mecklenburg-Vorpommern. - Aus Anlaß des 125jährigen Bestehens der Victor-Schultze-Sammlung (abgedruckt im Vorlesungsverzeichnis der Theologischen Fakultät zum WS 2009/2010 als Plädoyer zum Erhalt der Christlichen Archäologie; vgl. auch: www.altripp.eu)
- Anmerkungen zur sog. „Byzantinischen Frage“, in: Michael Altripp (Hrsg.), Byzanz in Europa. Europas östliches Erbe. Akten des Kolloquiums „Byzanz in Europa“ vom 11. bis 15. Dezember 2007 in Greifswald, Turnhout 2011, 342-367
- Ausgewählte Bibliographie zur sog. „Byzantinischen Frage“, in: Michael Altripp (Hrsg.), Byzanz in Europa. Europas östliches Erbe. Akten des Kolloquiums „Byzanz in Europa“ vom 11. bis 15. Dezember 2007 in Greifswald, Turnhout 2011, 472-496
- Michael Altripp (Hrsg.), Byzanz in Europa. Europas östliches Erbe. Akten des Kolloquiums „Byzanz in Europa“ vom 11. bis 15. Dezember 2007 in Greifswald, Turnhout 2011
- Der westliche Einfluß in Byzanz am Beispiel neutestamentlicher Ikonographie, in: A. Speer - Ph. Steinkrüger (Hrsg.), Knotenpunkt Byzanz. Wissensformen und kulturelle Wechselbeziehungen, 2012, 784-798
- Griechenland und Kleinasien:
- Kreta und seine Beziehungen zu Lykien aus archäologisch-kunsthistorischer Perspektive, in: A. Boschetti-Maradi u.a. (Hrsg.), Fund-Stücke - Spuren-Suche. Festschrift für Georges Descoedres, Zürich 2011, 80-103

Survey: Kyaneai in Zentral-Lykien (Türkei):

- Die Basilika von Korba in Lykien, in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 7: Die Chora von Kyaneai, Bonn 2006, 75-88
- Der Kirchen-Komplex von Nenealanı in Zentrallykien, in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 8: Keramik, Münzen, Kirchen und Wirtschaftskomplexe des zentrallykischen Yavu-Berglandes (Gebiet von Kyaneai), Bonn 2008, 183-188
- Die Kirchen in und bei der Siedlung XLII von Büyüyük Avşar (Zentrallykien), in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 8: Keramik, Münzen, Kirchen und Wirtschaftskomplexe des zentrallykischen Yavu-Berglandes (Gebiet von Kyaneai), Bonn 2008, 173-182
- Die zweischiffige Kirche auf dem İkizkilise Tepesi in Zentrallykien, in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 8: Keramik, Münzen, Kirchen und Wirtschaftskomplexe des zentrallykischen Yavu-Berglandes (Gebiet von Kyaneai), Bonn 2008, 189-194
- Die kleinen Kirchen C, D, F und G, in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 9: Die Siedlung Kyaneai in Zentrallykien. Teil 1: Öffentliche Bauten und Wohnareale, Bonn 2010, 301-309
- Die Basilika A (Nekropolen-Basilika), in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 9: Die Siedlung Kyaneai in Zentrallykien. Teil 1: Öffentliche Bauten und Wohnareale, Bonn 2010, 277-287
- Die Basilika B, in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 9: Die Siedlung Kyaneai in Zentrallykien. Teil 1: Öffentliche Bauten und Wohnareale, Bonn 2010, 287-294
- Die Basilika des Bischofs Synesios (Kirche E), in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 9: Die Siedlung Kyaneai in Zentrallykien. Teil 1: Öffentliche Bauten und Wohnareale, Bonn 2010, 295-300
- Die Kirchen im Yavu-Bergland: Zusammenfassende Bewertung, in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 9: Die Siedlung Kyaneai in Zentrallykien. Teil 1: Öffentliche Bauten und Wohnareale,

Bonn 2010, 351-363

- Katalog der Kirchen und Kapellen des Yavu-Berglandes, in: F. Kolb (Hrsg.), Lykische Studien 9: Die Siedlung Kyaneai in Zentrallykien. Teil 1: Öffentliche Bauten und Wohnareale, Bonn 2010, 311- 350

4. Vassiliki TSAMAKDA

Άμεση συνάφεια βάσει έργου (πρωτοβυζαντινή και βυζαντινή αρχαιολογία)

<https://www.christliche-archaeologie.uni-mainz.de/univ-prof-dr-vasiliki-tsamakda/>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

- The Illustrated Chronicle of Ioannes Skylitzes in Madrid, Leiden 2002.
- Die Panagia-Kirche und die Erzengelkirche in Kakodiki. Werkstattgruppen, kunst- und kulturhistorische Analyse byzantinischer Wandmalerei des 14. Jhs. auf Kreta, Wien 2012 (Habilitationsschrift).

Επιμέλεια συλλογικών τόμων

- Eichner/V. Tsamakda (Hrsg.), Syrien und seine Nachbarn von der Spätantike bis in die islamische Zeit [Spätantike - Frühes Christentum - Byzanz, Bd. 25], Wiesbaden 2009.
- B. Fourlas / V. Tsamakda (Hrg.), Wege nach Byzanz, Ausstellungskatalog Mainz 2011.

Άρθρα

- The Miniatures of the Madrid Skylitzes, in: Joannis Scylitzae Synopsis Historiarum. Codex Matritensis Graecus Vitr. 26-2 (Faksimile-Edition, Militos Verlag), Athen 2000, 65-96.
- Zwei seltene Szenen aus der Kreuzauffindungslegende in Kreta, in: Byzantinische Zeitschrift 97 (2004), 153-166.
- Die Fresken der Heiligen Paraskeve – Kirche in Trachiniakos, Kreta, in: Mitteilungen zur Spätantiken Archäologie und Byzantinischen Kunstgeschichte 5 (2007), 113-135.
- Das START-Projekt “Domitilla”. Arbeitsbericht über die Dokumentation und Erforschung einer römischen Katakombe unter Einsatz des 3D-Laserscanners, in: Mitteilungen zur Christlichen Archäologie 13 (2007), 7-30 (zus. mit N. Zimmermann).
- Darstellungen der Hl. Sophia bzw. der Weisheit Gottes in der kretischen Wandmalerei, in: Byzantinische Zeitschrift 101 (2008), 209-230.
- Wilperts Forschungen in der Domitillakatakombe auf dem Prüfstand, in: Akten des Internationalen Symposiums Joseph Wilpert (1857-1944) – Exponent der “römischen Schule” der Christlichen Archäologie, Rom 16-17 Mai 2007, Rom 2009, 409-434 (zus. mit N. Zimmermann).
- Der Einfluss von Tatians Diatessaron auf die frühe Evangelienillustration, in: I. Eichner/V. Tsamakda (Hrsg.), Syrien und seine Nachbarn von der Spätantike bis in die islamische Zeit [Spätantike - Frühes Christentum - Byzanz, Bd. 25], Wiesbaden 2009, 167-195.
- Eine ungewöhnliche Darstellung der Heilung des Paralytikers in der Domitilla-Katakombe: Zur Verwendung des Wunderstabes in der frühchristlichen Kunst, in: Mitteilungen zur Christlichen Archäologie 15 (2009), 25-46.
- Pitture sconosciute della catacomba di Domitilla, in: Rivista di Archeologia Cristiana 85 (2009) [publ. 2010], 601-640 (zus. mit N. Zimmermann).
- Die byzantinische Gesellschaft im Spiegel der Buchmalerei, in “Byzanz: Pracht und Alltag”. Ausstellungskatalog Bonn 2010, 102-107.
- König David als Typos des byzantinischen Kaisers, in: F. Daim/J. Drauschke, Byzanz. Das Römerreich im Mittelalter [Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums 84], Mainz 2010, 24-54.

- Zahlreiche Artikel (**Liste**) für S. Heid (Hrsg.), Personenlexikon zur christlichen Archäologie: Forscher und Persönlichkeiten vom 16. bis zum 21. Jahrhundert, Regensburg 2012 (teilweise zusammen mit A. Musin und S. Heid).
- Kunstimport aus Byzanz, in: B. Fourlas/V. Tsamakda (Hrsg.), Wege nach Byzanz, Ausstellungskatalog Mainz 2011, 88-99.
- Zwischen Heidentum und Christentum. Zur Bildsprache der nordafrikanischen Terra Sigillata-Schalen mit Reliefappliken des Römisch-Germanischen Zentralmuseums in Mainz, Mitteilungen des Deutschen Archäologen-Verbandes 42 (2011), 99-113.
- B. Fourlas/V. Tsamakda (Hrsg.), Wege nach Byzanz, Ausstellungskatalog Mainz 2011, Katalognummern II.5.3, III.4.20, III.4.21, III.4.22.
- M. Puhle/G. Köster (Hrsg.), Otto der Grosse und das Römische Reich. Kaisertum von der Antike zum Mittelalter, Ausstellungskatalog Magdeburg 2012, Katalognummern III.4, III.5, III.6.
- Kunst und Stifterwesen auf dem Land am Beispiel Kretas, in: F. Daim/J. Drauschke (Hrsg.), Hinter den Mauern und auf dem offenen Land – Neue Forschungen zum Leben im Byzantinischen Reich (im Druck).
- Das Ornament als Zuschreibungskriterium für Werkstätten in der byzantinischen Kunst, in: Mitteilungen zur Spätantiken Archäologie und Byzantinischen 13, 2014 (Akten der Tagung "Ornamentik in Spätantike und Byzanz"), hrsg. von A. Bosselmann-Ruickbie/Y. Petrina (im Druck).

5. Vasileios MARINIS

Άμεση συνάφεια βάσει έργου (πρωτοβυζαντινή και βυζαντινή αρχαιολογία)

http://divinity.yale.edu/sites/default/files/user-cv-uploads/cv_marinis_2016.pdf

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

- *Death and the Afterlife in Byzantium: The Fate of the Soul in Theology, Liturgy, and Art* (forthcoming from Cambridge University Press in 2016).
- *Architecture and Liturgy in the Churches of Constantinople (Ninth to Fifteenth Centuries)*, (Cambridge and New York: Cambridge University Press, 2014).
- *Byzantium: Essays in Honor of Angela Constantinides Hero* [= *Journal of Modern Hellenism* 27-28 (2009-2010)], editor

Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά

- "Wearing the Bible: An Early Christian Tunic With New Testament Scenes," *Journal of Coptic Studies* 9 (2007), 95–109.
- "Tombs and Burials in the Monastery *tu Libos* in Constantinople," *Dumbarton Oaks Papers* 63 (2009), 147–166.
- "Some Notes on the Functional Approach in the Study of Byzantine Architecture: the Case of Constantinople," in A. McGehee, R. Bork, and W.W. Clark eds., *New Approaches to Medieval Architecture* (Burlington: Ashgate, 2011), 21–33.
- "'He Who Is at the Point of Death': The Fate of the Soul in Byzantine Art and Liturgy," *Gesta* 54 (2015), 59–84.
- "The Original Form of the Theotokos *tu Libos* Reconsidered," in P. Petrides et al, eds., *ΔΑΣΚΑΛΑ. Απόδοση τιμής στην καθηγήτρια Μαίρη Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου* (Athens: Saripoleio, 2015), 267–303.
- (with Robert Ousterhout) "'Grant us to share a place and lot with them': Relics and the Byzantine Church Building (9th-15th centuries)" in C. Hahn and H. Klein, eds. *Saints and*

Sacred Matter: The Cult of Relics in Byzantium and Beyond (Washington, D.C. and Cambridge, Mass: Dumbarton Oaks and Harvard University Press, 2015), 153–172.

- “The *Historia Ekklesiastike kai Mystike Theoria*: A symbolic understanding of the Byzantine church building,” *Byzantinische Zeitschrift* 108:2 (2015), 753–770.

Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

- “Μερικές παρατηρήσεις για την αρχιτεκτονική και λειτουργία στη Μονή του Λιβός στη Κωνσταντινούπολη,” in E. Hadjistryphonos and F. Karagianni, eds., *Βυζαντινή αρχιτεκτονική και λατρευτική πράξη*, (Thessaloniki, 2006), 57-62.
- “The vita of St. Anna/Euphemia, a Ninth-Century Transvestite Nun” in Idem, ed., *Byzantium: Essays in Honor of Angela Constantinides Hero* [= *Journal of Modern Hellenism* 27-28 (2009-2010)], 53-69.
- “Defining Liturgical Space in Byzantium,” in P. Stephenson, ed., *The Byzantine World*, (London and New York: Routledge, 2010), 284-302.
- “The Mosaics of Theotokos Pammakaristos (Fethiye Camii) in Istanbul,” in G. Sözen, ed., *Mosaics of Anatolia* (Istanbul: HSBC, 2011), 321-332.
- “Structure, Agency, Ritual, and the Byzantine Church,” in B. Wescoat and R. Ousterhout, eds., *The Architecture of the Sacred* (Cambridge: Cambridge University Press, 2012), 338-364.
- (with Kostis Kourelis) “An Immigrant Liturgy: Greek Orthodox Worship and Architecture in America,” in T. Berger, ed., *Liturgy in Migration* (Collegeville, MN: Liturgical Press 2012), 155-178.
- “Piety, Barbarism, and the Senses in Byzantium,” in S. Prome, ed., *Sensational Religion* (New Haven and London: Yale University Press, 2014), 321-340.

6. Robert OUSTERHOUT

Άμεση συνάφεια βάσει έργου (πρωτοβυζαντινή και βυζαντινή αρχαιολογία)

<https://www.sas.upenn.edu/arhistory/sites/www.sas.upenn.edu.arhistory/files/Ousterhout%20CV-2011.pdf>

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Μονογραφίες

1. *The Architecture of the Kariye Camii in Istanbul*, Dumbarton Oaks Studies 25 (Washington, D.C., 1987)
2. *Monuments of Unaging Intellect: Historic Postcards from Byzantine Istanbul* (Istanbul, 1996), with Nezih Başgelen
3. *Tarihi Kartlarda Yaşayan Istanbul* (Istanbul, 1996) = Turkish translation of no. 2
4. *Master Builders of Byzantium* (Princeton University Press, 1999)
5. *The Art of the Kariye Camii* (London-Istanbul: Scala, 2002)
6. *Sanatsal Açıdan Kariye Camii* (Istanbul, 2002) = Turkish translation of no. 5
7. *Monuments of Unaging Intellect: Historic Postcards from Byzantine Istanbul* (revised second edition of no. 2, Istanbul, 2005), with Nezih Başgelen [sponsored by the Mayor of Istanbul on the occasion of the International Congress of Architecture]
8. *A Byzantine Settlement in Cappadocia*, Dumbarton Oaks Studies 42 (Washington, D.C., 2005)
9. *Византийские Страницы* (Kiev-Moscow, 2005) = Russian translation of no. 4 [sponsored by the Russian Academy of Science Institute of Archaeology and the Ukrainian Academy of Science Institute of Archaeology]
10. *The Byzantine Monuments of the Evros/Meriç River Valley* (Thessaloniki, 2007) with Ch. Bakirtzis.
11. *Master Builders of Byzantium* (2nd paperback edition, University of Pennsylvania Museum Publications, 2008)

12. *John Henry Haynes: A Photographer in the Ottoman Empire 1881-1900* (Istanbul, 2011)

Επιμέλεια συλλογικών τόμων

1. *The Blessings of Pilgrimage*, Illinois Byzantine Studies 1 (University of Illinois Press, Urbana-Chicago, 1990) edited, with introductions and one chapter
2. *The Sacred Image East and West*, Illinois Byzantine Studies 4 (University of Illinois Press, Urbana-Chicago, 1995), co-edited with L. Brubaker, with preface and one chapter
3. *Restoring Byzantium: The Kariye Camii in Istanbul and the Byzantine Institute Restoration, exhibition catalogue* (Columbia University, New York, 2004), edited, with Holger Klein
4. *Encounters with Islam: The Medieval Mediterranean Experience*, thematic issue of *Gesta* 43/2 (2004) edited, with introduction, with D. Fairchild Ruggles
5. *Kariye: From Theodore Metochites to Thomas Whittemore; One Monument, Two Monumental Personalities* (Istanbul: Pera Museum, 2007), edited, with H. Klein and B. Pitarakis
6. *Studies on Istanbul and Beyond: The Freely Papers* (University of Pennsylvania Museum Publications, 2007), edited, with introduction
7. *The Thousand and One Churches*, by W. Ramsay and G. Bell, new edition of 1909 book with improved photographs and an historiographic introduction (University of Pennsylvania Museum Publications, 2008), with Mark P.C. Jackson
8. *Archaeologists and Travelers in Ottoman Lands. Exhibition Catalogue* (Philadelphia: University of Pennsylvania Museum, 2010), with Renata Holod. Online at <http://www.ottomanlands.com/>
9. *Kariye Camii, Yeniden/The Kariye Camii Reconsidered*, with Holger A. Klein and Brigitte Pitarakis (Istanbul: Istanbul Research Institute, 2011)
10. *Osman Hamdi Bey and the Americans: Archaeology, Diplomacy, Art. Exhibition Catalogue* (Istanbul: Pera Museum, 2011), with Renata Holod.
11. *Architecture of Sanctity: Ritual and Sacred Space in Mediterranean Architecture from Classical Greece to Byzantium*, with Bonna D. Wescoat (Cambridge University Press, 2011)
12. *Lessons of Byzantine Architecture: Festschrift for Slobodan Curcic*, with M. Johnson and A. Papalexandrou (Aldershot: Ashgate, 2011)

Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

1. "Santo Stefano e Gerusalemme," ("Santo Stefano and Jerusalem") *Stefaniana. Contributi per la storia del complesso di S. Stefano in Bologna*, Deputazione di Storia Patria per le Provincie di Romagna, Documenti e studi, 17 (1985), 131-58
2. "Osservazioni sulla galleria del Santo Sepolcro a Santo Stefano di Bologna," ("Observations on the Gallery of Santo Sepulcro at Santo Stefano of Bologna") *Stefaniana. Contributi per la storia del complesso* di S. Stefano in Bologna, Deputazione di Storia Patria per le Provincie di Romagna, Documenti e studi, 17 (1985), 159-67
3. "Loca Sancta and the Architectural Response to Pilgrimage," *The Blessings of Pilgrimage*, Urbana (1990), 108-24
4. "Constantinople, Bithynia, and Regional Developments in Later Byzantine Architecture," *The Twilight of Byzantium*, ed. S. Curcic and D. Mouriki (Princeton, 1991), 75-91
5. "The Virgin of the Chora: An Image and Its Contexts," in *The Sacred Image East and West* (Urbana, 1995), 91-108
6. "The Byzantine Church at Çeltikdere (Seben-Bolu)," *Studien zur byzantinischen Kunstgeschichte. Festschrift für H. Hallensleben*, ed. B Borkopp, B. Schellewald, and L. Theis (Amsterdam, 1995), 85-92, with Y. Otügen
7. "Beyond Hagia Sophia: Originality in Byzantine Architecture," in *Originality in Byzantine Literature, Art and Music*, ed. Anthony Littlewood (Oxford, 1995), 167-85
8. "Byzantine Secular Architecture 843-1261," *The Glory of Byzantium. Art and Culture of the Middle Byzantine Era, 843-1261*, eds. H. Evans and W. Wixom (New York: Metropolitan Museum of Art, 1997), 192-200

9. "Sanatçılar ve Yapı Ustaları: Konstantinopolis'te Çalışma İlişkileri," ("Artists and Masons: Working Relations in Constantinople") in *Sanatın Ortaçağı*, ed. E. Akyürek (Istanbul, 1997), 89-98
10. "Building the New Jerusalem," *Jerozolima w kulturze europejskiej*, eds. P. Paszkiewicz & T. Zadrozny (Warsaw, 1997), 143-54
11. "Questioning the Archaeological Evidence: Cappadocian Monasteries," *Work and Worship at the Theotokos Evergetis*, eds. M. Mullett and A. Kirby (Belfast, 1998), 420-431
12. "Reconstructing Ninth-Century Constantinople," *Byzantium in the Ninth Century: Dead or Alive?* ed. L. Brubaker (Aldershot 1998), 115-130
13. "The Holy Space: Architecture Serves the Liturgy," in *Heaven on Earth: Art and the Church in Byzantium*, ed. Linda Safran (Pennsylvania State University Press, 1998), 81-120
14. "A Late Byzantine Chapel at Didymoteicho and Its Frescoes," in *L'arte di Bisanzio e l'Italia al tempo dei Paleologi 1261-1453*, eds. A. Iacobini and M. della Valle (published as *Milion* 5 [Rome, 1999]), 195-207.
15. "The Architecture of Iconoclasm: Buildings," in *Byzantium in the Iconoclast Era (ca 680-859): The Sources* by L. Brubaker and J. Haldon (Ashgate: Variorum, 2001), 3-20.
16. "Architecture, Art, and Komnenian Ideology at the Pantokrator Monastery," *Byzantine Constantinople: Monuments, Topography, and Everyday Life*, ed. N. Necipoğlu (Leiden: Brill, 2001), 133-150
17. "Burgazada'daki Metamorphosis Kilisesi," in *Yıldız Demiriz'e Armağan*, ed. M.B. Tanman and U. Tükel (Istanbul, 2001), 93-105, with E. Akyürek.
18. "Byzantine Funerary Architecture of the Twelfth Century," *Drevnerusskoe iskustvo. Rusi i stranii byzantinskogo mira XII vek* (St. Petersburg, 2002), 5-17.
19. "The French Connection? Construction of Vaults and Cultural Identity in Crusader Architecture" in *France and the Holy Land: Frankish Culture at the End of the Crusades*, ed. D. Weiss (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2004), 77-94.
20. "Masonry Architecture in Byzantine Cappadocia," *Metin Ahunbay'a Armağan: Bizans Mimarisi Üzerine Yazılar*, Sanat Tarihi Defterleri 8 (Istanbul, 2004), 207-20
21. "The Kariye Camii: An Introduction," in *Restoring Byzantium: The Kariye Camii in Istanbul and the Byzantine Institute Restoration, exhibition catalogue* (Columbia University, New York, 2004), eds. H. Klein and R. Ousterhout, 5-14.
22. "(Re)Presenting the Kariye Camii: Architecture, Archaeology, and Restoration," in *Restoring Byzantium: The Kariye Camii in Istanbul and the Byzantine Institute Restoration, exhibition catalogue* (Columbia University, New York, 2004), eds. H. Klein and R. Ousterhout, 32-42.
23. "'Bestride the Very Peak of Heaven': The Parthenon in the Byzantine and Ottoman Periods," *The Parthenon from Antiquity to the Present* (Cambridge University Press, 2005), ed. Jenifer Neils, 292-325
24. "The Ecumenical Character of Byzantine Architecture: The View from Cappadocia" *Byzantium as Oecumene* (Athens: National Research Foundation, 2005), 211-32.
25. "Jerusalem in Bologna: Another Crusader Church of the Holy Sepulchre," in *Crusaders in the Holy Land: Archaeology of Faith*, ed. J Meinhardt (Washington, D.C., 2005), 33-54 [reprint of "The Church of the Holy Sepulchre (in Bologna, Italy)," *Biblical Archaeology Review* 26/6 (2000), 20-35]
26. "The Kariye: A Brief Introduction to the Building," in *Kariye: From Theodore Metochites to Thomas Whittemore; One Monument, Two Monumental Personalities* (Istanbul: Pera Museum, 2007), 16-31 [Chapter in exhibition catalogue]
27. "Pilgrimage Architecture," in *Egeria: Monuments of Faith in the Medieval Mediterranean*, eds. I. Koltsida- Makri, et al. (Athens 2008) , 47-58
28. "Byzantine Architecture: Churches and Monasteries," *Oxford Handbook of Byzantium*, ed. E. Jeffreys (Oxford University Press, 2008), 353-72

29. "Symbole der Macht. Mittelalterliche Heraldik zwischen Ost und West," *Lateinisch-griechisch-arabische Begegnungen. Kulturelle Diversität im Mittelmeerraum des Spätmittelalters*, eds. Margit Mersch and Ulrike Ritzerfeld (Berlin, Akademie-Verlag, 2009), 91-109.
  30. "Byzantium between East and West and the Origins of Heraldry," in *Byzantine Art: Recent Studies*, ed C. Hourihane (Princeton, 2009), 153-70.
  31. "The Byzantine Contribution to Early Russian Architecture," in *Archaeologia Abrahamica*, ed. L. Belaiev (Moscow, 2009), 213-30.
  32. "Architecture and Cultural Identity in the Eastern Mediterranean," in *Hybride Kulturen im mittelalterliche Europa*, eds. Michael Borgolte and Bernd Schneidmüller (Berlin: Akademie Verlag, 2010), 261-75.
  33. "Constantinople and the Construction of a Medieval Urban Identity," in *The Byzantine World*, ed. P. Stephenson (London: Routledge, 2010), 334-51.
  34. "New Temples and New Solomons: The Rhetoric of Byzantine Architecture," in *The Old Testament in Byzantium*, eds. P. Magdalino and R. Nelson (Dumbarton Oaks: Washington, D.C., 2010), 223-53.
  35. "The Architectural Heritage of Byzantine Constantinople," in *From Byzantium to Istanbul: 8000 Years of a Capital*, ed. K. Durak (Sakıp Sabancı Museum, Istanbul, 2010), 124-33.
  36. "John Henry Haynes Travels and Photographs of Anatolia, 1884-87," in *Archaeologists and Travelers in Ottoman Lands*, eds. R. Ousterhout and R. Holod (Philadelphia: University of Pennsylvania Museum, 2010)
<http://www.ottomanlands.com/sites/default/files/pdf/Ousterhoutessay.pdf>
  37. "Brickstamps from the Zeyrek Camii," in *Bizans ve Çevre Kültürler: Prof. Dr. S. Yıldız Otügen Armağan*, eds. S. Doğan and M. Kadiroğlu (Istanbul: Vehbi Koç Vakfı, 2010), 245-53
  38. "Messages in the Landscape: Searching for Gregory Nazianzenos in Cappadocia (with two Excursions to the Çanlı Kilise)," in *Images of the Byzantine World: Visions, Messages and Meanings, Studies Presented to Leslie Brubaker*, ed. A. Lymberopoulou (Ashgate, 2011), 147-69
  39. "Editors' Introduction," in *Kariye Camii Yeniden/The Kariye Camii Reconsidered*, eds. Holger A. Klein, Robert G. Ousterhout, and Brigitte Pitarakis (Istanbul: Istanbul Research Institute, 2011), 9-33, with H. Klein and B. Pitarakis
  40. "Reading Difficult Buildings: The Lessons of the Kariye Camii," in *Kariye Camii Yeniden/The Kariye Camii Reconsidered*, eds. Holger A. Klein, Robert G. Ousterhout, and Brigitte Pitarakis (Istanbul: Istanbul Research Institute, 2011), 95-128
  41. "Byzantine Mosaics from Tesserae to Pixels," in G. Sözen, *Mosaics of Anatolia* (Istanbul, 2011), 6-7.
  42. "Images at the Heart of the Empire: The Figural Mosaics of Hagia Sophia," in G. Sözen, *Mosaics of Anatolia* (Istanbul, 2011), 233-44
  43. "Icons in Space: Ways of Seeing the Mosaics at the Kariye," in G. Sözen, *Mosaics of Anatolia* (Istanbul, 2011), 297-308
  44. "Some Forgotten Mosaics of Istanbul," in G. Sözen, *Mosaics of Anatolia* (Istanbul, 2011), 333-41
- Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά**
1. "Souvenir of a World in Transition: A Late Roman Grave Stele from Phrygia," *Krannert Art Museum Bulletin*, 6 (1980), 14-28, with Ann B. Terry
  2. "The Church of Santo Stefano: A 'Jerusalem' in Bologna," *Gesta*, 20 (1981), 311-21 "Meaning and Architecture: A Medieval View," *Reflections*, 2 (1984), 34-46
  3. "A Sixteenth-Century Visitor to the Chora," *Dumbarton Oaks Papers*, 39 (1985), 117-24
  4. "The Byzantine Church at Enez: Problems in Twelfth-Century Architecture," *Jahrbuch der Osterreichischen Byzantinistik*, 35 (1985), 261-280
  5. "Has Functionalism Triumphed? The Destruction of Paul Rudolph's Christian Science Building," *Reflections*, 4 (1986), 40-45, with Lydia M. Soo

6. "On the Destruction of Paul Rudolph's Christian Science Building: The Vicissitudes of Functionalism," *Inland Architect*, 31, no. 2 (March/April 1987), 66-73, with Lydia M. Soo
7. "Rebuilding the Temple: Constantine Monomachus and the Holy Sepulchre," *Journal of the Society of Architectural Historians*, 48 (1989), 66-78
8. "Notes on the Monuments of Turkish Thrace," *Anatolian Studies*, 39 (1989), 121-49, with Y. Otügen
9. "The Byzantine Heart," *Zograf*, 17 (Belgrade, 1989), 36-44
10. "The Temple, the Sepulchre, and the *Martyrion* of the Savior," *Gesta*, 29 (1990), 44-53
11. "Observations on the 'Recessed Brick' Technique during the Palaeologan Period," *Archaiologikon Deltion*, 39 (Athens, 1990), 163-170
12. "Originality in Byzantine Architecture: The Case of Nea Moni," *Journal of the Society of Architectural Historians*, 51 (1992), 48-60
13. "Some Notes on the Construction of Christos ho Pantepoptes (Eski Imaret Camii) in Istanbul," *Deltion tes Christianikes Archaiologikes Etaireias*, 16 (1991-92), 47-56
14. "Hagia Aikaterini at Didymoteicho," *Archaiologikon Deltion Chronika*, 42 (Athens, 1992), 471-474
15. Additional notes to "The Posthumous Miracles of St. Photeine," by A.-M. Talbot, *Analecta Bollandiana*, 112 (1994), 85-104
16. "Temporal Structuring in the Chora Parekklesion," *Gesta*, 34 (1995), 63-76
17. "Ethnic Identity and Cultural Appropriation in Early Ottoman Architecture," *Muqarnas* 13 (1995), 48-62
18. "Eski Imaret Camii Çalışmaları/The Lessons of Eski Imaret Camii," *Arkeoloji ve Sanat* 64/65 (Istanbul, 1995), 13-23 (in Turkish and English)
19. "Kariye Camii'ne Başka Bir Bakış/Another Look at the Kariye Camii," *Arkeoloji ve Sanat*, 68 (Istanbul, 1995), 2-24
20. "An Apologia for Byzantine Architecture," *Gesta* 35 (1996), 20-29.
21. "Collaboration and Innovation in the Arts of Byzantine Constantinople," *Byzantine and Modern Greek Studies* 21 (1997), 93-112
22. "Survey of the Byzantine Settlement at Çanlı Kilise in Cappadocia: Results of the 1995 and 1996 Seasons," *Dumbarton Oaks Papers*, 51 (1997), 301-06
23. "A Byzantine Church and Town in Cappadocia/Kapadokya'da Bir Bizans Kilisesi ve Yerleşimi," *Arkeoloji ve Sanat* 86 (Istanbul, 1998), 2-11
24. "Cave-Dwellers: Cappadocia's Rock-Cut Architecture," *Archaeology Odyssey* 1/4 (Fall 1998), 22-27
25. "Flexible Geography and Transportable Topography," *The Real and Ideal Jerusalem in Jewish, Christian and Islamic Art* (Jerusalem, 1998), 393-404 (published as *Jewish Art* 23-24 [1997-98])
26. "The Acıözü Churches near Çeltik in Western Cappadocia," *Cahiers Archéologiques* 47 (2000), 67-76, with the assistance of Philip Storey and Nilay Çorağan
27. "Contextualizing the Later Churches of Constantinople: Suggested Methodologies and a Few Examples," *Dumbarton Oaks Papers* 54 (2000), 241-50.
28. "Study and Restoration of the Zeyrek Camii in Istanbul: First Report, 1997-98," *Dumbarton Oaks Papers* 54 (2000), 265-70
29. "Constantinople: The Fabric of the City," *Dumbarton Oaks Papers* 54 (2000), with H. Maguire, 157-59 "Architecture, Art, and Komnenian Ideology at the Pantokrator Monastery," *Byzantine Constantinople: Monuments, Topography, and Everyday Life*, ed. N. Necipoğlu (Brill, 2000)
30. "A Muqarnas Drawing from Thirteenth-Century Armenia and the Use of Architectural Drawings during the Middle Ages," *Muqarnas* 18 (2000), 141-54, with A. Ghazarian.
31. "The Church of the Holy Sepulchre (in Bologna, Italy)," *Biblical Archaeology Review* 26/6 (2000), 20-35 (awarded Best Article Award from BAR for 2000-01)
32. "The Church of the Transfiguration on Burgazada" *Cahiers Archéologiques* 49 (2002), 5-14, with E. Akyürek

33. "Drama in the Round," *Cornucopia* 27/5 (2002), 60-71 "Sancta Jerusalem Bononiensis: La Chiesa del Santo Sepolcro in Bologna, Italia," *Settechiese* 7/1 (2002), 12-21 [translation of "The Church of the Holy Sepulchre (in Bologna, Italy)," *Biblical Archaeology Review* 26/6 (2000), 20-35]
34. "Architecture as Relic and the Construction of Sanctity: The Stones of the Holy Sepulchre," *Journal of the Society of Architectural Historians* 62 (2003), 4-23
35. "From History to Myth: The *Diegesis* Concerning the Building of Hagia Sophia," in *Istanbul Selected Themes* 1, supplement to *Arkeoloji ve Sanat* (2003), 51-56
36. "L'architecture construite en Cappadoce byzantine," *Dossiers d'Archéologie* 283 (May 2003), 66-71 "Byzantium: Mystery and Imagination," *Cornucopia* 32 (2004), 30-33
37. "The East, the West, and the Appropriation of the Past in Early Ottoman Architecture," *Gesta* 43/2 (2004), 167-78
38. "Encounters with Islam. The Medieval Mediterranean Experience: Art, Material Culture, and Cultural Interchange," *Gesta* 43/2, 83-85, with D.F. Ruggles (introduction to thematic volume).
39. "The Use and Reuse of Brick in Byzantine Architecture: Lessons from the Zeyrek Camii," *AVISTA Forum Journal* 15/1 (2005), 32-35
40. "Divine Restoration," *Cornucopia* 36/6 (2006), 84-97
41. "The Kariye Camii: Restoring the Chora in Istanbul," *Canvas Magazine* 4/2 (2008), 112-21.
42. "Gorgeous Georgian," *Cornucopia* 42 (2009), 96-97.
43. "Archaeologists and Travelers in Ottoman Lands: Three Intersecting Lives," *Expedition* 52/2 (2010), 9-20. "On the Road to Ruins," *Cornucopia* 44 (2010), 38-57.
44. "'Sweetly Refreshed in Imagination': Remembering Jerusalem in Words and Images," *Gesta* 48 (2009), 153-68.
45. "Study and Restoration of the Zeyrek Camii in Istanbul: Second Report, 2001-05," *Dumbarton Oaks Papers* 63 (2010), 235-56, with Zeynep Ahunbay and Metin Ahunbay.

Άρθρα σε πρακτικά συνεδρίων

1. "The Palaeologan Architecture of Didymoteicho," *Acts of the First International Symposium on Byzantine Thrace =Byzantinische Forschungen*, 14/1 (1989), 429-43
2. "Ena Byzantino Kterio dipla ston Agio Athanasio Didymoteichou" ("A Byzantine Building by Ag. Athanasios of Didymoteicho"), *To Archaiologiko Ergo ste Makedonia kai Thrake*, 5 (Thessaloniki, 1994), 517-121, with Th. Gourides
3. "Historic Design in the Environment: A Byzantine Settlement in Cappadocia," *Proceedings of the West- Central Regional Meeting of the American Collegiate Schools of Architecture* (Champaign, 1995), 13-18
4. "The 1994 Survey at Akhisar-Çanlı Kilise," *XIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı* (Ankara, 1996), 165-180
5. "The Construction of Vaulting in Later Byzantine Architecture," *Studies in Ancient Structures. Proceedings of the International Conference* (Istanbul, 1997), 305-14
6. "The 1995 Survey at Akhisar-Çanlı Kilise," *XIV Araştırma Sonuçları Toplantısı* (Ankara, 1997), vol. I, 435-54
7. "Survey of the Ancient and Byzantine Monuments on Imbros/Gökçeada, 1995" *XIV. Araştırma Sonuçları Toplantısı* (Ankara, 1997), vol. II, 55-70, with W. Held
8. "Building Medieval Constantinople," *Proceedings of the Patristic, Medieval, and Renaissance Studies Conference* 19-20 (Villanova, 1997), 35-67
9. "The 1996 Survey at Akhisar-Çanlı Kilise," *XV. Araştırma Sonuçları Toplantısı* (Ankara, 1998), vol. I, 45- 57
10. "The 1997 Survey at Akhisar-Çanlı Kilise," *XVI. Araştırma Sonuçları Toplantısı* (Ankara, 1999), vol. I, 49- 59
11. "Forschungen auf Imbros/Gökçeada 1997," *XVI. Araştırma Sonuçları Toplantısı* (Ankara, 1999), vol. I, 61-74, with W. Held

12. "Imbros/Gökçeada 1998," *XVII. Araştırma Sonuçları Toplantısı* (Ankara, 2000), vol. I, 123-36, with W. Held
13. "Reconstructing Early Christian Imbros," *Congressus Internationalis XIV Archaeologiae Christianae* (Vienna, 2005), 555-59
14. "Interpreting the Construction History of the Zeyrek Camii in Istanbul (Monastery of Christ Pantokrator)," *Studies in Ancient Structures. Proceedings of the Second International Conference* (Istanbul, 2001), vol. I, 19-27
15. "The Pantokrator Monastery and Architectural Interchanges in the Thirteenth Century," in *Quarta Crociata: Venezia – Bizanzio – Impero Latino*, eds. G. Ortalli, G Ravegnani, P. Schreiner (Venice, 2006), vol. II, 749-70
16. "Sacred Geographies and Holy Cities: Constantinople as Jerusalem," *Hierotopy: The Creation of Sacred Space in Byzantium and Medieval Russia*, ed. A. Lidov (Moscow, 2006), 98-116.
17. "A New 'New Jerusalem' for Jerusalem," in *New Jerusalems. Hierotopy and Iconography of Sacred Spaces*, ed. A. Lidov (Moscow, 2009), 882-98
18. "The Architectural Decoration of the Pantokrator Monastery: Evidence Old and New," *Papers of the First Sevgi Gönül Memorial Symposium 2007* (Istanbul, 2010), 432-39
19. Petersburg: The State Hermitage Publishers, 2010), 89-100
20. "The Byzantine Architecture of Thrace: The View from Constantinople," in *Byzantine Thrace: Evidence and Remains*, ed. Ch. Bakirtzis, et al., *Byzantinische Forschungen* 30 (2011), 489-50.
21. "Concluding Remarks: Thrace, the Final Frontier," in *Byzantine Thrace: Evidence and Remains*, ed. Ch. Bakirtzis et al., *Byzantinische Forschungen* 30 (2011), 725-30

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
 ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
 ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ
 ΒΑΘΜΙΔΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΜΗΤΡΩΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ/ΚΡΙΤΩΝ (ΑΠΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ)

A/A	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΤΜΗΜΑ	ΒΑΘΜΙΔΑ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΕΚ	ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ
1	Πέννα	Βάσω	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών	Αν. Καθηγήτρια	Βυζαντινή Ιστορία, Βυζαντινή Νομισματική και Σιγίλλογραφία	694/03.07.13 τ.Γ	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
2	Σαράντη	Ελένη	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών	Καθηγήτρια	Βυζαντινή Ιστορία και Βυζαντινός Πολιτισμός	1161/29.12.2008 τ. Γ	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
3	Σαββίδης	Αλέξιος	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών	Καθηγητής	Ιστορία Μεσαιωνικών – Βυζαντινών Χρόνων	368/19.05.09 τ. Γ'	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ

Σημειώσεις:

1. Στην τελευταία στήλη (ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ) πρέπει να σημειώνεται εάν πρόκειται για συνάφεια βάσει ΦΕΚ (δηλαδή βάσει του γνωστικού αντικείμενου που αναγράφεται στο οικείο ΦΕΚ τελευταίου διορισμού) ή για συνάφεια βάσει έργου. Βλ. σχετικά περιπτώσεις 1 και 2.
2. Στην τελευταία στήλη (ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ) μπορεί επιπλέον να σημειώνεται και μία ένδειξη ως προς το βαθμό συνάφειας (π.χ. άμεση ή έμμεση συνάφεια). Βλ. σχετικά περιπτώσεις 3-6. Μπορεί όμως, κατά την κρίση του οικείου Τμήματος, να σημειώνονται και ενδείξεις για πιο αναλυτικές διαφοροποιήσεις ως προς τον βαθμό συνάφειας.
3. Για τη διευκόλυνση της αρχειοθέτησης, ο αριθμός του ΦΕΚ διορισμού πρέπει να αναγράφεται με μία από τις μορφές που σημειώνονται στις περιπτώσεις 1 και 2.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

ΒΑΘΜΙΔΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΜΗΤΡΩΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ/ΚΡΙΤΩΝ (ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ)

A / A	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΤΜΗΜΑ	ΒΑΘΜΙΔΑ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΕΚ	ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ
1	Πετρίδης	Πλάτων	ΕΚΠΑ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Αν. Καθηγητής	Βυζαντινή Αρχαιολογία με έμφαση στην Παλαιοχριστιανική περίοδο (4ος-7ος αι. μ.Χ.)	1535/31-12-2013, Τ.Γ'	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
2	Πούλου	Ναταλία-Φλώρα	ΑΠΘ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Αν. Καθηγήτρια	Βυζαντινή Αρχαιολογία	280/10-3-2014 ΤΓ	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
3	Μέντζος	Αριστοτέλης	ΑΠΘ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Καθηγητής	Βυζαντινή Αρχαιολογία	452/4-12-06 τΓ	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
4	Βαραλής	Ιωάννης	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής	Μόνιμος Επ. Καθηγητής	Βυζαντινή Αρχαιολογία	986/5.10.2015/τ.Γ' MONIM	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ

				Ανθρωπολογίας			ΟΠΟΙΗΣΗ	
5	Σέμογλου	Αθανάσιος	ΑΠΘ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Καθηγητής	Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη	1031/13-10-2015 ΤΓ	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
6	Τσουρής	Κωνσταντίνος	Δημοκρίτειο Παν/μιο Θράκης	Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας	Αν. Καθηγητής	Βυζαντινή Ιστορία – Αρχαιολογία	237/7.10.2004 τ. Ν.Π.Δ.Δ.	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
7	Στουφή-Πουλημένο υ	Ιωάννα	ΕΚΠΑ	Τμήμα Θεολογίας	Αν. Καθηγήτρια	Χριστιανική Αρχαιολογία και Τέχνη	981/2-10-2015, Τ.Γ'	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
8	Χατζούλη	Γλυκερία	ΑΠΘ	Τμήμα Θεολογίας	Μόνιμος Επ. Καθηγητής	Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη	422/3-6-2009 τΓ	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
9	Κωνσταντο υδάκη-Κιτρομιλίδο υ	Μαρία	ΕΚΠΑ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Καθηγήτρια	Βυζαντινή Αρχαιολογία – Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Ζωγραφική	780/22.8.2008Τ.Γ.	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
10	Βασιλάκη	Μαρία	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	Καθηγήτρια	Ιστορία Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης	721/13.8.2010/ τ.Γ'	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
11	Εμμανουήλ	Μαρία-Μελίτα	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	Καθηγήτρια	Ιστορία της Τέχνης από το Βυζάντιο Μέχρι Σήμερα	631/17-8-07 τ.Γ'	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
12	Γιαγκάκη	Αναστασία	ΕΙΕ	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Ερευνήτρια Β' βαθμίδας	(Βυζαντινή Αρχαιολογία)		ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
13	Δρακοπούλου	Ευγενία	ΕΙΕ	Τομέας Νεοελληνικών Ερευνών	Διευθύντρια Ερευνών	(Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Τέχνη)		ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΕΜΜΕΣΗ

								ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
14	Κυρτάτας	Δημήτριος	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	Καθηγητής	Ιστορία της Ύστερης Αρχαιότητας	458/4.12.2006/ τ.Ν.Π.Δ.Δ	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
15	Αντωνόπουλος	Παναγιώτης	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Καθηγητής	Βυζαντινή Ιστορία	233/8.8.2006 τ.ΝΠΔΔ	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
16	Κιουσοπούλου	Αντωνία	Πανεπιστήμιο Κρήτης	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Καθηγήτρια	Βυζαντινή Ιστορία	575/6-6-2013, τ. Γ'	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
17	Κατσώνη	Πολύμνια	ΑΠΘ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Αν. Καθηγήτρια	Βυζαντινή Ιστορία	519/8-7-2009 τΓ	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
18	Σταυράκος	Χρήστος	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Αν. Καθηγητής	Βυζαντινή Ιστορία	471/30-4-2013 τ. Γ'	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
19	Χρήστου	Ειρήνη	ΕΠΚΑ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Αν. Καθηγήτρια	Βυζαντινή Ιστορία : Μέση Βυζαντινή Εποχή (610-1081)	333/11-4-2016, Τ.Γ'	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
20	Νικολάου	Αικατερίνη	ΕΠΚΑ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Αν. Καθηγήτρια	Ιστορία του Βυζαντινού κράτους - Μέση Βυζαντινή Περίοδος	265/22-3-2016, Τ.Γ'	ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
21	Λαμπροπούλου	Άννα	ΕΙΕ	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Διευθύντρια Ερευνών	(Βυζαντινός Πολιτισμός)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ

22	Αναγνωστάκης	Ηλίας	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Διευθυντής Ερευνών	(Βυζαντινός Πολιτισμός)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
23	Λεοντοίνη	Μαρία	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Κύρια Ερευνήτρια	(Βυζαντινός Πολιτισμός)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
24	Κόλιας	Ταξιάρχης	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Διευθυντής Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών			ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
25	Βλυσίδου	Βασιλική	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Διευθύντρια Ερευνών	(Βυζαντινή Ιστορία)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
26	Γάσπαρης	Χαράλαμπος	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Διευθυντής Ερευνών	(Βυζαντινή Ιστορία)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
27	Γερολυμάτου	Μαρία	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Διευθύντρια Ερευνών	(Βυζαντινή Ιστορία)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
28	Κουντούρα-Γαλάκη	Ελεωνόρα	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Διευθύντρια Ερευνών	(Βυζαντινή Ιστορία)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
29	Λαμπάκης	Στυλιανός	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Διευθυντής Ερευνών	(Βυζαντινή Ιστορία)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
30	Καρδαράς	Γεώργιος	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Κύριος Ερευνητής	(Βυζαντινή Ιστορία)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ

								ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
31	Μελισσάκης	Ζήσης	EIE	Τομέας Βυζαντινών Ερευνών	Κύριος Ερευνητής	(Βυζαντινή Ιστορία)		ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΦΕΚ, ΕΜΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ

Σημειώσεις:

1. Στην τελευταία στήλη (ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ) πρέπει να σημειώνεται εάν πρόκειται για συνάφεια βάσει ΦΕΚ (δηλαδή βάσει του γνωστικού αντικειμένου που αναγράφεται στο οικείο ΦΕΚ τελευταίου διορισμού) ή για συνάφεια βάσει έργου. Βλ. σχετικά περιπτώσεις 1 και 2.
2. Στην τελευταία στήλη (ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ) μπορεί επιπλέον να σημειώνεται και μία ένδειξη ως προς το βαθμό συνάφειας (π.χ. άμεση ή έμμεση συνάφεια). Βλ. σχετικά περιπτώσεις 3-6. Μπορεί όμως, κατά την κρίση του οικείου Τμήματος, να σημειώνονται και ενδείξεις για πιο αναλυτικές διαφοροποιήσεις ως προς τον βαθμό συνάφειας.
3. Για τη διευκόλυνση της αρχειοθέτησης, ο αριθμός του ΦΕΚ διορισμού πρέπει να αναγράφεται με μία από τις μορφές που σημειώνονται στις περιπτώσεις 1 και 2.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

ΒΑΘΜΙΔΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΜΗΤΡΩΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ/ΚΡΙΤΩΝ (ΑΠΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ)

A/A	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ή ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚ Η ή ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΣΗΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΧΩΡΑ	ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ
-----	---------	-------	-------------------------------------	--	-----------------	----------------------	------	----------------------

1	Παρανή	Μαρία	Πανεπιστήμιο Κύπρου	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	(Βυζαντινή Αρχαιολογία)	Κύπρος	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
2	Zanini	Enrico	Universita di Sienna	Dipartimento dei Scienze Storiche e dei Beni Culturali	Professore Associato (Ισοδυναμία με Αναπληρωτή Καθηγητή)	Metodologia di Ricercha Archeologica	Ιταλία	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
3	Altripp	Michael	Ernst-Moritz-Arndt Universität Greifswald	Theologische Facultät	Professor (Ισοδυναμία με Καθηγητή)	Spätantike u. Byzantinische Archäologie und Kunst	Γερμανία	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
4	Tsamakda	Vassiliki	Johannes Gutenberg Univezität Mainz	Institut für Kunstgeschichte	Professor (Ισοδυναμία με Καθηγητή)	Christliche Archäologie und Byzantinische Kunstgeschichte	Γερμανία	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
5	Marinis	Vasilios	Yale University	Istitute of Sacred Music	Associate Professor (Ισοδυναμία με Αναπληρωτή Καθηγητή)	Christian Art and Architecture	ΗΠΑ	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ
6	Ousterhout	Robert	University of Pennsylvania	Department of History of Art	Professor (Ισοδυναμία με Καθηγητή)	Byzantine Art and Architecture	ΗΠΑ	ΑΜΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ

Σημειώσεις:

1. Στην τελευταία στήλη (ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ) πρέπει να σημειώνεται εάν πρόκειται για συνάφεια βάσει έργου ή βάσει θέσης στο Πανεπιστήμιο του εξωτερικού, αφού εδώ δεν υφίσταται η έννοια του ΦΕΚ διορισμού. Βλ. σχετικά περιπτώσεις 1 και 2.

2. Στην τελευταία στήλη (ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ) μπορεί επιπλέον να σημειώνεται και μία ένδειξη ως προς το βαθμό συνάφειας (π.χ. άμεση ή έμμεση συνάφεια). Βλ. σχετικά περιπτώσεις 3-6. Μπορεί όμως, κατά την κρίση του οικείου Τμήματος, να σημειώνονται και ενδείξεις για πιο αναλυτικές διαφοροποιήσεις ως προς τον βαθμό συνάφειας.

3. Στην έκτη στήλη (ΒΑΘΜΙΔΑ) θα πρέπει να αναγράφεται ο τίτλος της κατεχόμενης θέσης στην οικεία γλώσσα και στη συνέχεια να σημειώνεται σε παρένθεση στην ελληνική γλώσσα η ισοδυναμία της κατεχόμενης θέσης με θέση καθηγητή πρώτης βαθμίδας ή με θέση αναπληρωτή καθηγητή βάσει της ελληνικής νομοθεσίας. Βλ. σχετικά περιπτώσεις 1-3.

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Κωνσταντίνος Μασσέλος